UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ŞTIINȚIFICĂ

Vestigia Semper Adora

Carte rară în limba română din colecțiile bibliotecii

Contribuții bibliografice

Fascicula 3

Bălți, 2008

CZU 016:027.7(478-21)
C 27

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Carte rară în limba română din colecțiile BȘU : contribuții bibliogr. Fasc. 3 / alcăt. : Elena Scurtu, Ana Nagherneac ; red.-coord. : E. Harconița ; red. lit. : G. Mostovic ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; design/ copertă : S. Ciobanu. – Bălți : Bilbl. Şt., 2008. – 158 p. – (Vestigia Semper Adora)
ISBN 978-9975-931-29-8

Redactor-coordonator	**Elena Harconița**
Alcătuitori:	**Elena Scurtu** **Ana Nagherneac**
Redactor literar	**Galina Mostovic**
Redactor bibliografic	**Lina Mihaluța**
Culegere, tehnoredactare computerizată	**Ana Nagherneac**
Design / copertă	**Silvia Ciobanu**

@ Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat „A. Russo” Bălți, 2008

Prima verbă

Biblioteca este efigia independenței spirituale a unei individualități sau colectivități
G. Corbu

În *Anul Dinastiei Cantemireştilor* ne amintim despre rolul CĂRȚII în viața unuia dintre cei mai cunoscuți bărbați ai neamului: „Manifestînd un mare interes față de operele marilor gînditori ai antichității şi evului mediu..., treptat prin **carte** a ieşit la iveală talentul lui Dimitrie Cantemir de neordinar şi strălucit savant, om politic, profund cunoscător al istoriei, culturii şi civilizației poporului său ...”(Eşanu A.; Eşanu V. *Cartea în orizonturile ştiințifice ale lui Dimitrie Cantemir. In:* Tradiții şi valori culturale la Est de Carpați. Ch., 2007, p. 5-16.)

Astăzi, cînd triumfă, „civilizația ecranului”, imaginea şi comunicarea electronică, cînd are loc a treia revoluție a cărții, care a transformat modalitățile de inscripțiune şi transferul de texte, adevărata cunoaştere, creație şi inovare se poate face, la fel, doar numai prin carte.

Biblioteca este memoria omenirii, creierul căreia păstrează un milion de chilii, unde generație după generație vine să răscolească, să întrebe, să cerceteze, să descopere şi să creeze din nou. Nu este uşor să treci prin labirinturile unei biblioteci, care deține peste un milion de documente şi care se mîndreşte cu o colecție ce ne vorbeşte despre strălucirea de veacuri a cărților. Această colecție s-a constituit în timp, cu precădere în anii 70 – 80 ai secolului XX. În aceeaşi perioadă este organizată şi fondul de carte românescă, care avea un statut special, fiind pus la index şi avînd o circulație foarte limitată. 5 000 de unități au avut o soartă ingrată, fiind mereu depozitate într-un loc separat, la fel ca şi lădițele cu fişele de descriere bibliografică a lor. În acele timpuri era instituit un control riguros asupra lecturii. Situația s-a schimbat odată cu procesele sociale ce s-au produs după anul 1989.

În anii nouăzeci a început un aflux puternic de carte românească de la Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Pedagogică Națională „I. C. Petrescu”, Biblioteca Națională şi Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din Bucureşti. De atunci au absolvit universitatea cîteva promoții de studenți, care s-au format aplecîndu-se asupra a peste 26 mii de publicații de toate tipurile şi genurile aduse la Bălți prin străduința şi efortul lui Radu Moțoc, secretarul *Asociației Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costachi Negri” din Galați.* De la 5% carte în limba română pe care o oferam cititorilor în anul 1992 - la 25 % cărți ale celor mai prestigioase edituri din Moldova şi România pe care le propunem studenților şi cadrelor didactice astăzi. Printre ele sînt şi deosebite valori de patrimoniu, multe provenite din donații, păstrînd ex-librisul, ştampila,

semnătura posesorilor, diferite inscripţii pe foaia de titlu ori pe paginile sale. 25 la sută, ori circa 1000 de exemplare din colecţia de carte rară le constituie cărţile în limba română din secolul XIX - începutul secolullui XX.

Prima încercare de a valorifica cartea rară în limba română din colecţiile Bibliotecii, datează cu începutul acestui mileniu, anul 2000, prin apariţia primei fascicule, care prezenta 186 titluri de cărţi şi publicaţii periodice. A doua fasciculă (anul 2003) reflectă cercetările bibliotecarilor asupra a 202 documente de orientare culturală, psihologică, filozofică, religioasă, sociologică, pedagogică, limbă şi literatură, istorie. Ambele fascicule conţineau descrieri bibliografice însoţite de adnotări, iar fascicula a II-a reproducea în color copertele celor mai reprezentative piese.

A III-a fasciculă se constituie din contribuţii bibliografice despre 220 de lucrări. Aceste studii dau măsură capacităţii şi rafinamentului intelectual al echipei de bibliotecari, preocupată de valorificarea cărţilor româneşti. În volum au fost incluse şi cărţi din secolul XVIII, adnotările sînt mai complexe, ele stăruie mai mult asupra conţinutului, după care sînt trecute însemnele de identificare a foştilor posesori, notiţele privind sursa de provenire a cărţii în Bibliotecă.

Citite şi recitite sînt: **Казания** de la 1790 cu coperta din lemn acoperită cu piele care păstreză urmele încheitorilor; cartea a fost dăruită studenţilor de către Arhimandritul Marchel de la Catedrala „Constantin şi Elena”, *Sfânta şi Dumnezeiască Evanghelie care acum întîi sau Tipărit întru acelaşi chip în zilele prea înălţatului Domn Io Grigorie Ioan Voevod cu osîrdia şi cu toată cheltuiala Pria Sfinţitului Mitropolit al Moldovei Kvri Gavril (*1761), oferită în dar de către Preotul Vasile Secrieru.

Menţionăm că în acest volum se cuprind publicaţii din secolul XIX şi începutul secolului XX, care au apărut în colecţii iniţiate acum un secol : *Scriitori români contemporani, Biblioteca pentru toţi, Cunoştinţe folositoare „Din lumea largă”*, *Biblioteca „Minervei”, Cartea satului* ş.a.

Lucrarea este structurată în 19 compartimente conform domeniilor de cunoaştere şi fiecare începe de la o pagină de titlu innobilată printr-un elegant ornament din frunze şi flori care amintesc nufărul – simbolul curăţeniei şi sănătăţii spirituale. În interior este păstrată ordinea alfabetică, vedetele de autor ori de titlu fiind evidenţiate prin caractere bold cu iniţiale algeriene. Lucrarea conţine imaginile scanate ale celor mai sugestive şi ilustrate coperte, precum şi un şir de indici auxiliari de: nume, titluri, subiecte, edituri, colecţii.

Elena Harconiţa
Director al Bibliotecii Ştiinţifice

Bazele cunoaşterii şi culturii

1. **Candrea, I. Aurel. Graiu datini credinţe**. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalay & Co. – 141 p. – (Biblioteca pentru toţi ; 1343-1344).

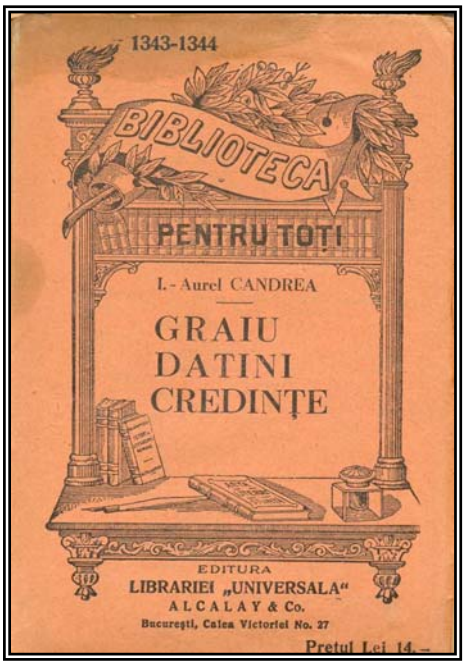

În gura omului se află pururea vie sublima sorginte a oricărei literaturi, aşa aprecia Bogdan Petriceicu Haşdeu nesecatul izvor al folclorului românesc.

Apropiindu-ne de folclor, găsim îndemnul de dreptate, adevăr, cinste, curaj, vitejie.

În ediţia prezentă autorul cercetează fenomenul lexicului, al folclorului românesc, cu o serie de datini, tradiţii şi obiceiuri interesante, practicate cu diferite ocazii, mai ales, la sărbătorile calendaristice: Crăciunul, Anul Nou, (Vrăjile de ursită de Anul Nou), Paştele, (Ouăle Roşii…).

O realizare reuşită este studiul despre *Viaţa cuvintelor*. Cuvîntul îşi are şi el viaţa sa: se naşte, trăieşte, fiind utilizat în mai multe contexte, apoi dispare. Rămîne o enigmă pentru noi de ce strămoşii noştri au renunţat la utilizarea cuvîntului latinesc *gallus,* înlocuindu-l prin slavismul *cocoş* sau *asinul*, moştenit de la romani, înlocuit prin cuvîntul *măgar*.

În „Calendarul babelor” sînt descrise sărbătorile religioase şi băbeşti (superstiţioase) ale oamenilor de la ţară, sărbători de care mulţi dintre noi nici n-au banuit că au existat în trecutul poporului nostru: (*Ghermanull, Zilele de piatră, Turta furnicii, Ziua lupului, Lunea păsărilor, Lunea ciorilor…*). Oamenii vedeau în sărbători*, nu prilejul de a-şi aminti de cele sfinte şi de a duce prinosul lor de recunoştinţă lui Dumnezeu pentru bunătatea lui, ci ocaziunea de a capta prin nelucrare bunăvoinţa cutărui sau cutărui sfânt ori sfântuleţ, de mânia sau răzbunarea căruia se tem.*

Calendarul prezintă şi o enumerare a sărbătorilor cu date fixe, 96 la număr, 34 sărbători cu date mobile, cele 52 de duminici din an, 12 vineri din post, plus marţea şi joia din Postul Paştelui. Totalul zilelor in care nu se lucra nimic sau se lucra parţial era de 196, rămînînd astfel 169 de zile integral lucrătoare.

2. **Cărțile românești de istorie. Catalog Nr. 1, 31 dec. 1937 = Le livres roumais d'histoire** / Inst. pentru st. istoriei universale. – Bucureşti : Ed. Libr. Universala J. Cărăbaş, 1937. – 66 p.

Structurată în 4 capitole: Cărți-Livres; Omagii-Homages; Bio-Bibliografii-Bio-Biibliographies; Periodice-périodiques această publicație oferă cititorului un catalog al cărții românești de istorie, elaborat de *Institutul pentru studiul Istoriei universale* sub egida marelui savant Nicolae Iorga.

Ediția include bibliografia istorică românească a cărților şi revistelor apărute în țară şi străinătate, în prima jumătate a sec. XX, în limba română şi franceză.

În mod deosebit se evidențiază volumele omagiale închinate istoricilor români: Ion Bianu, Dimitrie Gusti, Nicolae Iorga; Constantin Kirițescu, Onisifor Ghibu, Constantin Rădulescu-Motru, care prin cuprinsul lor au o valoare incontestabilă în istoriografia română şi pun în lumină noi interpretări în legătură cu multe dintre episoadele trecutului românilor.

3. **Cerbuleț, Teodor.** Antim Ivireanu (1650(?)-1716). – Bucureşti : Ed. Cartea românească, [1939?]. – 32 p. – (Cunoştințe folositoare „Din lumea largă”).

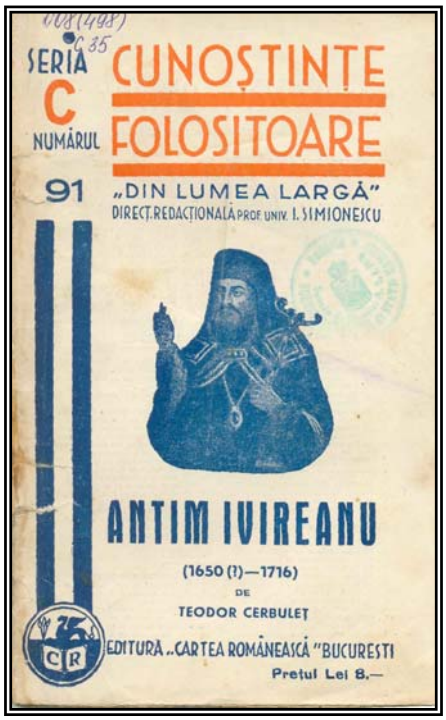

Lucrarea pune la dispoziția cititorului informații despre Sfîntul Ierarh Antim Ivireanu, personalitate remarcabilă a culturii poporului român de la sfîrşitul sec. XVII, începutul sec. XVIII.

Autorul încearcă să contureze personalitaea Sfîntului Ierarh în mai multe ipostaze: meşter tipograf, editor, caligraf, egumen, episcop, mitropolit, (păstor de suflete, ctitor de biserici, apărător al ortodoxiei).

Antim Ivireanu a activat în perioada cînd în Țara Românească strălucea cultura şi arta rafinată a epocii domnitorului Constantin Brâncoveanu, om foarte bogat, cu suflet mare, care, prin puterea banilor, reuşea să adune în jurul

său oameni talentaţi, susţinîndu-i şi acordîndu-le tot sprijinul său întru ridicarea morală şi spirituală a poporului român. Unul din ei a fost Antim Ivireanu, rămînînd *alături de Diaconul Coresi, cel mai mare tipograf al culturii noastre medievale*.

Opera sa literară a fost tipărită parţial in timpul vieţii. În scrierile sale cărturarul a conturat atmosfera vremii in care a trăit, observînd şi condamnînd neajunsurile.

Ca Mitropolit (luptător pentru triumful deplin al limbii române in Biserică, educator al clerului, gospodar al bunurilor Mitropoliei, ctitor, patriot şi om politic) a înzestrat cultura românească cu cele mai inalte expresii ale cuvântului rostit pînă la acea dată, compunînd nemuritoarele sale „Didanii", operă care îl situează printre cei mai mari oratori bisericeşti ai tuturor timpurilor.

Prin discursurile lui îndrăzneţe, dar pline de suflu moral, pentru societatea şi timpul lui, prin strălucirea pe care a ştiut să o dea epocii, Antim Ivireanu ramîne una din figurile cele mai luminoase din trecutul Bisericii şi Ţării noastre.

4. **Dunăreanu, Elena.** Calendarele româneşti sibiene (1793-1970). – Sibiu : [S.n.], 1970. – 338 p.

O ediţie care, conform zilei de apariţie, pare a nu ţinea de cartea rară, dar conţinutul ei dovedeşte contrariul. Prezintă 28 de colecţii de calendare sibiene inedite ce s-au editat timp de aproape 200 de ani. Pentru fiecare calendar s-a făcut o descriere generală, indicîndu-se schimbările de titlu, de editor, redactor. Descrierea din fiecare an este urmată de prezentarea conţinutului, respectîndu-se, în măsura posibilităţilor, structura pe capitole. Sînt sugestive imaginile (32) care prezintă copertele colecţiei de mai multe ori. Lucrarea este însoţită de un indice cronologic, un indice de autori şi per-sonalităţi istorice, un indice de edituri şi tipografii.

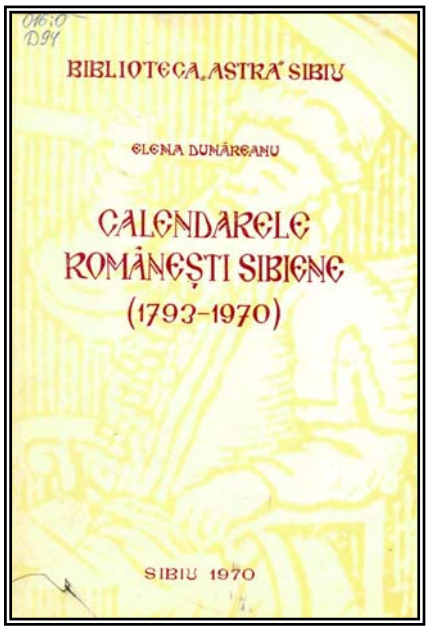

5. **Negulescu, P. P.** Destinul omenirii : În 4 vol. – Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras ; Fundaţia pentru lit. şi artă „Regele Carol II”, 1938. –

Vol. 1. – 1938. – 481 p. – (Biblioteca de filosofie românească)
Vol. 2. – 1939. – 491 p. – (Biblioteca de filosofie românească)
Vol. 3. – 1943. – 535 p. – (Colecţia filosofică „Cugetarea”)
Vol. 4. – 1944. – 407 p. – (Colecţia filosofică „Cugetarea”)

Sfîrşitul anilor 30 ai sec. XX. Lumea cuprinsă de o inexplicabilă furie, mai dornică de a lovi decît a înţelege, a distruge decît a construi,

P. P. Negulescu, filozof, profesor universitar, încearcă să potolească spiritele aprinse, aducînd în discuţie în lucrarea sa probleme fundamentale ale epocii.

Conţinutul volumelor, în mare parte, este axat pe problematica progresului uman, evidenţiindu-se cauzele, factorii, subiecţii, ritmul fenomenului.

În ordinea politică, P.P. Nigulescu se declară pentru democraţia burgheză, în ordinea economică – pentru capitalism, în cea filozoică – pentru evoluţionismul spencerian.

A denunţat cu vigoare şi pasiune totalitarismul şi efectele lui distructive.

Bibl. Şt. USB deţine primele 4 vol., pe f. tit. fals a cărora distingem semnătura Sergiu Luca

6. **Veress, Andrei.** Bibliografia română-ungară. Vol. 3 : Românii în literatura ungară şi ungarii în literatura română (1839-1878) / Fundaţia Regele Carol I. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească. – 1935. – 385 p.

Biblioteca Universităţii beneficiază de volumul III al unei bibliografii inedite care îmbrăţişază o epocă de 40 ani; ani zbuciumaţi în istoria Europei; oferind o oglindă fidelă a relaţiilor politice şi culturale dintre români şi unguri. Bibliografia conţine cărţi didactice, ştiinţifice, de călătorie… în limba română, maghiară, germană, franceză… Se evidenţiază locul unde documentul a văzut lumina zilei.

Prezentarea fiecărui document este însoţită de adnotări, unele destul de desfăşurate.

Pe f. tit. semnătura M. Кандер.

Filozofie
Morală
Etică
Psihologie
Logică

7. **Bagdasar, N**. Antologie filosofică. Filosofi străini / N. Bagdasar, V. Bogdan, C. Narly. – Bucureşti : Casa Şcoalelor, 1943. – 546 p.

O imagine rezumativă a evoluției cugetării umane, o antologie cu extrase din operele marilor filozofi ai popoarelor de cultură: Socrate, Platon Aristotel, Lucreţiu, Marc Aureliu, Augustin, Francis Bacon, Blais Pascal, Spinoza, George Berkeley, Immanuel Kant., Schelling, Hegel, Arthur Schopenhauer, Friedrich Nietsche, Henri Bergson. Extrasele sunt aranjate pe fir cronologic, fiind însoțite de succinte informații biografice. De o rezonanță educativă deosebită, antologia este adresată tinerilor cititori. *Prima verba* este semnată de I. Petrovici.

Donație prof. univ. K. Rabinovschi

8. **Binet, Alfred.** Idei noi despre copii. – [S.l. : S.n.]. – 254 p.

O carte de bilanț a ilustrului psiholog francez în care sînt expuse rezultatele cercetărilor experimentale asupra educației copiilor efectuate în mai multe țări: America, Germania, Franța.

Materialul este structurat în 9 capitole cu următoarele titluri: Scopul acestei cărți; Copilul la şcoală; Corpul copilului; Vederea şi auzul; Inteligența; Măsura şi educația sa; Memoria; Aptitudinile; Lenea şi educația morală.

Rezultatele obținute de Alfred Binet şi-au adus un aport esențial la progresul pedagogiei.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

9. **Carrel, Alexis**. Omul, ființă necunoscută / trad. de Lia Busuiocea-nu. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras. – 332 p.

O sinteză despre individul uman, contractată „într-un spațiu mic”, cu noțiuni fundamentale în problemă. În capitolul 1 este argumentată necesitatea cunoaşterii de sine şi a ştiinței despre om.

Capitolele de bază examinează: activitățile fiziologice, mintale, funcțiile adaptive, timpul interior (timpul fiziologic şi psihologic). Ființa umană şi individul, reconstruirea omului, sînt

noțiunile analizate cu dovezi şi argumente în ultimele capitole.

10. **Claparède, Ed.** Sentimentul de inferioritate la copil / trad. de C. Mureşanu. – Constanța : Ed. Inst. „Albania”, 1933. – 48 p.

Autorul profesor la Universitatea din Geneva, pune în discuție problema sentimentului de inferioritate, influența lui asupra destinului individului, determinarea caracterului, apariția dereglărilor psihice.

Autorul consideră că numai arta educației fiind la înălțimea înaltei sale misiuni va evita conflictele dintre copil şi societate – cauza Nr. 1 a naşterii sentimentelor lui de inferioritate.

11. **Conta, Vasile.** Opere complete. Filozoful Conta : poezii şi cugetări postume / un st. biogr. şi note explicative alcăt. după scrisori, acte şi manuscrise inedite de Octavian Minar. – Bucureşti : Ed. C. Sfetea „Librăria Şcoalelor”, [1914?]. – LXXVIII ; 954 p.

Opera lui Vasile Conta este variată: literatură, politică, filozofie, drept. Structura ediției prezente corespunde întocmai acestei diversificări: poezii şi cugetări, încercări de metafizică, teoria fatalismului şi a ondulațiilor universale, articole politice, studii juridice. Conține şi un studiu biografic, note explicative alcătuite după scrisori, acte şi manuscrise inedite de Octav Minar, însoțite de portretele filozofului şi un facsimil cu autograful lui Conta.

La p. 639, 640 mai multe inscripțiuni, una din ele:
Păstrează-ți amintirile ca să-ți cunoşti trecutul.

12. **Crepieux-Jamin, J.** Bazele fundamentale ale grafologiei şi expertizei grafice : Cu 30 figuri şi planşe / trad. după ed. 2-a franceză de Henri Stahl. – Bucureşti : Ed. Tipogr. „Geniului”. – 63 p.

Studiul defineşte grafologia - o disciplină stiințifică de interpretare şi analiză a scrisului prin care se urmăreşte cunoaşterea personalității umane.

Realizează prima clasificare ştiințifică a scrisului, de neprețuit folos grafologilor şi experților, grupînd grafismele în 7 mari genuri: iuțeala, presiunea, forma, direcțiunea, dimensiunea, continuitatea şi ordonanța.

Înzestrat cu un neobişnuit dar de observație, critică răbdătoare şi migăloasă, autorul a deschis o nouă cale grafologiei, supunînd rezultatele premergătorilor unei critice ştiințifice, verificîndu-le experimental

cu partiparea indivizilor umani de diverse vîrste.

Lucrarea se impune prin originalitate documentară şi prezenţa unor autografe elocvente, fiind de real folos experţilor, legiştilor, medicilor, psihologilor, precum şi tuturor amatorilor de autografe.

13. **Finot, Jean.** Sufletul nemuritor (o cucerire ştiinţifică) / trad. din lb. franceză. – Bucureşti : Ed. Eminescu ; Ed. Inst. de Arte Grafice. – 64 p. – (Biblioteca „Orizontul”)

Ce este sufletul? Există separat de corpul fizic? Trăieşte el după moarte? Care este coraportul dintre raţiune şi credinţă? Care sînt greşelile spiritismului şi altor discipline oculte? Trebuie să ne temem de falsele apariţii ale morţilor? Cum explicăm aceste fenomene?

Iată doar cîteva întrebări la care încearcă să dea răspuns autorul în această carte.

14. **Mitrea, V.** Ofiţerul în societate. – Sibiu : [S.n.], 1932. – 56 p.

Corpul ofiţeresc a făcut parte întotdeauna din elita societăţii: Această admitere cere de la ei multe şi delicate obligaţiuni sociale. Cartea colonelului V. Mitrea, aprobată de Marele Stat Major la 22 august 1931, prezintă norme de bună conduită pentru tinerii ofiţeri. Capitolul unu aduce pe prim plan reguli de comportare în localuri publice, în sălile de spectacol, la baluri, serate, nunţi, în călătorie.

Capitolul II vine cu sfaturi referitor la comportamentul ofiţerilor în timpul vizitelor şi la plăsmuirea diverselor felicitări, iar cel de al treilea – cu reguli de fond şi formă în menţinerea cu succes a corespondenţelor.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

15. **Negulescu, P. P.** Filosofia Renaşterii : În 3 vol. – Ed. a 2-a.– Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras. –

Vol. 1. – 407 p.
Vol. 2. – [1946?]. – 415 p.
Vol. 3. – [1947?]. – 469 p.

Este constituită din cursurile de lecţii la *Istoria Filozofiei* ţinute de autor la Universitatea din Iaşi.

Epoca Renaşterii este una din cele mai prolifice din istorie cu mari transformări sociale, politice, economice. Este şi epoca adevăratelor explozii spirituale.

Multe din ideile filozofiei moderne îşi au germenii în filozofia Renaşterii. Negulescu afirmă în introducere la lucrarea sa că aceasta este un prolog în studiul filozofiei moderne.

În lucrare sînt cercetate: curente, sisteme, şcoli ale epocii (şcoala de la Padua, Academia platonică, averoismul, peripatetismul liberal,

epicureismul, stoicismul), începuturile mişcărilor ştiinţifice cu: Leonardo da Vinci, Paracelsus, Von Helmont, Galileo Galilei…

Ponderea în analiza gîndirii filozofice a Renaşterii revine celor mai importanţi reprezentanţi: Nicolaus Cusanus, Marsilio Ficino, Pico della Mirandola, Erasm din Roterdam, Hugo Grotius, Tommaso Campanella…

16. **Petrovici, Ioan.** Pagini filosofice. – Bucureşti : Ed. Ancora ; Ed. Alcalay & Calateanu, 1920. – 126 p. – (Biblioteca universală)

Ioan Petrovici, filozof român, scriitor, orator şi om politic, profesor universitar, a adus o contribuţie de seamă la cunoaşterea culturii şi civilizaţiei române în lume. În perioada interbelică a fost cel mai cunoscut filozof român.

Cartea însumează cîteva articole ale filozofului, scriitorului, omului politic român I. Petrovici dedicate filozofiei.

Primul articol „Mai multă filozofie” denotă atitudinea autorului faţă de studierea filozofiei în învăţămîntul secundar.

În articolul al doilea este analizată problema cunoaşterii la H. Spencer, filozoful metafizicii.

Articolul trei „Filozofia piesei” apare iniţial în „Studii filozofice” (Vol. V, 1910). Este examinat aspectul filozofic al piesei cu acelaşi nume a lui E. Rostand.

În volum este inserat şi interviul acordat revistei „Cuvîntul liber” consacrat şi el tot filozofiei: studiului filozofiei în Universităţile din România, şcolii româneşti de filozofie, curentelor noi în filozofie, raporturilor dintre filozofie, artă şi literatură. Ultimele pagini pun la dispozitia cititorilor cugetări ale lui I. Petrovici despre filozofie, artă, istorie...

Pe cop. şi ultima p. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

17. **Petrovici, Ioan.** Studii istorico-filosofice. – Bucureşti : Ed. „Jockey-club”, Ion C. Văcărescu, 1925. – 270 p. – (Din publicaţia Casei Şcoalelor. Biblioteca pedagogică ; 28)

Studiile istorico - filozofice evocă celebrităţi din domeniul filozofiei care au uimit lumea prin ideile lor originale:

-Henri Poincaré, matematicianul şi filozoful care a reuşit prin descoperirile sale ştiinţifice să convingă lumea că „dimensiunea spirituală a ştiinţei nu este neglijabilă, iar matematica, în bună măsură,

este oglinda acestei spiritualităţi;

-Alfred Fouillé dezvoltă conceptul de idee-forţă. Ideile sînt inseparabile de acţiune;

-Herbert Spencer care a demonstrat valoarea principiului relativităţii cunoaşterii;

-Immanuel Kant care a influenţat cu filozofia sa (idealismul transcendental, teoria finalităţii) gîndirea filozofică mondială inclusiv cea românească: Gh. Lazăr, T. Maiorescu, M. Eminescu;

-T. Maiorescu care a reluat şi dezvoltat idei filozofice de la: Aristotel: (purificarea prin artă), Hegel (exprimarea frumosului prin artă), Kant (finalitate fără scop în artă), Schopenhauer (moralizarea prin artă).

Studiul mai conţine şi conferinţa ţinută de autor în aula Universităţii din Iaşi în 1923 cu titlul „*Valoarea omului”*.

18. **Pop, Ioan D.** Lecţii de analize logice : Kuprizînd învăţături asupra meşteşugului de analize : Ekzerciţii si subjecte de analize lojice / culese şi aşezate în româneşte despre alte asemenea lucrări pentru trebuinţa şc. elementare de D. Ioan Pop. – Bucureşti : Tip. în tipogr. lui Iosif Kopainir, 1848. – 183 p.

Pop Ioan D., profesor de gramatică la Colegiul „Sf. Sava” din Bucureşti, propune cîteva lecţii şi exerciţii de analiză logică destinate dezvoltării gîndirii logice a copiilor la lecţiile de gramatică.

Conţine şi bucăţi de texte pentru lectura suplimentară, printre care şi cîteva extrase din scrisorile lui Seneca; o listă a virtuţilor umane şi 2 rugăciuni pentru obţinerea cunoştinţelor de către copii.

Pe f. tit. ex-libris ştampila : „Muzeul Sucevei. Fălticeni1914”

Scrisă cu caract. chir. în lb. română

19. **Sorel, Georges.** Descompunerea Marxismului / trad. din lb. franceză de N. G. Eremie. – Brăila : Ed. Marea Fabrică „Ancora” ; Ed. A. Micu Alcalay & L. Calafateanu, 1921. – 104 p. – (Biblioteca politică şi socială ; 2).

Autorul, o figură curioasă în istoria socialismului, efectuează prin lucrarea sa o excursie de analiză a mişcării revoluţionare din sec. 19. Se opreşte în mod deosebit la învăţătura lui Marx, cu toate contradicţiile ei, şi care, după cum mărturiseşte chiar şi titlul cărţii, începe să se descompună.

Pe vs. cărţii ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Pe f. tit. ştampila: Bibl. şi a Libr. şi Papetăriei din Cernăuţi

20. **Stănulescu, C.** Fenomenele spiritualiste sau metapsyhice : Fenomenele fizice. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, 1925. – 316 p.

O ediție despre fenomenele miraculoase ale spiritismului.
Volumul compus din 3 părți vine cu argumente în sprijinul ştiinţei propriu zise a spiritismului, care se bazează ”pe observaţiune şi experimentări”. Pe o foaie adiţională vedem următoarea menţiune:

În lume sunt goluri/ În lume sînt ţări spre care ne' ndreaptă a noastre' n şelări/ Şi multe sunt poate ce nu vor mai fi/ Şi care'n vecie nu s'or întîlni. 5. III. 1941

Pe vs. cop. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

21. **Vianu, Tudor.** Filosofia culturii. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Publicom, 1945 (Tipogr. Universul). – 302 p.

Lucrarea reproduce cursurile de *Filozofia culturii* ţinute la Facultăţile de Filozofie şi Litere de autor în intervalul 1921-1935.

O analiză multiaspectuală a problemelor ce ţin de cultură, o încercare de a explica mai multe noţiuni în spiritul adevărului. Conţinutul este sistematizat în două părţi cu capitole şi subcapitole:

- Teoria formală a culturii cu mai multe delimitări conceptuale: iraţionalitatea valorilor, structura sufletească, ştiinţă şi religie, politica şi morala;

-Teoria materială a culturii cu condiţiile materiale de cultură, mijloacele culturii, idealul cultural.

Pe ultima pagină 4 timbre neidentificate.

Pe p. interioară a cop. ştampila: Antic 4 Lei 1500

22. **Zarifopol, Paul.** Din registrul ideilor gingaşe : Pagini alese pentru a ţine la curent pe tinerii cultivaţi şi serioşi. – [S.l.] : Cultura naţională, 1926. – 275 p.

Criticul literar din perioada interbelică meditează asupra cunoştinţelor necesare oricărui individ care pretinde a fi om elevat.

Analizează, argumentează fapte, evenimente ce ţin de politică morală, artă, sport, materii obligatorii pentru o persoană cultivată.

23. **Wundt, W.** Hipnotism şi sugestie / trad. de B. Kanner. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universalia” Alcalay & CO. – 152 p. – (Biblioteca pentru toţi).

Sînt puse în dezbatere probleme de psihologie experimentală şi anume cea a hipnozei şi sugestiei: fenomenul hipnozei, fiziologia şi psihologia hipnozei şi sugestiei, valoarea practică a hipnotismului.

Pe ultima p. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Religie
Teologie

24. **Biblia adecă Dumnezeiasca Scriptură a vechiului şi noului testament** : Tip. întâia oară la 1688 în timpul lui Şerban Vodă Cantacuzino, Domnul Ţării Româneşti. Retip. după 300 de ani în facsimil şi transcriere... – Bucureşti : Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1997. – 989 p.

Biblia de la 1688, cunoscută ca „Biblia lui Şerban Cantacuzino”, este un adevărat monument al limbii literare române vechi.

Este prima traducere integrală în limba română a textului biblic, fiind considerată ca o expresie a unității românilor de pretutindeni, un pas important în procesul de înlocuire în biserică a slavonei vechi cu limba română.

Conține două preambule: Una aparține domnitorului Şerban Cantacuzino, cealaltă Patriarhului Ierusalimului Dosithei.

În 1988 Biblia lui Şerban este retipărită (ediție jubiliară), omagiind pe toți cei care au contribuit la apariția ei.

Ediția nouă oferă cititorului de azi textul de la 1688, în facsimil, precum şi transcrierea în alfabet latin.

Cuvîntul înainte este semnat de Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române Teoctist.

Donație de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați.

25. **Dinca, Gheorghe**. Episcopul Melchisedec (1823-1892) : Viața şi faptele. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, 1939. – 32 p.

Autorul (bibliotecar la Academia română) scoate în evidență momente importante din viața şi activitatea episcopului Melchisedec cu referiri la unele aspecte din viața politică şi culturală a României din sec. XIX.

Crescut şi educat în familia unui modest preot de țară (Petre Ştefănescu, mama Anastasia, fiică de preot), înzestrat cu mult simț şi abilitate politică, a ajuns unul din marii ierarhi ai Bisericii ortodoxe române: Episcop de Roman, candidat la mitropolie, membru al Sfântului Sinod. A ocupat diverse funcțiuni în stat: deputat în Divanul ad-hoc, ministru de culte şi instrucție publică, membru în comisia de secularizare a averilor mănăstireştişi în consiliul superior de instrucție.

Melchisedec va rămîne pentru noi un episcop plin de tact şi înțelepciune, un mare învățat şi un ierarh model, un adevărat exemplu de virtute creştinească.

26. **Ghibănescu, Gh.** Biserica Sf. Nicolae Domnesc (zis gospod, cel mare şi cel bogat) : Predica ținută în ziua de 6 dec. 1933. – Iaşi : Presa bună, 1934. – 50 p.

Un discurs al membrului-corespondent al Academiei Române Gh. Ghibănescu în fața Bisericii Sf. Nicolae, din Iaşi, biserică construită de Ştefan cel Mare în 1491. Este cea mai veche biserică din Iaşi, în care au călcat toți Voievozii neamului, primind ungerea de domnie în scaun de către mitropoliții Moldovei şi Sucevei.

Anexele de la finele lucrării deapănă, an cu an, istoria Bisericii Sf. Nicolae, începînd cu anul 1493 şi terminînd cu 1880, cu informații şi însemnări despre starea bisericii, transformările sale, izvodul lucrurilor bisericeşti: veşminte, cărți, argintării ce au aparținut bisericii, *pomelnicul ctitorilor boieri Rosăteşti ci să trag din marile postelnic Manolache Roset.*

27. **Ghica, Gh. I.** Creştinismul şi problemele sociale. – Craiova : Ed. Ramuri, 1923. – 37 p.

Într-o formă condensată autorul expune problema influenței creştinismului asupra vieții sociale, în special, asupra mişcării socialiste. Autorul pune în dialog probleme ce țin de metehnele socialismului şi vindecarea lor prin creştinism, de colaborarea socialismului cu creştinismul în realizarea unor reforme sociale, de naşterea mişcării creştin-sociale.

28. **Iorga, Nicolae.** Concepția românească a ortodoxiei : Conf. ținută in ziua de 13 ian. 1940 la soc. „Femeilor ortodoxe”. – [S.l.] : Ed. România, [1940?]. – 32 p.

În alocuțiunea sa, Nicolae Iorga defineşte ortodoxia românească la intersecție cu evenimente istorice din România şi întreaga Europă.

Pune în discuție mai multe probleme: rolul bisericii în societatea românească, relația bisericii ortodoxe cu alte biserici, în special, cea catolică, atitudinea poporului român față de biserică.

Consideră că prin biserică poporul se poate ridica la conştiința umană, creştină, națională.

29. **Hins, Eugene.** O călătorie pe lumea cealaltă : Raiul. Iadul. Purgatoriul. Limburile după sfîrşitul lumei / trad. de P. Muşoiu. – Bucureşti : Bibl. rev. ideei (Tipogr. „Curierul judiciar”), [1917?]. – 47 p.

O carte pentru creştini care face o călătorie imaginară pe lumea cealaltă după sfîrşitul vieții pe pămînt. Care sînt lăcaşele care aşteaptă omul după moarte?: Raiul, Iadul, Purgatoriul, Limburile.

Autorul propune o călătorie în stilul marelui Dante.

30. **Казания** : [Predici, cuvinte de învățătură la duminici şi săbăori : Vasile cel Mare, Grigorie Bogoslovu, Ioan Gură de Aur, Ioan Damaschin...]. – [S.l. : S.n.], 1790. – 1730 p.

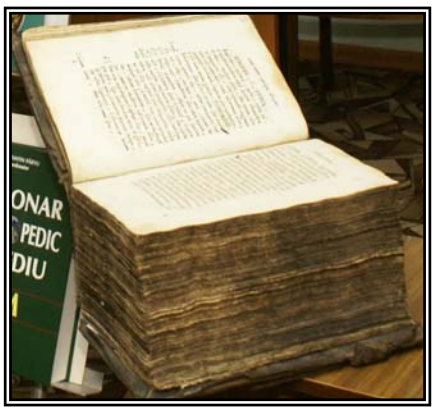

Scrisă în limba slavonă veche, lucrarea cuprinde o culegere de predici bisericeşti, în care sînt explicate pasaje din Noul Testament la duminici şi la marile sărbători rostite de Ioan Damaschin; Grigorie Bogoslovul, arhiepiscopul Constantinopolului; Vasile cel Mare, Anastasie Sinaitul; Teodor Tiron; Nectarie, arhiepiscopul Constantinopolului, arhiepiscopul Ciprului ş. a.

Cop. cu încheietori metalice este din lemn acoperit cu piele.
Pe p. a 2- a a cop. mențiunea: Цуканову Артамону дарственыя Сия Книга Отцом Григориим Соболевым Анна Цуканова
Pe p. a 3- a a cop. mențiunea: Сия светад богодуховная нарицателя соборника
Donație Catedrala Constantin şi Elena din Bălți, Arhimandritul Marchel

31. **Olcott, H. S.** Catechismul bisericei buddhiste de miază-zi / trad. de Gr. Goilav. – Bucureşti : Ed. Minerva, 1909. – 110 p.

O traducere din limba franceză a învățăturii buddhiste în rezumat destinată copiilor care năzuiesc să se inițieze în religia buddhistă.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

32. **Pentru înțelegerea cinei domnului**. – Bucuresti : [S.n.], 1990. – 64 p.

Ce este cina Domnului? Ce vesteşte ea? Cînd a fost aşezată de Domnul IIsus? Cine poate lua parte la ea? Cînd şi cum s-o sărbătorim? Răspuns la aceste întrebări propune cartea *Pentru înțelegerea cinei Domnului*.

33. **Pimen Metropolitul Moldovei**. Unde mergem?. – [S.l. : S.n], 1925 (Tipogr. Monastirii Neamțu). – 107 p.

Cartea Mitropolitului Moldovei Pimen pune în dispută o problemă ce ține de sănătatea morală şi fizică a societății române.

A şti unde mergi, e o datorie izvorîtă din cea mai mare înțelepciune a omului; de aceia societatea omenească ca şi omul gospodar şi chibzuit,

e dator să cerceteze, din cînd în cînd, drumul pe care e pornit, spre a vedea dacă nu a ajuns la o cotitură a vieții, cînd trebuie să ia măsuri de prevedere, pentru ca continuarea călătoriei să se facă în condițiuni fericite, sau pentru înlăturarea oricăror împrejurări, care prin firea lor, ar zădărnici toată munca şi osteneala de pînă aci.

Preasfințitul este îngrijorat de problema culturii poporului, de viciile care dăunează omului. Relevă, în mod special, beția şi urmările ei.

Biserica ortodoxă română deschide o luptă împotriva viciilor nației prin:

- mobilizarea preoțimii la acțiuni concrete: povețe, conferințe pastorale, predici;
- interpelări în parlamentul țării;
- apeluri către toate instituțiile statului pentru încadrare în această luptă.

Documentele anexate în carte (scrisori, referate, telegrame) confirmă o antrenare totală în lupta contra beției.

Pe p. de tit. şi la p. 89 ştampila „Bibl. Şt. Pavelescu cu nr de inventar 1349”. Pe f. tit. mențiunea „Carte primită de la Arhimandritul Valerie, starețul Mănăstirii Slatina. 3.VIII.1934”.

34. **Popa-Lisseanu, G.** Mitologia Greco-Romană în lectură ilustrată. – Ed. a 8-a. – Bucureşti : Ed. Univers, 1944. – 580 p.

O carte de popularizare a mitologiei greco-romane, fundament al culturii europene.

Mitologia antică a fost şi este un izvor nesecat de inspirație în crearea operelor de artă şi literatură.

Destinată elevilor (ciclul secundar), are drept scop extinderea cunoştințelor despre lumea antică.

Miturile sînt prezentate în două mari părți:

-Legendele zeilor;

-Legendele eroilor.

Deşi mitologia greacă diferă de cea romană, autorul a ținut cont de faptul că ultima a fost influențată de prima şi face o prezentare simultană a legendelor despre divinități.

Legendele sînt ilustrate cu imagini reproducții (sculpturi, picturi, desene, din muzeele lumii).

Are indice de nume proprii.

Pe f. tit. o semnătură indescifrabilă 13-II-1945 Galați

35. **Pope'a, Nicolau.** Vechi'a metropolia ortodosa romana a Transilvaniei : Suprimerea şi restaurarea ei. – Sabiniu : [S.n.], 1870. – 352 p.

Un studiu despre originea, starea şi existenţa mitropoliei ortodoxe din Transilvania. Este elucidat trecutul mitropoliei în mare parte amar şi plin de suferinţe grele ca şi trecutul naţiunii noastre.

În lucrare autorul dezvăluie suprimarea vechii mitropolii din Transilvania de către adversarii credinţei ortodoxe, starea bisericii ortodoxe din Ardeal după unire, primele încercări de restaurare a vechii mitropolii şi lupta ei de mai departe pentru păstrarea spiritualităţii româneşti.

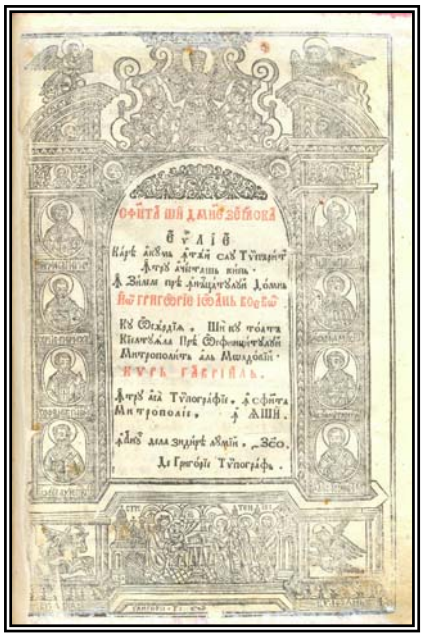

36. **Sfânta şi Dumnezeiască Evanghelie care acum întîi sau Tipărit întru acelaşi chip în zilele prea înălţatului Domn Io Grigorie Ioan Voevod cu osîrdia şi cu toată cheltuiala Pria Sfinţitului Mitropolit al Moldovei Kvri Gavril**. – Iaşi : [S.n], 1761. – 396 p.

Sfînta carte de la 1761 cuprinde cele 4 Evanghelii după: Ioan, Matei, Luca şi Marcu.

Evangheliile sînt un gen de literatură veche, care relatează despre viaţa, învăţătura, patimile, răstignirea şi învierea lui Iisus Hristos.

În traducere (în greacă euanghelion) cuvântul evanghelie înseamnă „veste bună” sau „bună vestire”. Pentru creştini ea înseamnă vestea bună transmisă mai departe de apostoli, reprezintînd *împlinirea vie a Legii şi a Profeţilor*.

Scrisă cu grafie slavonă în limba română într-un limbaj accesibil, este prezentă pe sfînta masă a altarului în bisericile ortodoxe, fiind destinată oficierii serviciului divin.

Textul evangheliei este aşezat în pagină în două coloane, începutul fiecărui capitol (precedat de imagini cu tematică religioasă) este marcat prin caractere de culoare roşie. Prima literă a cuvîntului cu cu care începe pericopa evanghelică este încadrată în ornamente cu înflorituiri de o adevărată frumuseţe în prezentarea vechilor documente româneşti care ne cucersc şi azi prin elanul nobil al liniilor şi subtilul sens al culoriilor.

Evanghelia a fost tipărită la Tipografia lui Grigorie Stan Braşoveanul, care a lucrat tipograf sub mitropolitul Iacob Pruteanul. La apariţia

Evangheliei au mai contribuit nemijlocit iereul (preotul) Mihail Strelbițchi şi monahul Teofan.

37. **Smotrici, I.** Curs de istoria biblică şi de religiunea mozaică pentru clasa III-a şi a IV-a primară, gimnazii, cursul inferior al liceelor, şcoli comerciale elementare, şcoli profesionale : (Băeţi şi fete). – Bucureşti : Ed. Cartea românească. – 141 p.

Structurat în 5 capitole manualul oferă informații valoroase referitor la istoria biblică de la creațiune pînă la moartea lui Moşe: principiile generale asupra Religiei mozaice; texte ale datoriilor omului către Dumnezeu, către aproapele său şi către sine însuşi.

Textul manualului este presărat cu fragmente în limba ebraică.

38. **Smotrici, I.** Curs de istoria evreilor şi de religiunea mozaică : man. didactic. – Bucureşti : Cartea Românească. – 192 p.

Un manual ce tratează istoria evreilor de pe vremea lui Iehoşua, credincios discipol al lui Moşe, conducătorul poporului evreu, care a cucerit Palestina, pînă la distrugerea templului din Ierusalim. Cititorul are posibilitate să ia cunoştință cu renumiți comandanți de oşti ca: Ghdeon, Iehuda Macabi, Simon Macabi ş. a.; profeți: Jirmiahu, Iehezkel, Iona ş. a., judecători: Debora, Şimşon ; regi : Saul, David.

Un capitol aparte este destinat religiei ebraice. Diverse rugăciuni, binecuvîntări, discursuri sînt prezentate paralel în limba română şi ebraică. Cititorul se va mai informa despre anul israelit (laic şi sinagogal).

Cartea conține ilustrații ce reprezintă momente din istoria statului Israel. Prezintă interes pentru cei preocupați de istoria poporului evreu, istoria religiilor, cucerirea Palestinei.

39. **Stănescu, Dumitru.** Dogmele religiunii creştine. – Ed. a 7-a. – Bucureşti : Ed. Viața Românească ; Ed. Libr. „Universala" Alcalay & Co, 1920 (Tipogr. „Cultura"). – 91 p.

Cartea semnată de profesorul şcolar, fost Defensor Eclesiastic Dr Dumitru Stănescu, aduce în prim - plan noţiuni generale privind dogmele religiei creştine.

Partea I este consacrată simbolului credinţei, importanţei lui.

În partea a II autorul prezintă date despre problema, originea bisericii, poruncile bisericeşti, priviri generale asupra sfintelor taine: Botezul, ungerea cu sfîntul mir, taina pocăinţei…

Cea dea III parte include informaţii referitor la arhitectura bisericilor: construite în formă de cruce, corabie, în formă rotundă, descrie interiorul altarului şi obiectele întrebuinţate în altar, veşmintele sfinte, sărbătorile creştine serbate de creştini, importanţa lor.

40. **Thenen, M.** Aţipor-Păsărica : prima trad. românească a rugăciunilor ce se spun la mormîntul celor scumpi. – Brăila : [S.n.]. – 95 p.

Cartea inserează o seamă de rugăciuni (israilitiene *Kadis)* rostite la mormintele celor dragi. Ele constituie un balsam ceresc de alinare şi de mîngîiere pentru cei care îşi deplîng răposaţii

41. **Требник**. – К. : Типогр. Епархиалэ, 1908. – [614?] p.

Trebnicul sau *Molitvelnic, Molitfelnic, Molitvenic Evhologhion* este o carte a ritualului ortodox, în care sînt cuprinse rînduielile şi rugăciunile prescrise pentru conferirea sfintelor Taine şi a altor funcţii bisericeşti, de sfinţire şi binecuvîntare.

Pe p. de tit. ştampila: Личная библиотека священника М. Вульпе

Sociologie Politică

42. **Andrei, Petre**. Sociologia generală. – Craiova : Scrisul României, 1936. – 590 p.

Lucrarea prezintă conţinutul prelegerilor de sociologie generală ţinute de autor la Facultatea de Filozofie şi Litere din Iaşi. Materialul este structurat în 2 părţi, fiecare avînd cîte 4 capitole. Partea I tratează probleme de sociologie ca ştiinţă: concepţia sociologiei, raporturile cu alte ştiinţe, metodologia sociologiei.

Partea a II pune în dezbatere problemele naturii şi esenţei societăţii, a factorilor şi condiţiilor vieţii sociale, a structurii şi evoluţiei societăţii. La fine - un indice alfabetic de autori.

Pe f. tit. semnături neidentificate.

43. **Mârzescu, G. G.** Pentru Naţionalism Democraţia de Ordine şi Muncă : Cuv. rostite în Adunarea deputaţilor de la 7, 11, şi 12 febr. 1920. – Iaşi : [S.n], 1920 (Tipogr. „Albina”). – 47 p.

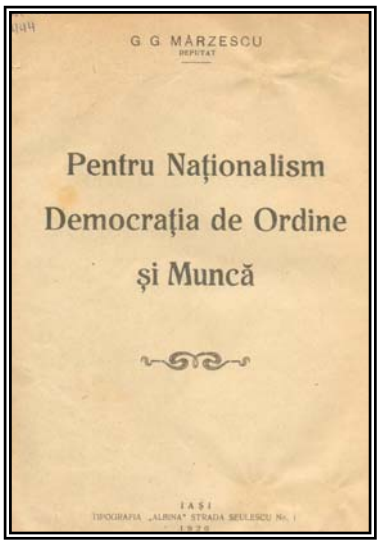
G. G. MÂRZESCU
DEPUTAT

Pentru Naţionalism
Democraţia de Ordine
şi Muncă

IAŞI
TIPOGRAFIA „ALBINA" STRADA SEULESCU No. 1

Studiul de faţă înmănunchează 3 discursuri rostite de către Deputatul Mârzescu G. G. în Adunarea deputaţilor de la 7, 11, şi 12 februarie 1920.

Cuvîntarea: „Jandarmeria rurală şi Administraţia” de la 7 februarie 1920 pune în discuţie problemele: respectul instituţiilor şi legilor; jandarmeria în regat şi în provinciile alipite; lupta de clasă şi supralicitaţia electorală...

„Grevele şi acţiunea comunistă revoluţionară” este cel de al doilea discurs care relevă probleme de organizare a grevelor în instituţiile statului ce pledează pentru sporuri la salarii, satisfacerea revendicărilor profesionale prin acte de guvern…

„Replica. – Chestiunea personală” cea de-a treia cuvîntare elucidează: prepararea unui nou atac bolşevic pe Nistru; propaganda comunist-revoluţionară la oraşe şi sate; constituţia şi acţiunea străinilor; activitatea Parlamentului, activitatea mai multor partide pe teritoriul ţării…

Cuvîntările deputatului Mârzescu au fost întrerupte cu intervenţii şi afirmaţii din partea deputaţilor din sală (A. C. Cuza, N. Iorga, N. Lupu…) orientate spre elucidarea unor fapte şi rezolvarea unor probleme actuale.

Economie

44. **Giuglea, Alexandru.** Manual de economie politică : Pentru cl. 7-a a lic. de băieţi şi fete şc. normale şi seminarii conform cu noua programă analitică. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Cultura Românească, 1935. – 160 p.

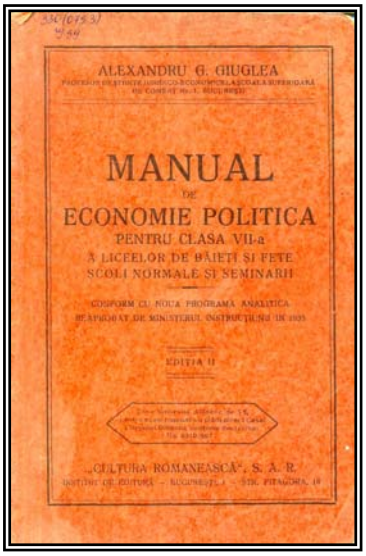

Un manual elaborat în concordanţă cu programa aprobată în 1935 cu patru capitole care propune pentru studiu următoarele probleme: Economie naţională, producţia şi circulaţia avuţiilor, organizarea întreprinderilor, viaţa şi ştiinţa economică.

Pe vs. cop. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Pe vs. f. tit. semnătura autorului

45. **Kiriţescu, Costin C.** Geneza monetei : Un st. critic al ipotezelor asupra originii şi scopului primelor instrumente monetare. – Bucureşti : Ed. Tipogr. Remus Cioflec, 1945. – 87 p.

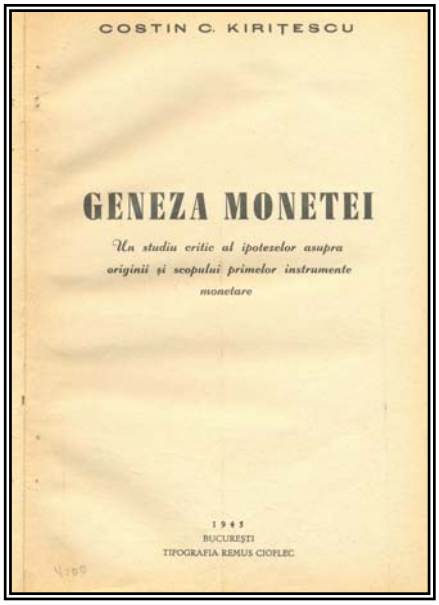

Studiul completează lista cărţilor ştiinţifice româneşti avînd ca subiect istoria economiei.

Costin Kiriţescu, membru titular al Academiei Române, şi-a consacrat lucrarea genezei şi evoluţiei monedei.

Cercetează cinci ipoteze cu asemănări şi deosebiri între ele:

-apariţia monedei ca mijlocitoare a schimburilor;

-moneda – etalon de valoare;

-originile religioase ale monedei;

-moneda - instrument de diferenţiere socială;

-moneda-rezultat al bunurilor materiale, din care şi rezultă concluzia studiului: *„moneda nu a apărut ca o consecinţă a complicării schimburilor, ci ca o consecinţă a tarifării prestaţiunilor politice, sociale şi religioase, la care bunurile din avere au servit ca unitate de cont şi ca mijloc de plată."*

46. **Netta, Gheron**. Regimul bancar in Europa / Asoc. băncilor Române. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, [1927?]. – 190 p.

O lucrare pentru lucrătorii băncilor şi pentru toţi cei ce se interesează de comerţul cu bani, de credite bancare.

Bine informat în legislaţia bancară europeană, autorul conferă cărţii sale caracter documentar comparat.

Este sistematizată în patru părţi.

Prima include indicaţii legislative bancare generale din Europa anilor 20 ai secolului trecut, care reglementează comerţul cu banii.

În partea a doua este precizată evoluţia suportată de bănci în dependenţă de funcţiunea şi rostul lor în viaţa economică a ţării.

Partea a treia se prezintă cu o analiză meticuloasă a noii (anii 20) legislaţii din Europa.

Ultima, de natură aplicativă cuprinde în traducere şi rezumat (unele în întregime) legi, proiecte de legi bancare din Europa. Legile sînt grupate pe ţări.

Lucrarea se prezintă ca un document valoros în studierea evoluţiei băncilor din Europa.

Drept
Jurisprudență

47. **Codul civil** : Din 1 dec. 1865, cu modificările din 15 martie 1906 şi 24 febr. 1924. – Craiova : Ed. Scrisul Românesc, 1928. – 434 p. – (Col. I. N. Finţescu)

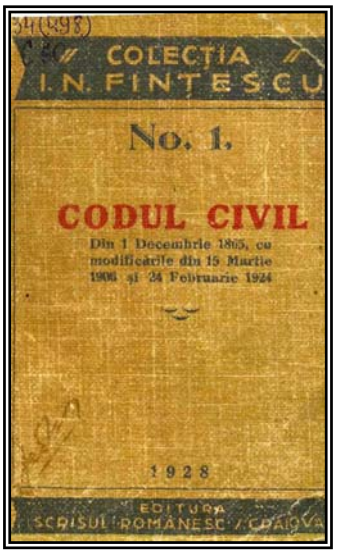

Cartea cuprinde peste 1900 articole din codul civil românesc de la finele sec. 19 şi începutul sec. 20. Un document necesar pentru cei care studiază şi sînt pasionaţi de istoria dreptului civil românesc.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

48. **Cuşniriuc, Mihai Gh.** Evoluţia Jurisdicţiei Muncii. – Timişoara : [S.n.], 1937. – 64 p.

Autorul, şef-judecător la Judecătoria de Muncă din Timişoara, scoate în evidenţă 3 perioade esenţiale din istoria Jurisdicţiei Muncii în conformitate cu dezvoltarea istoriei universale. Prima perioadă cuprinde epoca daco-romană şi cea a formării naţionalităţii române. Perioada a II expune problema în cauză de la primele state naţionale pînă la Unirea din 1859 – anii 30 ai sec. 20.

Capitolul final tratează istoria jurisdicţiei muncii în mai multe ţări din Europa.

Pe cop. menţiunea: Bucovina 22

49. **Drăgănescu, George**. Enciclopedia dreptului şi însemnătatea ei : Prelegeri introd. ţinute la Fac. de Drept din Cernăuţi : Extras. – Cernăuţi : [S.l : S.n.]. – 16 p.

Autorul utilizează noţiunea „enciclopedie” în sensul de ansamblu general de cunoştinţe omeneşti. Cu argumente bine conturate, autorul atestă importanţa enciclopediei dreptului în formarea juriştilor „Enciclopedia dreptului” îndeamnă spiritul spre gîndire independentă şi critică, îl pune pe cititor în faţa ştiinţei dreptului... îi dă perspectivă întregului drept...

Pe cop. şi f. tit. ştampila Tipogr. Isidor Wiegler din Cernăuţi şi ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

50. **Drăgănescu, George**. Programa cursului de encilopedia dreptului ţinut la Facultatea Juridică a Universităţii din Cernăuţi. – Cernăuţi : [S.n.] (Tip. Isidor Wiegler). – 15 p.

Programa integră conține 4 părți: I - Partea generală; II - Dreptul și ramurile lui; III - Statul și funcțiile lui; IV - Metodologia dreptului. Broșura de față prezintă doar partea generală și o tabelă a Dreptului obiectiv constituit din 2 părți: dreptul privat și dreptul public.

Pe cop. și f. tit. ștampila: Școlii normale de învățători din Cernăuți;
ex-libris ștampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

51. **Extrase din Noul Cod Penal „Regele Carol al II-lea”**: Votat de Corpurile Legiuitoare în zilele de 19 febr. și 13 martie 1936 și publ. în Monitorul Oficial Nr. 65 din 18 martie 1936. – București : Ed. Țicu I. Eșanu, 1937. – 32 p.

Cartea conține extrase din Codul Penal al României anilor 30, secolul trecut. Din cuprins: delicte contra puterii judecătorești; tăinuirea de bunuri; crime și delicte care produc pericol public; infracțiuni contra bunelor moravuri; delicte contra familiei.

Prezintă un interes deosebit pentru cei ce studiază istoria dreptului românesc.

Pe f. tit. și vs. cop. ex-libris ștampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

52. **Lege asupra Cambiei și Biletului la Ordin**: Promulgată în Monitorul Oficial Nr. 100 din 1 Mai 1934. – Brăila : [S.n.] – 62 p. – (Biblioteca Barourilor ; Nr. 1)

Pe prima p. a cop. mențiunea: Felix Donici Cernăuți
Pe vs. cop. ex-libris ștampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

53. **Petițiuni școlare, administrative, judiciare, financiare, etc**. – [S.l. : S.n.]. – 330 p.

Volumul tinde să dea circulației largi peste 270 de mostre de întocmire a diverselor tipuri de cereri: școlare, administrative, judiciare, financiare, acte de notariat, contracte, procese-verbale, somațiuni etc… utilizate în practica notarială în România interbelică.

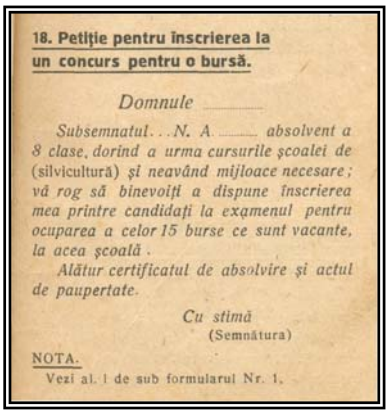
18. Petiție pentru înscrierea la un concurs pentru o bursă.

Domnule .....

Subsemnatul...N. A. ..... absolvent a 8 clase, dorind a urma cursurile școalei de (silvicultură) și neavând mijloace necesare; vă rog să binevoiți a dispune înscrierea mea printre candidați la examenul pentru ocuparea a celor 15 burse ce sunt vacante, la acea școală.

Alătur certificatul de absolvire și actul de paupertate.

Cu stimă
(Semnătura)

NOTA.
Vezi al. 1 de sub formularul Nr. 1.

Forma și conținutul actelor expuse în volum prezintă interes și pentru cititorul contemporan.

Cartea cuprinde și portretele însoțite de o informație succintă a unor adevărați bărbați ai neamului nostru:

(Ioan Inculeț, Teodor Inculeț, Vasile Țanțu, Gherman Pantea, Zaharia I. Husărescu) care au purtat faimă acestui pămînt.

Pe cop. tit.: îndrumări cetățenilor

54. **Plastara, G.** Enciclopedia juridică. – Bucureşti : Ed. Libr. Universală „Leon Alcalay” ; Ed. Alcalay & Co. – 120 p.

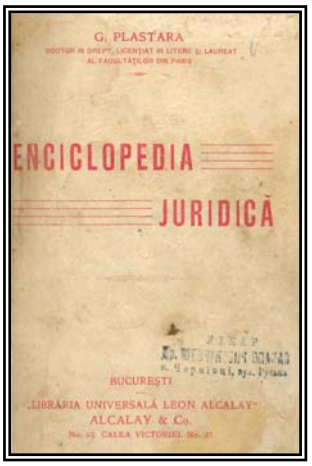

Este structurată în patru părți: Partea I-a. *Definiția, importanța, istoricul dreptului*. Partea II-a. *Ideea de drept şi realizarea sa în timp şi spațiu* cu noțiunea de drept, dreptul şi morala, dreptul natural. Partea III-a *Ramurile dreptului* cu problemele dreptului public şi privat. Partea IV-a. *Izvoarele dreptului pozitiv*, cu interpretarea legilor, metodologia juridică, cu datinile obiceiurile, uzurile.

Pe cop. şi la p. 126. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Administrație publică
Arta militară
Asistență socială

55. **Brăiescu, George**. Educaţia socială a Naţiunei Armate : Viitorul ofiţer în şc., în armată şi în societate. – Bucureşti : Ed. Ig. Hertz. – 203 p.

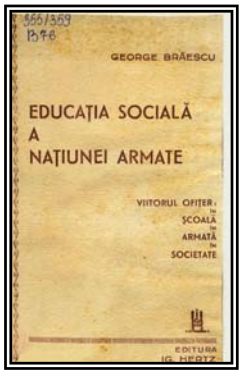

A şti să trăieşti în societate este astăzi o artă născută dintr-o aprigă luptă pentru existenţă din necesitatea de a trăi împreună cu semenii şi din dorinţa de a străluci, consideră autorul cărţii

Pornind de la această idee, autorul propune unui anumit cerc de cititori (ofiţerilor) reguli de bună comportare, care se cer a fi cultivate încă din şcoală. În capitole aparte autorul recomandă norme de comportament impecabil pe care trebuie să le posede un ofiţer elevat la serviciu şi în societate, ipostazele fiind din cele mai variate. Regulile şi sfaturile propuse de căpitanul Brăiescu sînt atractive şi pentru tinerii ofiţeri de astăzi.

Pe f. tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

56. **În umbra sticlei**. – Bucureşti : Ed. „Cuvîntul Evangheliei”. – 64 p.

O carte actuală pentru toate timpurile. Umbra sticlei este umbră moartă. Alcoolul a săpat multe morminte, a ruinat multe familii, a devastat multe intelecte. Autorul (nu-l cunoaştem, lipseşte foaia de titlu) încearcă prin exemple, sfaturi bine argumentate să ajute pe cei care au pornit pe calea alcoolului; să pună capăt acestei patimi dezastruoase: alcoolul şi sănătatea, alcoolul şi urmaşii, alcoolul şi statutul social, alcoolul şi naţiunea, alcoolul şi poruncile Domnului. Cartea abundă în ilustraţii de popularizare a vieţii fără alcool, de biciuire a alcoolismului.

Pe mai multe p. ale cărţii cititorul va găsi semnături, credem, ale posesorilor ei. Pe p. 5, 7, 13 ştampila: „Bibl. Royal” Pe vs. cop. şi la p. 17, 41, 64 ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

57. **Scalat, Octavian.** Preoţii şi alcoolul : Contribuire la deslegarea problemei alcoolismului în România. – Cernăuţi : [S.n.], 1927 (Tipogr. Mitropolitului Silvestru). – 32 p. – (Biblioteca Antialcoolică „Trezvia” ; 2).

O reproducere a conferinţei publice semnată de autorul broşurii la Cernăuţi în ziua de 6 martie 1927 în prezenţa mitropolitului Nectarie. La conferinţă a fost pusă în discuţie o problemă agitată în viaţa poporului român, cea a alcoolismului. Este pătruns de convingerea că rolul decisiv în combaterea acestui viciu revine preoţilor ortodocşi.

Educație
Instruire

58. **Antonescu, G. G**. Doctrinele fundamentale ale pedagogiei moderne. – Ed. a 2-a rev. şi adăugită. – Bucureşti : Ed. naţională – 541 p.

Exemplarele din ediţia a doua a acestei lucrări sînt numerotate şi semnate de autor. Biblioteca este deţinătoarea exemplarului cu numărul 2421.

G. G. Antonescu, profesor la Universitatea din Bucureşti, descrie cu multă măiestrie doctrinele principale şi reprezentanţii de seamă ai pedagogiei moderne. Autorul structurează materialul din lucrare în 10 mari capiotole: Factorii culturali, determinanţi ai doctrinelor pedagogiei moderne; Filozofia şi pedagogia lui John Locke; Filozofia şi pedagogia lui I. A. Comenius; Filozofia şi pedagogia lui J. J. Rousseau; Filantropismul; Filozofia şi pedagogia lui I. Kant, Schiller; Educaţia estetică în legătură cu cea morală; Goethe. Idealul său pedagogic; Filozofia şi pedagogia lui I. H. Pestalozzi. Diesterweg. Fröbel; Filozofia şi pedagogia lui I. F. Herbart; Filozofia şi pedagogia lui Herbert Spencer.

Cartea conţine un indice alfabetic de nume şi un indice alfabetic pe materii. Tratatul pedagogic al reputatului profesor G. G. Antonescu constituie o bogată sursă de informaţii pentru toţi cei interesaţi de ştiinţa educării.

59. **Antonescu, G. G.** Pedagogia generală. – Ed. a 4-a. – Craiova : Ed. Scrisul Românesc, 1943. – 585 p.

Autorul, profesor la Universitatea din Bucureşti, cercetează mai multe probleme ce ţin de pedagogie: ştiinţa pedagogiei, idealul educaţiei, condiţiile psihologice şi obiective ale învăţămîntului, modul de transmitere a cunoştinţelor, mai multe genuri de educaţie. Afirmaţiile sînt autentificate prin tabele grafice.

Conţine un index de nume şi unul de materii.

60. **Anuarul centenarului şcolii normale de învăţătoare „Mihail Sturza”**- Iaşi (1834-1934) : întocm. din dosarele şc., ale arhivelor statului şi din alte izvoare : [publ. făcută sub auspiciile comitetului şcolar]. – Iaşi : Ed. Presa Bună, 1935. – 337 p.

Ediţie jubiliară. Şcoala normală de învăţătoare din Iaşi în anul 1934 a împlinit un centenar.

Lucrarea cuprinde o informaţie destul de vastă despre instituţia de învăţămînt în cauză: o prezentare generală a drumului parcurs timp de 100 de ani; un indice alfabetic al întregului personal didactic şi administrativ care a funcţionat la şcoală în aceşti 100 de ani, ilustrat cu fotografiile unor profesori, semnăturile lor; amintiri scrise ale fostelor eleve; un tablou statistic al elevelor pe clase (1835-1935), precum şi date referitoare la situaţia şcolii în anul jubiliar: bugetul de venituri şi

cheltueli, situaţia elevilor, personalul didactic şi administrativ, planul de studii 1934-1935.

Pe primele pagini portretele regelui Carol al II-lea şi al lui Mihai Sturza voievod.

Donaţie de la Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri" Galaţi

61. **Anuarul liceului ortodox de fete „Elena Doamna" Cernăuţi: Anul şcolar 1941-1942** / întocm. de E. Tarangul. – Cernăuţi : Ed. Glasul Bucovinei, [1942?]. – 103 p.

O relatare detaliată despre activitatea Liceului sus-numit, timp de un an de studiu: discursul directorului la începutul anului de studiu pătruns de dragoste pentru neamul românesc; raportul despre activitatea liceului timp de un an, informaţie despre cadrele didactice, succesele elevilor (premii şi menţiuni), conferinţe şcolare, manualele utilizate în instruire; biblioteca liceului; binefăcătorii…

Cîteva pagini evocă momente, figuri (cu fotografii) şi fapte din trecutul şcolii.

Lucrarea, pe drept cuvînt, este o mărturie autentică în istoria învăţămîntului românesc.

62. **Dumitrescu, M. A.** Instrucţiune civică. Drept şi economie politică pemntru clasa IV-a gimnazială : manual. – Ed. a 4-a. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala" Alcalay & Co, 1924. – 184 p.

Manualul expune într-un limbaj accesibil noţiuni privind drepturile şi obligaţiile noastre ca cetăţeni: drepturi naturale, politice, civile.

Din cuprins: noţiuni de Cod civil; noţiuni de procedură civilă şi de drept penal; noţiuni de drept comercial, precum şi elemente de economie politică: cooperarea şi diviziunea muncii; libertatea muncii asociaţiunea, capitalul şi dobînda...

63. **Enescu, N. C.** Istoria pedagogiei : În cf. cu progr. analitică a şc. normale. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Ed. Soc. Coop. „Oficiul de Librărie". – 416 p.

Lucrarea tratează evoluţia ideilor şi a şcolilor pedagogice din cele mai vechi timpuri pînă la începutul sec. 20.

Materialul este sistematizat în mai multe capitole: educaţia la popoarele sălbatice şi civilizate, educaţia la popoarele din orient şi occident.

În capitole aparte sînt analizate procesele de educaţie în epoca creştină şi istoricul şcolilor la români. Cititorul va găsi informaţie valoroasă referitor la procesul educativ în viziunea mai multor

personalităţi celebre din toate timpurile: Pitagora, Socrate, Platon, Seneca, Iisus Hristos, Carol cel Mare, Martin Luther, F. Bacon, I. Comenius, John Locke, J. J. Rousseau, E. Kant, I. H. Pestalozzi, Gh. Asachi, Al. Odobescu, Spiru Haret.

Manualul a fost aprobat de către Ministerul Culturii Naţionale în anul 1933.

Cartea prezintă şi astăzi un mare interes pentru toţi cei interesaţi şi pasionaţi de ştiinţa educaţiei.

64. **Găvănescul, Ion.** Istoria Pedagogiei. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Cultura Românească. – 288 p.

Lucrarea este un rezumat a trei volume de *Istoria Pedagogiei* în care se expun teoriile şi instituţiile de educaţie din timpurile cele mai vechi pînă la începutul secolului al XIX-lea: educaţia la popoarele sălbatice; popoarele ţărilor Orientului vechi; la greci şi la romani; o scurtă privire asupra Evului Mediu, Renaşterii şi Umanismului; pedagogia în sec. XVII şi XVIII; direcţiile culturale la români.

În întroducere sînt relatate avantajele studierii istoriei pedagogiei.

În capitole aparte: Pedagogia lui John Locke, J. J. Rousseau; Pedagogia Revoluţiei Franceze şi educaţia femeilor.

Pe p. de tit. inscripţiunea: Menahim Eleci Bălţi, str. Ferdinand 120 Libr. Papetărie şi Instrumente muzicale. Pe vs. f. de tit. semnătura autorului. La p. 129 inscripţia marginală: Eufimia Damian.

65. **Mehedinţi-Soveja, S.** Altă creştere - şcoala muncii. – Ed. a 7-a, cu adăogiri. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. – 342 p.

Cartea ilustrului pedagog român s-a bucurat de mare succes în anii 20-30 ai sec. XX, rămînînd actuală şi în zilele de azi.

Începutul sec. XX era marcat printr-o situaţie politică şi economică instabilă, insuccese în educaţie şi instruire. Cartea era de real folos în acei ani îndepărtaţi, fiind orientată spre ameliorarea învăţămîntului.

Autorul este ferm convins *că neamul românesc nu va putea birui greutăţile de azi, decît muncind mai mult şi mai bine decît cei care îl duşmănesc, întrecîndu-i prin moralitate.*

Natura nu suferă minciuna niciodată, nicăieri şi de hatîrul nimănui. Cu slăbiciune nu faci putere; cu eroare nu faci adevăr; cu viciu nu faci virtute.

Sau sîntem mai puternici decît alţii, şi vom trăi, sau sîntem slabi, iar atunci vom pieri.

Cine nu se împacă cu acest gînd, să-şi încordeze puterile, să muncească înzecit şi însutit, fără să mai aştepte îndemnul cuiva.

Conţinutul este structurat în 3 capitole:

-Evanghelia iubirii: copilul şi femeia;
-Şcoala muncii: Preotul şi învăţătorul;
-Natura şi cartea.

Laitmotivul lucrării: *Cine a înălţat munca pînă la iubire, acela a coborît raiul pe pămînt.*

Pe f. tit. fals o semnătură neidentificată Buzău 1945

66. [**Metodologia generală].** – [S.l. : S.n]. – 398 p.

Cartea este structurată în 4 capitole: metodologia generală, metodologia specială, limbile vii şi istoria. În capitolul „Metodologia generală cititorul va găsi informaţie despre principiile pedagogice, formele de învăţămînt, temele şcolare. Este un manual de pedagogie destinat învăţămîntului secundar, recomandările din manual fiind actuale şi utile dascălilor şcolari şi în zilele de azi.

Donaţie de la prof. univ., dr. Karl Rabinovschi. La p. 9: menţiunea „Matthias”

67. **Narly, Constantin.** Pedagogia generală. – Bucureşti : Cultura românească, 1938. – 649 p**.**

Un manual de pedagogie pentru instituţiile superioare de învăţămînt. Autorul a fost profesor de pedagogie la Universitatea „Regele Carol II” din Cernăuţi. Manualul conţine o introducere cu problemele coraportului dintre educaţie şi pedagogie şi patru părţi cu problemele de pedagogie şi ştiinţele ajutătoare.

Primele trei dezvoltă probleme clasice ale pedagogiei, posibilităţile educaţiei, idealul pedagogic, mijloacele educaţiei.

Partea a IV *Problemele comunităţii pedagogice* pune în evidenţă actul educativ constituit din conlucrarea sui generis a educatului şi educatorului. Cartea conţine o tabelă de autori şi una de materii care înlesneşte utilizarea manualului. Toate exemplarele acestei ediţii au fost numerotate. În Biblioteca Universităţii se păstrează exemplarul cu numărul „1979”.

68. **[„1000 de probleme” de cultură generală şi profesională] /** ed. I. I. Nisipeanu ; colab. : I. Georgescu, I. Berca, T. Geantă,… – [S.l. : S.n]. – 494 p.

Cartea propune un număr considerabil de probleme şi subiecte (cunoştinţe necesare) de autoexaminare din mai multe domenii ale ştiinţei: (filozofie, psihologie, limbă şi literatură, istorie, geografie, matematică) necesare pentru susţinerea ulterioară a examenului de bacalaureat

Acest variat tablou de subiecte şi probleme constituie o piatră de încercare pentru candidații la examenele de bacalaureat.

69. **Papadopol, Paul I.** Gheorghe Lazar şi opera sa. – Bucureşti : Ed. Cartea românească, [1937?]. – 32 p. – (Cunoştințe folositoare „Din lumea largă”)

Lucrarea scoate în evidență viața si opera unuia dintre cei mai prestigioşi indrumători ai culturii române - Gheorghe Lazăr, ilustru pedagog, fondatorul primei şcoli cu predare în limba română în Bucureşti de la începutul sec. XX.

Numele lui Gh. Lazăr reprezintă, pentru sufletul românesc, *o răspîntie,* iar pentru cultura românească, *o piatră de temelie.*

A tradus şi a scris cărți în limba românească, spărgînd astfel bezna în care se confruntă marea majoritate a românilor. A răspîndit cu multă ardoare cunoştințe intr-o epocă în care aceasta era considerată un avantaj doar al păturilor înstărite.

Este descris cu lux de amănunte procesul de instruire de la Şcoala Sf. Sava, fondată de marele cărturar, unde studiau reprezentanții tuturor claselor sociale, îndrumați cu dragoste să pătrundă în tainele ştiințelor matematice, filozofice în limba lor maternă.

Contribuțiile marelui înaintaş au marcat, prin fapte demne de urmat, activitatea multor pedagogi care au contribuit ulterior la prosperarea şcolii româneşti din perioada interbelică.

70. **Pedagogia lui John Dewey**. – [S.l. : S.n.]. – 147 p.

Lucrarea gînditorului american, John Dewey este structurată în 4 capitole: Interesul şi sforțarea; Copilul şi programele de studii; Scopul istoriei în învățămîntul primar; Morala şi educația.

Autorul cercetează mai multe concepte privind fenomenele sufleteşti care nu formează un sistem static, ci un proces dinamic. Volumul constituie o operă educativă care poate fi uşor asimilată de toți cei interesați de psihologie şi pedagogie fără a avea o anumită pregătire în acest sens. În opinia lui John Dewey; formarea caracterului este o ştiință Pedagogia lui Dewey poate fi caracterizată ca fiind genetică, funcțională şi socială. Principiile pedagogice enunțate de autor au contribuit la dezvoltarea şi evoluția pedagogiei moderne.

Prefața acestei cărți este semnată de către Ed. Claparède la 1 iunie 1913, Geneva.

Pe f. tit. mențiunea: „K. Rabinovschi”

71. **Petrescu, I. C.** Şcoala activă. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalay &Co, 1929. – 400 p.

Autorul, docent la Universitatea din Bucureşti, tratează cu mult profesionalism principiile „şcolii active”, curent pedagogic, ce şi-a cîştigat mai mulţi admiratori printre pedagogi. Materialul este prezentat în mai multe părţi: Fundamentul şcolii active, principiile şcolii active; şcoala activă în România.

Lucrarea mai conţine un index alfabetic de nume, o listă bibliografică, cîteva fotografii. Este recomandată profesorilor, studenţilor, învăţătorilor.

Pe f. tit. două semnături indiscifrabile; Inscripţii marginale la p. 39 şi 53

72. **Pestalozzi I.-H.** Leonard şi Ghertruda : O carte pentru popor : P.1-2 / trad. şi însoţită de note şi o introd. de I. A. Rădulescu-Pogoneanu. – Ed. 2-a. – Bucureşti : Ed. România Nouă, 1923. – 538 p.

Pestalozzi I. H. a fost unul dintre marii pedagogi care a manifestat un devotament deosebit faţă de popor. Cugetarea, simţirea, activitatea sa sînt consacrate poporului de jos, în mod special, celor săraci.

Ţinea să-i ajute prin educaţie şi instruire să se salveze de mizeria morală şi materială. Se face chiar scriitor pentru popor. Scrie romanul social-pedagogic *Leonard şi Ghertruda.*

Partea I din lucrare descrie viaţa oamenilor de la ţară, reliefînd cauzele mizeriei: nepriceperea, lipsa de educaţie, superstiţiile, pierderea de timp fără rost.

În următoarele trei părţi pedagogul expune gîndurile sale cu privire la educaţia poporului. Prin străduinţă şi cuget curat, el se poate întrema intelectual şi spiritual. Autorul pune accent pe şcoala muncii.

În procesul de educaţie importantă este cultivarea deprinderilor de autodeterminare, de autodirijare. Individul trebuie să se ajute singur în diverse circumstanţe.

În forma vie a faptelor, marele pedagog dă viaţă ideii centrale a teoriilor sale pedagogice: familia este fundamentul dezvoltării personalităţii, casa părintească - adevărat învăţător al copilului.

Volumul propus cuprinde primele două părţi ale operei.

73. **Rădulescu-Motru, Constantin.** Vocaţia : Factor hotărîtor în cultura popoarelor. – Ed. definitivă. – Bucureşti : Ed. Casa Şcoalelor, 1935. – 154 p.

Cartea cuprinde, în mare parte, conferinţele ţinute de autor la Radio-Bucureşti în iarna anilor 1930-1931.

Vocaţia este o problemă mereu actuală care trebuie educată de şcoală şi de familie. Rădulescu-Motru consideră *că vocaţia implică aptitudini speciale de inteligenţă sentimente şi voinţă. Omenirea are nevoie de educaţie nu numai pentru asigurarea indivizilor efemeri din care ea este*

constituită, dar şi pentru asigurarea totalităţilor culturale, în care se desfăşoară finalitatea ei supremă. Vocaţia ţine anume de desfăşurarea acestei finalităţi.

Cartea se deschide cu o introducere în care sînt lansate în discuţie mai multe probleme noţionale.

Opt capitole oferă informaţii multiaspectule cu referire la vocaţie:

- vocaţia şi munca profesională;
- norocul şi vocaţia;
- creaţie şi vocaţie;
- vocaţia religioasă;
- teoria vocaţiei;
- pedagogia vocaţiei;
- omul reprezentativ şi omul de vocaţie. Mesianismul;
- vocaţia românilor

Educarea vocaţiei este o datorie imperioasă faţă de cultură şi ştiinţă.

74. **Regulamentul Facultăţii de Filosofie şi Litere** : sancţionat prin Înaltul Decret Regal Nr. 4234 din 8 sept. şi publ. în Monitorul Oficial nr. 149 din 6 oct. 1923 / Univ. din Cernăuţi. – Cernăuţi : Ed. Fac. de Filosofie şi Litere, 1928. – 30 p.

Prezentul regulament, votat de către consiliul Facultăţii de Filosofie şi Litere a Universităţii din Cernăuţi în şedinţa a şaptea ordinară din 30 martie 1922, cuprinde informaţii despre cursurile ce se ţineau la această universitate, durata studiilor, examenele de licenţă, doctorat, înscrierea la facultate, frecventarea cursurilor şi seminarelor. Regulamentul dat a intrat în vigoare la 1 octombrie 1923.

75. **Ştefănescu-Galaţi, A.** Educaţia şi cultura politică o problemă naţională : Constatări şi îndrumări : Extras din „Glasul Bucovinei”. – Cernăuţi : Ed. Inst. de Arte Grafice ; Ed. Glasul Bucovinei, 1924. – 55 p.

Un rezumat din prelegerile citite de autor, profesor universitar la Universitatea din Cernăuţi. Autorul distinge în mod deosebit aşa probleme ca: importanţa educaţiei şi culturii politice în formarea tinerii generaţii, rolul statului în organizarea procesului educaţiei cetăţenilor, remarcînd şi cîteva idei fundamentale în educaţia cetăţenilor, principala fiind conlucrarea statului cu toate instanţele: Biserica, şcoala, armata…

Pe cop şi f. tit. ex-libris ştampila: Лікар Др.Опанас і Ольга Шевчукевич

76. **Tempeanu, Virgil.** Istoria pedagogiei. – [S.l. : S.n.]. – 238 p.

O carte cu o privire generală asupra istoriei educației din toate timpurile şi la toate popoarele şi care ar putea servi drept manual pentru şcolile normale

Pe lîngă capitolele despre sistemul de educație şi mari educatori ai lumii cartea mai conține cîteva capitole despre istoricul şcolilor din România, legislația română cu referire la educație de la începutul sec. 20, un număr considerabil de lecturi pedagogice.

Donație prof. univ. K. Rabinovschi. Inscripție marginală la p. 6: „Buzuioc Ioan". Inscripții marginale la p. 39, 41, 64, 79, 86-97, 113, 177, 206; Sublinieri ale textului cu creionul

77. **Theodosiu, Dumitru.** Pedologie : (St. Copilului). – Ed. a 7-a. – Bucureşti : Ed. Socec, 1926. – 271 p.

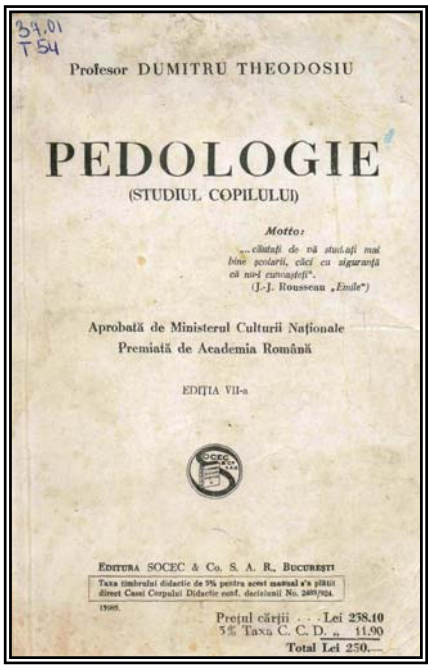
159.01
T 54

Profesor DUMITRU THEODOSIU

PEDOLOGIE

(STUDIUL COPILULUI)

Motto:

„...căutați de vă studiați mai bine școlarii, căci cu siguranță că nici cunoașteți".

(J.-J. Rousseau „Emile")

Aprobată de Ministerul Culturii Naționale

Premiată de Academia Română

EDIȚIA VII-a

EDITURA SOCEC & Co. S. A. R. BUCUREȘTI

Taxa timbrului didactic de 5% pentru acest manual s'a plătit direct Casei Corpului Didactic conf. deciziunii No. 2409/924.

1926.

Prețul cărții . . . Lei 238.10
5% Taxa C. C. D. „ 11.90
Total Lei 250.—

Un studiu care are în centrul atenției corpul şi stările sufleteşti ale copilului în raport cu mediul; comportamentul psihologic al fiecărui copil în parte, perioadele principale de creştere.

Cititorul are posibilitate să ia cunoştință de: determinarea gradului de inteligență, intuiția, temperamentul, memoria, atenția, aptitudinile, care e deosebirea dintre copiii sănătoşi şi cei cu deficiențe. Autorul ne îndeamnă să creăm în jurul copilu-lui o atmosferă de optimism, să-l facem să creadă că el poate deosebi binele de rău, că poate face numai fapte bune, să-l încurajăm mereu, oferindu-i exemple bune de urmat.

Etnologie
Etnografie
Obiceiuri
Tradiții
Mod de viață

78. **Hainărescu, Afrodita**. Viața femeii în cursul
torico-social. – Ed. a 2-a. – [S.l.] :
lova”). – 100 p.

Un studiu care cercetează evoluția vieții femeii din timpurile străvechi pînă la începutul sec. 20.

Rînd pe rînd, se perindă în fața noastră evenimente, fapte, chipuri de femei din toate epocile:

-Epoca străveche (matriarhat şi patriarhat);

-Epoca antică: femeia în Egipt, Mesopotamia (Semiramida);

-la Greci (Aspasia);

-la Romani (Cornelia);

-Epoca evului mediu (Rosamunde, Teodolinde)

-Epoca modernă (Elisabeta, Maria Stuart, Maria Tereza, Ecaterina I, Ana Ivanova, Elisabeta, Ecaterina II cea Mare…)

Activitatea femeii prezentată de autoare este variată: literatură şi cultură (George Sand, D-na de Sévigné), politică (Maria Antoinette, Maria de Medicis).

Un capitol aparte elogiază rolul femeii în istoria neamului nostru, evocînd figuri celebre: Maria de Mangop, Milița Despina, Elena Rareş, Chiajna, Elisaveta Movilă, Maria Brâncoveanu, Doamna Elena Cuza, reginele: Elisabeta şi Maria.

Prefața cărții este semnată de O. Tafrali, profesor universitar, decanul Facultății de litere Iaşi.

În întroducere se menționează că *una din problemele zilei, alături de cele politice, economice, de aceea şi importanță, gravitate şi seriozitate, este şi cercetarea activității femeii în societate, rolul ei în familie (pe lîngă cel biologic), fiindcă femeia este o energie potențială, care valorificată, poate să aducă cele mai mari servicii societății şi Patriei*

Prin lucrarea dată, autoarea a adus o contribuție de valoare, o pledoarie socială în favoarea femeii, fiind actuală şi azi, cînd se promovează subiectul egalității sexelor.

Donație de carte de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați

Pe vs. f. tit. dedicația autoarei: Măicuței mele scumpe şi tuturor mamelor, pe brațele cărora cresc fiii țării româneşti

Astronomie
Ştiinţele pămîntului
Geologie

79. **Flammarion, Camille.** O călătorie în cer. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalay & Co. – 80 p. – (Biblioteca pentru toţi ; 266).

O invitaţie la o călătorie imaginară în Univers, în fascinanta lume a planetei Marte, cea dintîi staţiune a sistemului solar, îndepărtata lume a planetei Neptun, a Soarelui care ne luminează, precum şi planetelor ce se rotesc în jurul lui, aştri care strălucesc pe cer în nopţile adînci.

Pe vs. f. tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

80. **Flammarion, Cornille.** Cataclismul din Martinica. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească. – 134 p. – (Biblioteca „Minerva”)

Sînt descrise erupţiunile vulcanice de la 8 mai 1902, care au devastat una din cele mai mari colonii ale Franţei.

Cititorul va găsi informaţii inedite despre geografia insulei de pînă la erupţiune şi după.

Mai multe fotografii ale martorilor oculari ilustrează textul cărţii.

Pe vs. f. tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Științe aplicate Medicină Tehnologie

81. **Dimitriu, N.** Sfaturi de sănătate : Peste 600 formule la îndemâna tuturor : Cum ne vindecăm prin plante : Mijloace casnice şi medicale / pref. de Gh. Georgescu. – Bucureşti : Ed. Inst. de Arte Grafice „Speranţa”, 1933. – 170 p.

Sfaturi de Sănătate
PESTE 600 FORMULE LA INDEMÂNA TUTUROR
Cum ne vindecăm prin plante
Mijloace casnice şi medicale
DE
N. DIMITRIU
Cu o prefaţă de D-l Doctor
Gh. Georgescu
Omul cu minte, trebuie să ştie, că sănătatea la oameni, este un lucru de preţ; să cunoască el singur cum să se folosească în caz de boală, să înţeleagă cele spuse şi recomandate de medici referitoare corpului său şi să le pricapă; atât cât este cu putinţă pentru omul neiniţiat.
HIPPOCRATE
BUCUREŞTI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „SPERANŢA”
Strada Pătraşcu-Vodă No. 3.

Cartea reuneşte mai multe articole de medicină populară publicate în ziarul „Cuvîntul Bun”, în organul Asociaţiei Creştine Ortodoxe „Patriarhul Miron”, semnate de publicistul religios Nicolae Dimitriu.

Autorul ne oferă sfaturi utile şi practice în vederea recoltării, uscării, păstrării plantelor medicinale, precum şi prepararea şi administrarea unor medicamente din ierburi ce cresc din belşug la noi. Sîntem îndemnaţi să ne îngrijim de sănătatea noastră care este cea mai scumpă comoară. Scrise la începutul anilor 30, aceste sfaturi rămîn actuale şi în mileniul III.

82. **Doctorul Ygrec. 1001 con-sultaţii medico-chirurgicale** : Dicţ. medical : Mijloace practice şi şt. pentru cunoaşterea şi vindecarea bolilor. – Bucureşti : Ed. Brănişteanu. – 263 p.

DOCTORUL YGREC
1001 CONSULTAŢII
MEDICO-CHIRURGICALE
Pulsul, de I. Steen
DICŢIONAR MEDICAL
Mijloace practice şi ştiinţifice pentru cunoaşterea şi vindecarea bolilor
EDITURA I. BRĂNIŞTEANU — BUCUREŞTI

Un dicţionar medical care oferă publicului larg de cititori mijloace practice şi ştiinţifice în cunoaşterea şi tratarea bolilor care afectează corpul uman. Cele 1001 consultaţii medico-chirurgicale cu real fond ştiinţific sînt orînduite alfabetic şi conţin informaţii utile despre etiologia, mecanismul şi profilaxia celor mai răspîndite boli: amigdalita, anemia, bronşita, cancerul ...

Cartea va prezenta interes celor care vor să se documenteze în domeniul respectiv.

83. **Gracoski, S.** Afecţiuni ale primei copilării. – Bucureşti : [S.n]. – 1930 (Tipogr. „Jockey-Club”, Ion C. Văcărescu). –

Fasc. 1 : Sifilis Congenital Precoce ; Rachitismul Precoce, 1930. – 285 p.

Un studiu despre 2 boli vechi, cercetate de cei mai iluştri medici din toate timpurile. Autorul încearcă să cultive cunoştinţe necesare vizînd aceste 2 maladii, apelînd la materiale clinice şi de laborator de la Clinica infantilă din Iaşi.

84. **Meller, O.** Sfaturi practice de higienă sexuală şi prevenire a boalelor venerice. – Ed. a 4-a. – Bucureşti : Ed. Libr. H. Steinberg & Fiul, 1925. – 207 p.

Ediţia dată cuprinde sfaturi utile privind igiena sexuală a organelor genitale ale femeii şi bărbatului, prevenirea şi tratarea bolilor sexuale transmisibile, (boli ce bîntuie şi în mileniul III). Cartea tratează importante probleme ce trebuie cunoscute de întreaga comunitate, tineri, bătrîni, bărbaţi, femei, spre a fi informaţi în problemele vieţii sexuale.

85. **Râmneanţu, P.** Elemente de biometrie medicală şi statistică / pref. de I. Moldovan ; Inst. Central de Statistică. – Bucureşti : [S.n.], 1939 (Impr. Centrală). – 468 p. – (Biblioteca Statistică ; 5)

Un manual care are ca obiect de studiu biometria – o ramură a ştiinţei care aplică în cercetare analize matematice precise şi alese, statistică vitală, care se ocupă cu datele şi legile natalităţii, mortalităţii şi ale demografiei.

Tot aici cititorul va lua act de istoricul şi evoluţia biometriei în general, de metodele de colectare grafică a datelor statistice.

86. **Schmidt, A.** Alimentele şi băuturile noastre : O încercare de popularizare. – Cernăuţi : Ed. Iconar, 1934. – 77 p. – (Scientia. Ştiinţa popularizată).

Prin definiţii accesibile tuturor, autorul încearcă să descrie alimentele şi băuturile utilizate de om, prezentînd un şir de indicaţii care ar permite constatarea falsificării lor. Autorul consideră că falsificarea alimentelor şi băuturilor, bine reuşită şi inobservabilă, aduc prejudicii sănătăţii omului.

Pe f. tit. dedicaţia autorului „Prietenului meu, dlui Mircea Străinul ca semn de sinceră recunoştinţă”. Semnătura autorului

87. **Stahl, Henri.** Curs complet de stenografie cu vocale. – Ed. a 2-a. – Bucureşti (Tip. N. Stroilă). –

P. 2 : Stenografia profesională. Abrevierile. – 1918. – 54 p.

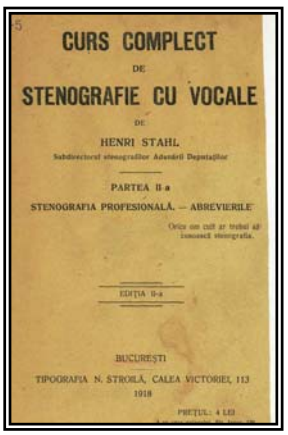
CURS COMPLECT
DE
STENOGRAFIE CU VOCALE
DE
HENRI STAHL
Subdirectorul stenografilor Adunării Deputaților
PARTEA II-a
STENOGRAFIA PROFESIONALĂ. — ABREVIERILE
Orice om cult ar trebui să cunoască stenografia.
EDIȚIA II-a
BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA N. STROILĂ, CALEA VICTORIEI, 113
1918
PREȚUL: 4 LEI

În cursul complet de stenografie cu vocale sunt prezentate cele 20 de reguli abreviative, uşor memorabile, adevărate chei în arta descifrării fără dificultăţi prin semne uşor lizibile. Stenografia este un studiu mai amplu despre importanţa şi evoluţia artei de a prinde din zbor cuvintele rostite de oratori la români şi la alte popoare. Sînt scoase în relief aşa probleme ca: stenografia în Parlament, în comerţ, în armată. Pagini aparte sunt consacrate meritelor celor mai distinse personalităţi din lumea stenografiei mondiale şi naţionale: C. A. Rossetti, Enric Winterhalder,

Cartea mai include un curs de stenografie parlamentară şi unele sfaturi pentru cei ce vor să se iniţieze în stenografie. Ediţia abundă în fotografii, imagini stenografice.

88. [**Stahl, Henri**]. [Stenografie]. – [S.l. : S.n.]. – 175 p.

Titlul şi autorul sînt depistate din conţinutul cărţii. Ambele cărţi sînt semnate de H. Stahl, fondatorul stenografiei româneşti.

Stenografia este arta înţelegerii şi întocmirii prescurtărilor necesare pentru înregistrarea rapidă a discursului oratorilor prin intermediul unor semne speciale. Graţie stenografiei, cuvîntările marilor oratori pot fi transmise posterităţii.

89. **Teodorescu, I. C.** În onoarea vinului. – Bucureşti : Ed. Inst. de Arte grafice „Marvan”, 1936. – 80 p.

Un elogiu adus vinului - băutura care a fost apreciată în decursul veacurilor de întreaga civilizaţie a lumii. Marii ei adoratori i-au poetizat virtuţile, ridicînd vinul în sfera creaţiei divine. Cititorul va afla despre calităţile alimentare şi terapeutice ale vinului, opiniile medicilor, (Hipocrat), oamenilor de vază, precum şi versurile selectate din literatura română dedicate acestei miraculoase băuturi.

90. **Vârsta critică la femei** / red. A. Gruenberg. – Bucureşti : Ed. Slova. – 16 p. – (Bibliloteca sexelor ; 11)

Colecţia Biblioteca sexelor şi-a pus drept scop popularizarea cunoştinţelor cu privire la sexualitate. Autorii s-au inspirat din literatura de specialitate apărută în mai multe limbi. Numărul de faţă este destinat femeilor şi anume vîrstei maturităţii (ovulaţiunii) sau „vîrstei critice” care

începe odată cu producerea menstruației și se termină cu menopauza, cînd femeia intră într-o nouă perioadă a vieții, senectutea.

Pe p. 3 ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

91. **Voiculescu**, **Vlad.** Toate leacurile la îndemână. – Bucureşti : Ed. Regele Mihai, 1947. – 322 p. – (Cartea satului).

O carte cu sfaturi prețioase de prevenire și tratare a mai multor maladii, utilizînd plantele medicinale.

Orientată, în mare parte, pentru oamenii de la țară, cartea, evident că este utilă tuturor. Începe cu o notă explicativă a autorului, urmată de o listă alfabetică a maladiilor cu trimiteri la lista plantelor, pe alocuri ilustrate cu imagini, care și constituie conținutul fundamental al cărții. Poate fi considerată drept un ghid valoros necesar tuturor, căci cine nu vrea să fie sănătos, să țină piept încercărilor vieții.

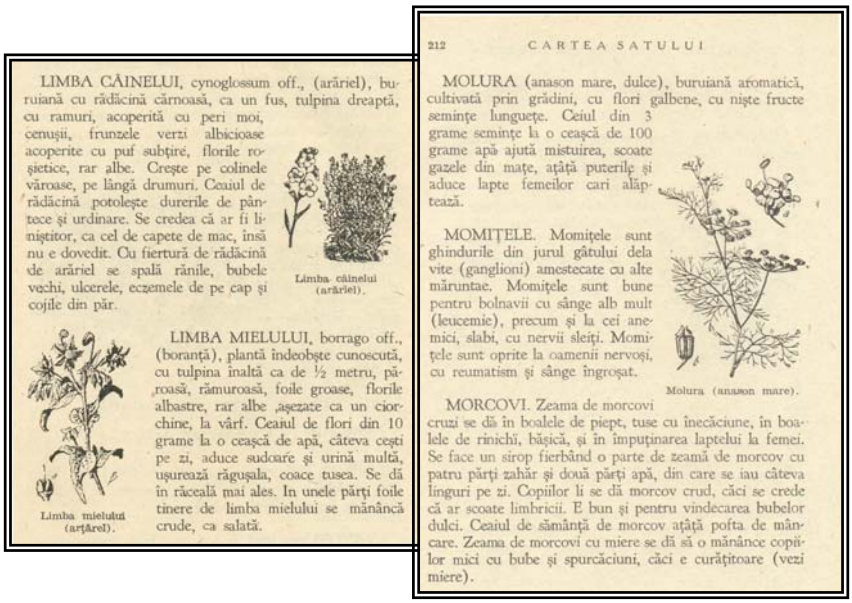

LIMBA CÂINELUI, cynoglossum off., (arăriel), buruiană cu rădăcină cărnoasă, ca un fus, tulpina dreaptă, cu ramuri, acoperită cu peri moi, cenușii, frunzele verzi albicioase acoperite cu puf subțiré, florile roșietice, rar albe. Crește pe colinele vărоase, pe lângă drumuri. Ceaiul de rădăcină potolește durerile de pântece și urdinare. Se credea că ar fi liniștitor, ca cel de capete de mac, însă nu e dovedit. Cu fiertură de rădăcină de arăriel se spală rănile, bubele vechi, ulcerele, eczemele de pe cap și cojile din păr.

Limba câinelui (arăriel).

LIMBA MIELULUI, borrago off., (boranță), plantă îndeobște cunoscută, cu tulpina înaltă ca de ½ metru, păroasă, rămuroasă, foile groase, florile albastre, rar albe, așezate ca un ciorchine, la vârf. Ceaiul de flori din 10 grame la o ceașcă de apă, câteva cești pe zi, aduce sudoare și urină multă, ușurează răgușala, coace tusea. Se dă în răceală mai ales. In unele părți foile tinere de limba mielului se mănâncă crude, ca salată.

Limba mielului (arțărel).

212 CARTEA SATULUI

MOLURA (anason mare, dulce), buruiană aromatică, cultivată prin grădini, cu flori galbene, cu niște fructe seminte lungulete. Ceiul din 3 grame seminte la o ceașcă de 100 grame apă ajută mistuirea, scoate gazele din mate, ațâță puterile și aduce lapte femeilor cari alăptează.

MOMIȚELE. Momițele sunt ghindurile din jurul gâtului dela vite (ganglioni) amestecate cu alte măruntae. Momițele sunt bune pentru bolnavii cu sânge alb mult (leucemie), precum și la cei anemici, slabi, cu nervii sleiți. Momițele sunt oprite la oamenii nervoși, cu reumatism și sânge îngroșat.

Molura (anason mare).

MORCOVI. Zeama de morcovi cruzi se dă în boalele de piept, tuse cu înecăciune, în boalele de rinichi, băsică, și în împuținarea laptelui la femei. Se face un sirop fierbând o parte de zeamă de morcov cu patru părți zahăr și două părți apă, din care se iau câteva linguri pe zi. Copiilor li se dă morcov crud, căci se crede că ar scoate limbricii. E bun și pentru vindecarea bubelor dulci. Ceaiul de sămânță de morcov ațâță pofta de mâncare. Zeama de morcovi cu miere se dă să o mănânce copilor mici cu bube și spurcăciuni, căci e curățitoare (vezi miere).

Artă

92. **Arta italiană contemporană** : Expoziție de pictură, sculptură şi gravură…, 21 apr.-19 mai / Muzeul Toma Stelian. – Bucureşti : [S.n.], 1935. – 39 p.

Un catalog care oferă colecția de picturi, gravuri şi desene, o adevărată panoramă a artei italiene din sec. XIX, care a fost expusă în incinta Muzeului Toma Stelian din Bucureşti, cu informații despre pictori, sculptori, gravori, desenatori (Tommaso Cascella, Amato Orazio, Cesetti Giuseppe. Catalogului i se alătură ilustrații a cîtorva din operele prezentate la expoziție.

93. **Ciomac, Em.** Viața şi opera lui Richard Wagner. – Bucureşti : Ed. Fundația pentru lit. şi artă „Regele Carol II”, 1934. – 311 p. – (Scriitori români contemporani).

Studiul reflectă momente interesante din viața şi activitatea compozitorului, dramaturgului şi teoreticianului artei germane, strălucitului reprezentant al romantismului muzical - Richard Wagner (1813-1883).

Renumitul compozitor a colaborat cu teatrele de operă din Würzburg, Magdeburg, Königsberg, Riga, cunoscînd viața culiselor, efectele rampei, respirînd aerul miraculos al scenei.

A fost inovator în domeniul compoziției („melodia infinită”, efect al înlănțuirii unor laitmotive”; a inițiat aşezarea orchestrei pe jumătate sub scenă); A creat drame muzicale ca „opere de artă totală” - opere în care se realizează o contopire intimă a gîndirii muzicale cu cea scenică.

Creația wagneriană a avut o influență covîrşitoare asupra evoluției ulterioare a muzicii. Compozitori ca Anton Bruckner, Gustav Mahler, Claude Debussy (la începutul activității sale), Arnold Schönberg, Richard Strauss s-au dezvoltat sub influența muzicii lui Richard Wagner.

94. **Mironescu, D. Mihail.** Ce trebue să se ştie despre pictură ca artă : Pictura la noi şi la alții. – Bucureşti : Inst. de Arte Grafice „Convorbiri lit.”, 1926. – 57 p.

O carte pentru cei care tind să se inițieze în probleme de pictură.

Motivul scrierii – discuțiile provocate la deschiderea expozițiilor oficiale sau personale de pictură cu referire la valoarea lucrărilor expuse.

Autorul, expert în probleme de pictură (a studiat la München, Paris), încearcă să instruiască cititorul în regulile artei (ce este artă în pictură şi fotografie, culorile picturii, regulile de perspectivă, armonizarea de tonuri…).

Abordează şi alte subiecte: calitatea lucrărilor expuse, atitudinea pictorilor față de calitatea lucrărilor lor, activitatea salonului oficial în

selectarea lucrărilor de calitate, cultura artistică a publicului, preţurile şi vînzarea tablourilor.

Cei 82 de ani ce s-au scurs din momentul apariţiei lucrării, n-au influenţat şi lezat actualitatea ei.

Pe f. tit. ştampilă: Univ. din Bucureşti. Fac. de Istorie –Filozofie. Secretariat nr de inventar 564 şi semnătura M. Kander

95. **Taine, H.** Sculptura în Grecia : Din „Filosofia artei". – [S.l. : S.n.] – 163 p. – (Biblioteca pentru toţi).

H. Taine ţinea curs de Filozofia artei la şcoala de Bele-arte din Paris, în care se studiau probleme importante ale artei: idealul în artă, natura operelor de artă, pictura Renaşterii în Italia şi în Ţările-de-jos, istoria şcolii antice greceşti.

Lucrarea dată este dedicată sculpturii greceşti, o artă mai naţională, mai apropiată moravurilor şi spiritului obştesc, mai cultivată şi mai desăvîrşită. *Din nefericire, toată antichitatea nu-i decît o ruină* spune autorul şi de aceea *ca să înţelegem opera , sîntem nevoiţi să cercetăm poporul care a creat-o, moravurile care au sugerat-o, şi mediul în care ea s-a născut.*

96. **Vianu, Tudor.** Estetică. – Bucureşti : Ed. Fundaţia pentru lit. şi artă „Regele Carol II", 1934. –

Vol. 1. – 1934. – 286 p.

Vol. 2. – 1936. – 244 p.

Studiul lui Vianu este prima încercare de sinteză în istoria esteticii româneşti, este o reflecţie completă asupra operei de artă.

Conţine 5 părţi.

În partea I *Problemele preliminare ale esteticii* conceptualizează frumosul artificial şi natural, analizează izvoarele, normele, metodele estetice.

Partea II-a este intitulată *Valoarea estetică*. Pentru Tudor Vianu valoarea estetică este şi nu poate deveni altceva decît o valoare – scop.

Partea III *Opera de artă* cu formă şi conţinut, momente constitutive ale operei (izolarea, ordonarea, idealizarea), genuri şi tipuri artistice, eteronomia artei.

Partea IV *Structura şi creaţia artistică.* Însuşirile artistice în opinia lui Vianu sunt: individualitatea, profunzimea psihică, fantezia creatoare, forţa expresivă.

Problema *receptării operei de artă* este cercetată în partea V.

Dispune de un indice de nume şi de materii.

Donaţie de carte de la Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri" Galaţi

Lingvistică
Literatură

97. **Nandriş, Grigore.** Unitatea lingvistică a popoarelor slave : Lecţie de deschidere a cursului de slavistică la Fac. de Litere a Univ. din Cernăuţi. – Cernăuţi : Ed. Glasul Bucovinei, 1927. – P. 580-604.

Extras din „Codrul Cosminului" II, 1925, Bul. Inst. de Istorie şi Limbă de la Univ. din Cernăuţi.

Lecţia a fost ţinută la 18 ianuarie 1927 cu ocazia debutului didactic al autorului şi ca semn de recunoştinţă predecesorului său Emil Kaluzniacki, care timp de 40 de ani a dezvoltat o activitate prodigioasă la această universitate. Ca punct de plecare în întocmirea lecţiei, au servit rezultatele cercetării „Elementele slave din limba română".

Pe vs. cop. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

Pe vs. f. tit. fotogr. lui E. Kaluzniacki

98. **Puşcariu, Sextil.** Limba română.Vol. 1: Privire generală – Bucureşti : Ed. Acad. Române ; Fundaţia pentru lit. şi artă „Regele Carol II", 1940. – 457 p.

Un tratat despre Limba română, în care cititorul e îndemnat să-şi revizuiască concepţiile în lumina preocupărilor lingvistice. Structurată în două părţi.

În partea I autorul scoate în evidenţă specificul românesc al limbii, arătînd ceea ce este caracteristic sistemului fonetic, morfologic şi sintetic al limbii noastre. Legătura dintre limbă şi neamul care o vorbeşte e prezentată în partea II, în capitolul *Limbă şi naţiune*. În carte sînt inserate hărţi ale Atlasului Lingvistic Român, care ne vor uşura studiul asupra unor aspecte ale limbii.

Această primă ediţie s-a tras în treizeci şi şase de exemplare nepuse în comerţ pe hîrtie vidalon, numerotate de la 1 la 36.

ГРАММАТИКЪ
ПРАКТІКЪ
РОМЪНО-ФРАНЦОЗЕСКЪ
Компусъ дъпре Лъторій Класичй чей
май ноу
ш й
Къ екземпле аеъте, шй лесте де анцелес аъмінатъ
спре фолосъ Тінерімей Романцей
де
ГЕОРГІЕ ВІДА
РОМЪН НОБІЛ ДИН МАРМАЦІА
Grammatica Romano-Gallica.
ЛА БЪДА
Къ тъпарул Крайцій Оуниверситъцій
1833.

99. **Віда, Георгіе.** Грамматикъ практікъ романо-французаскъ. – [S.l.] : Ан Буда, 1833 (Тір. Крьешій Оуниверситъцій). – 530 p.

Autorul, nobil român din Marmaţia, propune cititorilor doritori de a studia limba franceză o carte cu un caracter aplicativ.

E scrisă cu litere chirilice în limba română. E o carte de gramatică practică româno-franceză cu elemente de fonetică şi morfologie.

Un paragraf aparte e destinat artei lecturii, regulilor generale necesare în vorbire, învăţarii limbii prin dialoguri, expresiilor simple, uşor memorabile.

Este dotată cu cîteva indexuri: din cele mai

utilizabile cuvinte şi expresii idiomatice; istorioare alese, scurte şi hazlii în limba franceză.

Literatura Română

100. **Agârbiceanu, Ion.** Povestiri / Inst. de Arte Grafice C. Sfetea. – Bucureşti : [S.n.], 1912. – 94 p. – (Biblioteca Societății Steaua).

Culegerea include 8 povestiri, în care este evocat universul rural tradițional din Ardeal: tipologia personajelor, autenticitatea tablourilor vieții sociale şi tensiunea conflictelor morale. Un interes deosebit prezintă: „O scrisoare la vlădică”, autorul ei fiind un neputincios bătrîn de 70 ani din satul Aluniş, Petru Ghindă.

101. **Alecsandri, Vasile**. [Doine şi lăcrimioare] : 1842-1853. – Paris : De Soye et bouchet, 1853. – P. 353-532.

Doinele – primele poezii de inspirație şi factură românească în literatura noastră.

Lăcrimioarele de un lirism subiectiv cu un pătrunzătorl accent de sinceritate a unor emoții trăite.

Fiecare poezie este însoțită de o notă explicativă (explicarea unor cuvinte utilizate în poeziile respective).

Pe f. tit. Алеksandri, B. Doine ші лъкріміоаре; ştampila Bibliotecii Academiei Române, a Bibliotecii Centrale din Bucureşti şi a Bibliotecii lui Al. Odobescu. Din alte tentații: o copie a portretului poetului din 1845 (autor Levaditi) şi p. 9 din ms. Nr. 1497 de la Academia Română a poeziei Andrii Popa.

102. **Alecsandri, Vasile**. Călătorii, misiuni diplomatice. – Craiova : Ed. Scrisul românesc. – 293 p.

Cititorul va savura plăcerea de a lectura memoriile de călătorie şi de misiuni diplomatice ale Bardului de la Mirceşti prezentate în 3 capitole.

„Călătoria în Africa” conține impresiile scriitorului despre unele oraşe din Franța şi Roma (le traversează în drum spre Africa), precum şi despre Maroc: curiozități naturale şi artistice, obiceiuri, felul de a fi al locuitorilor Marocului. Notele de călătorie sînt ilustrate cu imagini ale monumentelor de arhitectură şi sculptură ce l-au impresionat pe V. Alecsandri.

Capitolul II cuprinde însemnările artistice ale autorului dintr-o vară petrecută la băile de la Borsec.

Capitolul III „Extrase din istoria misiilor mele politice” include amintiri cu descrierea unor detalii şi rezultate ale misiunilor diplomatice ale lui V. Alecsandri în Franța, Anglia, Italia. Impresionează desenarea portretelor literare ale unor politicieni din acea epocă cu care s-a întîlnit autorul: Napoleon III, contele Cavour, mareşalul Pelissier, lordul Malmersbury, poetul Lamartine.

103. **Asachi, Gheorghe**. Petru Rareş. – Bucureşti : Cultura Românească, [1924?]. – 152 p. – (Biblioteca literaturii ştiinţifice „Căminul”)

Cartea a ieşit de sub tipar fiind îngrijită de profesorul Petre V. Haneş.

Gheorghe Asachi pune la dispoziţia elevilor cl. a IV o nuvelă istorică despre viaţa domnitorului Petru Rareş. Inspirată din mai multe cronici româneşti, ea prezintă domnia lui Petru Rareş cu o mare bogăţie de amănunte.

104. **Belu, Petre.** Cazul doamnei Predescu. – Ed. a 2-a (31-45 mii). – Bucureşti : Ed. Ig. Hertz, 1935 (Tipogr. Eminescu). – 240 p.

Cititorul va trăi drama familiei Predescu - un cuplu care a devenit victima conflictului familial, conflicr ce dăinuie de veacuri pe pămînt şi duce la destrămarea multor familii.

105. **Bolintineanu, Dimitrie**. Poezii. Vol.2 : Macedonele ; Reverii ; Diverse – Bucureşti : Ed. Librăriei Socec & Co. –338 p

Macedonele sint nişte poezii inspirate din viaţa, obiceiurile, tradiţiile din Macedonia, unde s-a aflat poetul la începutul anilor 50 din sec. XIX. A vizitat oraşe şi sate unde locuiau cu precădere românii macedoneni, care nu şi-au pierdut viţa latină. Autorul le-a cunoscut ocupaţiile, năzuinţele, aspiraţiile.

Pe f. tit. şi pe vs. semnătura A. Florin Droni

106. **Bolintineanu, Dimitrie**. Povestind copiilor. – Bucureşti : Ed. Libr. Socec & Co. – 105 p. – (Colecţia Clasicilor români şi străini pentru copii şi tineret)

Cîntăreţ iscusit al trecutului istoric, Bolintineanu e prezent în culegerea dată cu cîteva legende istorice: „Mama lui Ştefan cel Mare”, „Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul”, „Dumbrava roşie”, „Mircea în bătălie”... balada: „Mihnea şi baba” şi poemul epic „Sorin”. Aceste creaţii sînt inspirate în mare măsură din năzuinţele populare ale epocii, agitată de pasiuni politice puternice.

Colecţia este îngrijită de O. Minar.

Pe f. tit. ştampilă: Liceul ortodox de băeţi fost liceu real ortodox Cernăuţi

Menţiune: Elevului Hodovaneţ G. Mihail, cl. I „a”, premiul I. Director: (semnătura)

107. **Boureanul, Eugen.** Lupii : Pagini de cronică. – Bucureşti : Ed. Adevărul. – 80 p. – (Biblioteca Dimineaţa)

O carte care duce cititorul, prin acțiunea sa, în ținutul Tecuciului cu mulți ani în urmă. Protagonistul, Toader Albu, un boier din partea locului este o fire crîncenă, deprins să-şi realizeze dorințele chiar şi prin modalități din cele mai violente, dacă este nevoie.

Pe cop. şi f. tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

108. **Brătescu-Voineşi, Ioan Alexandru**. În lumea dreptății : Nuvele şi schițe. – Bucureşti : Cartea Românească, 1928. – 317 p.

Lucrarea cuprinde 17 nuvele cu eroi din lumea patriarhală, inadaptabilă mediului dur, incapabil să reziste impactului cu minciuna şi injustiția. Se deschide cu nuvela ”În lumea dreptății”, adevărată capodoperă a prozatorului.

109. **Brătescu-Voineşti, Ioan Alexandru.** În slujba păcei : (Scrisori). – Bucureşti : Ed. Cartea românească. – 173 p.

Culegerea include un ciclu de scrisori. Din lectura lor desprindem gînduri interesante despre societate, politică, rostul omului în viață, progres şi civilizație:

Dacă te-ai hotărît să spui adevărul, pregăteşte-te de suferință;

Ascultă sfatul unui prieten bun şi mult mai în vîrstă decît dumneata;

Partea de evoluție, datorită voinței conştiente a omului şi care convine majorității oamenilor, trebuie numită progres;

Progresul omenesc constă în realizarea unui minus de durere, unui minus de egoism şi unui plus de putere de cunoaştere şi de conştiință;

Nu e adevărat! Tot progresul săvîrşit de omenire, şi cel moral şi cel intelectual, e izvorît din nemulțumire, din revolta împotriva actualului.

Impresionează relatările sincere ale unui suflet dornic de a susține adevărul pînă la capăt.

110. **Condiescu, N. M.** Peste mări şi țări : Grecia, Egiptul, Indiile / reprod. S. Mützner. – Bucureşti : Ed. Fundația pentru lit. şi artă „Regele Carol II”, 1936. – 220 p.

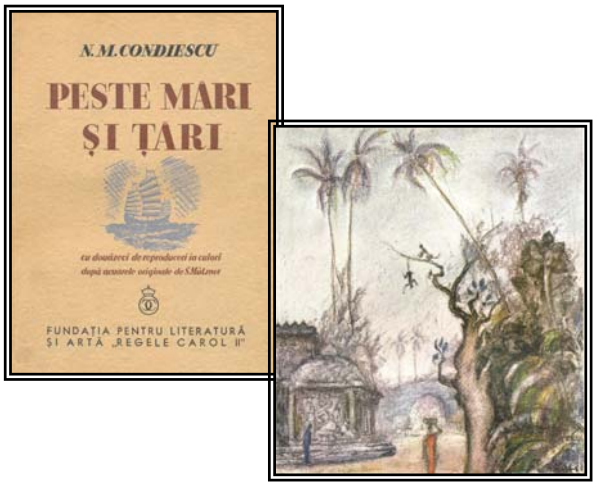

Cartea se deschide cu o dedicaţie: ***Alteţei Sale Regale Principelui Carol, moştenitorul Tronului României****, închină autorul aceste impresii de drum 1922.*

Este de fapt un jurnal de călătorie (bogat în impresii fascinante trăite de autor) cu descrierea poetică a mărilor, (marea Roşie, marea de Marmara); porturilor, (Portul Masaua) oraşelor (Hong-Kong, Bombay, Delhi, Kandy, Cairo); curiozităţilor de artă: (Antichităţile Miceniene, Acropole, Alexandria, Piramidele, Sfinxul, miraculoase bijuterii, care încîntă şi astăzi lumea). Cele 20 de reproduceri în culori executate după acuarele originale de S. Mützner imprimă lucrării un farmec deosebit.

Această carte s-a tras în o mie două sute douăzeci şi cinci de exemplare, numerotate de la 1 la 1225, şi anume: cincizeci de exemplare nepuse în comerţ, pe hîrtie vidalon, numerotate de la 1 la 50, şi o mie o sută şaptezeci şi cinci de exemplare pe hîrtie velină mată albă, numerotate de la 51 la 1225. Toate exemplarele cuprind 20 de planşe în culori, executate după acuarelele originale de S. Mützner

111. **Condiescu, N. M.** Schiţe. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala" Alcalay & Co. – 82 p. – (Biblioteca pentru toţi ; 1450).

Autorul, general român, şi-a încercat măiestria şi în arta cuvîntului. Pune la dispoziţia cititorilor un grupaj de schiţe care impresionează prin formă şi conţinut. Schiţele poartă pecetea unui efort sporit pentru forma desăvîrşită, oglindind aspecte din societatea românească de la sfîrşitul sec. XIX.

Evidenţiem în mod deosebit schiţa *Vasul grec,* consacrată nemuririi operelor de artă. *Nimic nu rezistă morţii… În afară de frumuseţea*

desăvîrşită a operei de artă. Cît vor exista ochi şi inimă omenească, opera de artă îşi va păstra frumuseţea, fiind admirată şi preţuită.

112. **Eminescu, Mihai.** Poezii cu biografie, introducere, notiţe şi glosar / ed. îngrijită de A. Colorian. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras. – 345 p. – (Scriitorii clasici români. Cugetarea cu comentarii)

Ediţia originală conţine mai multe capitole: prefaţă cu informaţii inedite despre viaţa poetului; o analiză minuţioasă a ediţiei prezente; o trecere în revistă a ediţiilor eminesciene precedente; notiţe şi sugestii pe marginea poeziei lui Eminescu de Al. Colorian; textele unor poezii, o addendă cu transcrierea poeziei apărute în timpul vieţii poetului; anexe cu texte despre M. Eminescu semnate de contemporanii săi: T. Maiorecu, I. Slavici, I. L. Caragiale, A. Demetriescu, T. Stefanelli, N. Petraşcu.

Culegerea mai conţine cîteva scrisori ale poetului şi două texte de demisie de la „Curierul de Iaşi" şi de la „Timpul" din Bucureşti.

113. **Gârleanu, Emil.** Nucul lui Odobac : Nuvele şi schiţe. – Bucureşti : Ed. Socec. – 236 p.

Cartea cuprinde nuvele şi schiţe în care autorul zugrăveşte cu precădere fapte şi întîmplări din viaţa ţărănimii de la sfîrşitul sec. XIX - începutul sec. XX, reliefînd unele condiţii sub povara cărora oamenii sînt distruşi moraliceşte. În mod deosebit se evidenţiază nuvela: *Nucul lui Odobac,* cu eterna problemă a conflictelor dintre generaţii. Acţiunea nuvelei are loc în jurul unui copac secular de nuc, care străjuieşte hotarul familiei Odobacilor. Bătrînul Odobac intră într-un aprins conflict cu nora sa (o femeie plină de temperament - un soi de amazoană de la ţară, fiica unui hoţ de cai), care vroia să taie nucul, mîndria familiei, ce străjuia hotarul, pe motiv că umbreşte locul unde intenţiona să sădească o vie.

Lupta dintre bătrînul Odobac şi Ruja este o ciocnire violentă de caractere, o luptă îndîrjită în care tronează cruzimea şi nu bunul simţ. Pînă la urmă, bătrînul moare. Peste întreaga nuvelă pluteşte o atmosferă de încordare şi dramatism.

114. **Hasdeu, Bogdan Petriceicu.** Din etymologicum magnum romaniae : Bucăţi alese şi adapt. pentru cl. secundare superiore / Fundat de M. S. Regele Carol 1. – Ed. a 5-a. – Bucureşti : Ed. Libr. E. Graeve, 1894. – 351 p.

Spirit enciclopedic, personalitate proeminentă, iubitor de adevăr Bogdan Petriceicu Haşdeu *a creat în varii domenii, dovedindu-şi măreţia*, „după Cantemir a fost poate al doilea român care a afirmat însuşiri cu totul remarcabile, care-i justifică prezenţa între marii oameni de cultură ai

lumii" (Dan Berindei), a dominat prin vocația universalității cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ca reprezentant al gîndirii ştiintifice umaniste, insetat de cunoaştere si creație.

Cea mai importantă dintre scrierile sale rămîne dicționarul Etymologicum Magnum Romaniae, „operă monumentală" în istoria culturii poporului nostru (*o carte de lectură pentru toți fiii națiunii <...> care să fie citita ca o petrecere de familie serile la gura sobei"*)

Lucrarea pune la dispoziția cititorului bucăți alese din celebrul dicționar de limbă română, adaptate pentru clasele secundare superioare.

115. **Iorga, Nicolae.** America şi românii din America : Note de drum şi conferințe. – Vălenii de Munte : Datina Românească, 1930. – 238 p.

Reputatul istoric N. Iorga face o vizită în America la sfîrşitul anilor 20, publicînd mai apoi lucrarea pe care o propunem cititorilor.

Aduce o valoroasă contribuție la cunoaşterea vieții diasporei române din America, pătrunzînd cu intelectul său titanic toate tainele acesteia.

Aşterne pagini nemuritoare despre țara pe care a admirat-o, străbătînd-o în lung şi-n lat.

Atestă această afirmație şi titlurile capitolelor:

-Capitala afacerilor
-Capitala politică
-Capitalele industriei
-Capitalele grădinilor;
-De-a curmezişul Americii;
-Lumea învinşilor;
-Capitalele trecutului.

Cartea conține şi cele şapte conferințe ținute de Iorga în aprilie-mai 1930, la Teatrul Național din Bucureşti, după întoarcere, despre istoria Americii, națiunile, cultura, literatura şi arta.

Notele de călătorie sunt însoțite de imagini.

116. **Nădejde, Sofia.** Părinți şi copii : Roman. – Bucureşti : Ed. Universală, 1907. – 361 p.

Nădejde Sofia s-a manifestat ca lider al mişcării feminine din România. Debutează cu publicistică. A scris schițe, nuvele, romane, teatru. Romanul *Părinți şi copii* (1907) aduce în prim plan imaginea familiei modeste a lui Tache Serafim, funcționar la minister.

Pare a fi o familie fericită la începutul ei, dar timpul le schimbă pe toate. Moare soția lăsîndu-l pe Serafim cu 4 copii. Om bun, tată grijului, nu trăieşte pînă la urmă sentimentul împlinirii de părinte.

Confruntîndu-se cu probleme sociale, copiii lui Serafim nu pot urca pe scara succesului. Zoia, fiica mai mare, şi-a asumat responsabilitate

pentru fraţii mai mici, sacrificînd totul în favoarea lor. Georgică, băiat deştept şi silitor, ajuns medic nu-şi poate căpăta un loc de muncă corespunzător, fiindcă nu cunoştinţele contează, ci „spetele”. Mezinii, Magda şi Ilie, cei mai iubiţi şi adoraţi, nu se pot împăca cu o existenţă modestă, se abat de la normele sociale şi chiar juridice.

Este un roman cu accente vădit sociale.

Pe f. tit. ştampila Ziarul „Tribuna” şi Bibl. „Astra” din Sibiu
Ajutor frăţesc Cărţi pentru Basarabia şi Bucovina ~1990~
Pe vs. f. tit. semnătura autoarei

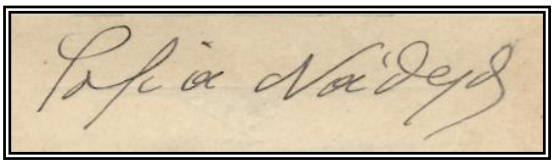

117. **Odobescu, Alexandru.** Opere complete. – Ed. a 5-a. – Bucureşti : Ed. „Cartea românească”, 1943. –

Vol. 1. – 367 p.
Vol. 2. – 251 p.

Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat „A Russo” deţine mai multe ediţii ale operelor complete ale lui Al. Odobescu: 4 vol (1906-1908); 2 vol (1915); 2 vol. (1955).

Vol. 1 (ed. 1943) cuprinde opera artistică a scriitorului, începînd cu cele 2 poezii, singurele încercări literare de acest gen, urmate de nuvelele istorice, elegantul Pseudokynegeticos, basmele originale şi traduse. Se încheie cu cele 2 mari povestiri istorice despre Moţi şi Curcani.

În volumul 2 sînt retipărite faimoasele lucrări istorice: Mihnea-Vodă cel rău, Doamna Chiajna, Curcanii, Moţii şi studiul de critică literară Poeţii Văcăreşti.

118. **Popa, Victor Ion.** Muşcata din fereastră. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Vremea, 1943. – 176 p.

V. I. Popa prin opera sa dramatică a contribuit enorm la evoluţia teatrului românesc dintre cele două războaie.

Acțiunea din comedia în trei acte are loc într-un sat patriarhal în familia unui învățător *mai mult sărac decît înstărit, cum sînt mai toți învățătorii noştri.*

O luptă adevărată se declanşează în jurul căsătoriei Olguței, fiicei învățătorului. Tata l-a ales pe Ionică, învățătorul din sat, mama pe contabilul de la Federală. Olguța îl iubeşte însă pe Radu. Pînă la urmă triumfă dragostea. Ajutată de părintele Ilie, Olguța pleacă în taină cu Radu, repetînd fapta din tinerețe a mamei sale.

Donație de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri" Galați

119. **Popescu-Piperescu, Adina**. Grigore Ghica : Poem istoric în trei acte. – Bucureşti : Ed. Bucovina, 1939. – 112 p.

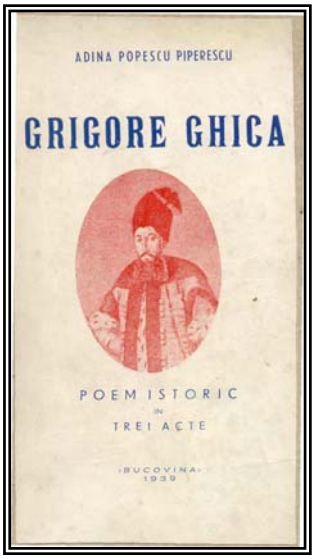

Poemul evocă figuri şi momente deosebite din istoria Moldovei. Grigore III-lea Ghica a fost domnitor al Moldovei de două ori: 1764-1767; 1774-1777. Se evidențiază prin măsuri care aduc țara la o relativă bunăstare.

Protestează împotriva pierderii Bucovinei (în urma unei înțelegeri dintre Austria şi Rusia) şi este ucis de un capugiu turc chiar la curtea sa spre indignarea opiniei publice europene.

Autoarea aduce în scenă ultimele momente din viața domnitorului. Din dialogurile derulate cu apropiații (soția, copiii, boierii de la curte) şi afirmațiile altor personaje se desprinde chipul unui domnitor viteaz, înțelept, mărinimos, mîndru, demn de sine, mereu neliniştit de situația țării şi viitorul ei.

Donație de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri" Galați.

120. **Rumano, Mihai Tican.** Argentina : Amintiri. – Bucureşti : Ed. Cugetarea, [1938?]. – 237 p.

Călător prin vocație, mereu ispitit de necunoscut, om de o rară energie, adept al lecturilor diverse, Rumano M. T. propune cititorilor o publicație descriptivă despre trecutul şi prezentul țării cu numele sonor ca argintul, țară izvorîtă din legendă cu bogății ispititoare şi femei frumoase.

Descrie viața, idealurile, moravurile şi sufletul poporului argentinian, un popor viguros de păstori, fermieri şi negustori care vorbesc limba lui Don Quichote.

121. **Sadoveanu, Mihail.** Măria-sa puiul pădurii : Roman. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Ed. națională – S. Ciornei. – 266 p.

O poveste cu ramificație în istoria Europei medievale. Portativul de rezonanță al evenimentelor istorice din roman îl constituie natura cu miresmele florilor de cîmp şi de pădure. Sufletul naturii este interpretat de autor cu o virtuozitate deosebită.

122. **Săvescu, Iuliu Cezar.** Poezii : Vol. unic / pref. de N. Davidescu. – [S.l. : S.n.]. – 111 p. – (Biblioteca pentru toți).

Volumul reuneşte postum o culegere din versurile semnate de poetul român simbolist Iuliu Cezar Săvescu (1876-1903). Creația sa dominată de ambiguitate, se caracterizează prin sentimentul nostalgiei, tristeții, condiția nefericită a poetului într-o societate superficială, meschină, incapabilă să înțeleagă şi să aprecieze nivelul artei adevărate. Iată doar cîteva titluri de poezii: *Sborul sufletului, Către poeți, La fântâna Blanduziei…*

123. **Scrioşteanu, George.** Vedenii din moara părăsită. – Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras. – 272 p.

Lucrarea însumează ciclul de povestiri al autorului de profil vînătoresc cu descrieri spațio-temporale ale naturii, cu întîlniri şi discuții ale vînătorilor, cu revocarea evenimentelor din trecutul unor localități parcurse de vînători. Nu uită autorul şi de cei mai devotați prieteni ai săi – cîinii, care sînt prezenți în toate povestirile.

Textele sunt însoțite de ilustrațiile maiestrului Nicolae Mantu, coperta de pictorul I. Papazoglu.

Pe f. tit. 12/1942 şi o semnătură ilizibilă

124. **Sihleanu, Alexandru Z.** Armonii intime. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala”, 1857. – 96 p. – (Biblioteca pentru toți).

Volumul *Armonii intime* cuprinde meditații, reverii şi balade, dominate de sentimentul fantasticului şi al macabrului. Versul curgător şi imaginația puternică poartă amprenta parfumului de epocă. Evidențiem satira *Cişmegiul*, care vădeşte notabile aptitudini de polemică.

125. **Stamatiad, Al. T.** Din trîmbițe de aur : Poezii. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Ed. „Bibl. pentru toți”, 1924. – 124 p. – (Biblioteca pentru toți ; 900-900 bis)

Un volum de versuri cu poezii închinate iubirii. *Al. T. Stamatiad e poetul pasiunii şi a violenței pasionale din epoca dulceagă a iubirilor sentimentale şi nuanțate.* Iubirea pentru el este o luptă continuă, aprigă în care găsim „învingători” şi „învinşi”, „triumf” şi dezastru”. Impresionează poezia *Urmează-ți zborul, te avîntă,* în care tragedia sufletului, luptele ce le îndură toți cei care încearcă să ajungă la limanul idealurilor sînt reprezentate prin simbolul unei păsări rănite care vrea să învingă valurile, dar puterea aripilor nu-i mai îngădue să le treacă cu toată încurajarea pe care i-o dau glasuri din cer: *Abea mai bate din aripă, / Alene clipă după clipă, / Şi corul îngerilor cântă: / Grăbeşte-ți sborul, te avîntă, / Mai e puțin şi treci de ape, / Şi malurile sunt aproape.*

Capitolui *In memoria poeților* este dedicat lui *Iuliu Săvescu şi Ştefan Petică,* poeți talentați care au părăsit de tineri această lume.”

126. **Stănoiu, Damian.** In căutarea unei parohii. – Bucureşti : Ed. Socec. – 87 p. – (Biblioteca pentru toți ; 1565).

Damian Stănoiu, un remarcabil umorist român de linia lui Ion Creangă şi Gh. Brăescu, a adus o contibuție notabilă la dezvoltarea prozei noastre din perioada interbelică.

Fost călugăr, colaborator la principalele reviste literare din sec. 20, debutează la îndemnul lui Gala Galaction în revista *Viața Românească* cu nuvela *În căutarea unei parohii*. Nuvela relevă diverse aspecte comice, culese din mediul monahal, prezentînd tagma bisericească din interior, realizând „o satiră circumspectă.

127. **Şerbu, Ieronim.** Oamenii visează pâine. – Bucureşti : Ed. de Stat pentru lit. şi artă. – 239 p.

Ieronim Şerbu, scriitor-ziarist, şi-a desfăşurat activitatea în prima jumătate a sec. XX. A publicat mai multe culegeri de povestiri, memorialistică.

Această culegere are ca protagonişti oameni marginalizați, dezolați: vagabonzi, cerşetori, bolnavi de tuberculoză, ce-şi duc existența în localuri speciale …, oameni abandonați în suferință şi lipsuri.

Ei nu ştiu să-şi ceară dreptul la viață înfruntînd destinul, ci se împăcă cu mizeria şi sărăcia. Ei visează doar pîine şi puțină căldură.

Povestirea *Calea Văcăreşti sub teroare* este consacrată unui eveniment trist din România anilor 30: exterminarea în masă a evreilor.

Autorul însă nu aprobă societatea care naşte mizerie şi necazuri.

Ultimele cuvinte ale cărţii sînt pline de credinţă şi frumos: *Omul va începe din nou lupta, va stîrpi vegetaţia rea şi va clădi în sgomotul ciocanelor şi al macaralelor, blocuri mai puternice mai înalte, cu bucurie, cu încredere în triumful muncii şi al vieţii.*

128. **Vlădescu, G. M.** Gol Vol. 1: Început de viaţă : Roman. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. – 335 p.

A văzut lumina zilei doar vol. I cu titlul *Început de viaţă.*

Este un roman cu evocări provinciale moldoveneşti (orăşelul Balta), în care se împleteşte o gamă variată de destine umane banale ce s-au acomodat circumstanţelor şi s-au împăcat cu viaţa provincială rigidă: Ioniţă Golescu, caraghios şi stupid, Serafim Albuş, o canalie, Ioachim Trifu, un zăpăcit…

Şi numai Remus Golescu, un tînăr în formare, încearcă să se smulgă din această existenţă pustie. Părăseşte Balta… Trenul îl duce… Ce confruntări îl aşteaptă? Răspuns ne-ar fi dat volumul doi cu titlul anunţat *Viaţa pur şi simplu.*

129. **Zamfirescu, Duiliu.** Tănase Scatiu : Roman. – Bucureşti : Cultura naţională, 1923. – 156 p. – (Scriitori Români)

Romanul *Tănase Scatiu* este o continuare a romanului *Viaţa la ţară,* care prezintă viaţa şi destinul a trei familii de boieri de la ţară, din a doua jumatate a secolului al XIX-lea. Boierimea de la ţară ofera un spectacol social, extrem de divers, antagonic: boieri blânzi, preocupaţi de problemele din jur, boieri risipitori, boieri ambiţioşi, aşa cum este Tănase Scatiu, care tinde prin mezalianţă să intre în rîndurile aristocraţiei de neam şi să-şi sporească averea obţinuta prin înşelătorie şi furt de către tatăl său.

Pe f. tit. menţiunea: „Orăştie. 8 mai 1935. M. Lupaş" La p. 155 o inscripţie indiscifrabilă

130. **Duiliu Zamfirescu şi Titu Maiorescu în scrisori (1884-1913)** / cuv. de introd. şi însemnări de E. Bucuţa. – [S.l.] : Ed. Casa Şcoalelor, 1944. – 436 p.

Un volum care aduce în faţa cititorului corespondenţa de treizeci de ani a două personalităţi proeminente din istoria României: *este în ele (în scrisori) o adevărată istorie politică a României moderne, bogată, îndrăzneaţă, clocotitoare* (Emanuil Bucuţă).

Felurite după conţinut şi volum, într-un stil epistolar inedit, scrisorile ” iau înfăţişarea de adevărate mărturisiri de viaţă şi artă. Ele aduc o întregire de vibrare, în lumina cărora opera a doi titani ai cuvîntului se umanizează, se apropie de noi, rezistînd timpului”.

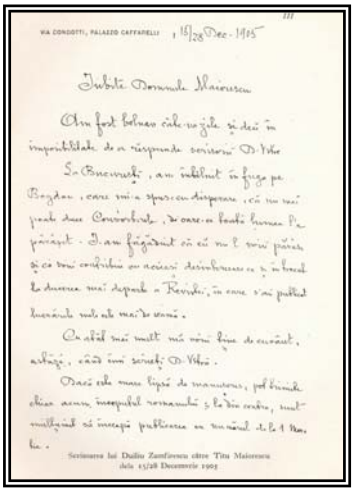

131. **Zamphirescu, Mihai**. Cântece şi plîngeri : Poezii. – Bucureşti : Ed. Libr. Carol Muller. – 112 p. – (Biblioteca pentru toţi ; 3)

O selecţie de poezii semnate de Mihail Zamphirescu (1840-1879), poet sumbru, cultivator al macabrului şi sarcasmului în versuri prelungi şi cavernoase; poet al simţurilor reci şi îmbătrînite care nu mai crede în nimic. *Poetul a uitat de Dumnezeu în zi de decadenţă şi s-a scufundat în abisul profund de necredinţă.* Sînt elocvente titlurile poemelor şi poeziilor: *Balada dracului, Balada nebunilor, Castelul morţii, Mireasa strigoiului.*

Apariţia lucrării a fost coordonată de D. Stăncescu.

Literatură populară Folclor

132. **Comoara neamului** : În 10 vol. / Gheorghe Tăzlăuanu. – Bucureşti, 1943 –

Vol. 1 : Legende, balade şi cîntece haiduceşti. – 296 p.

Vol. 2 : Doine şi cîntece de lume. – 291 p.

Vol. 3 : Cîntece de dragoste, cîntece de dor şi cîntece de cătănie. – 318 p.

Vol. 4 : Strigături satirice. Strigături didactice. – 422 p.

O colecție în 10 volume de texte folclorice culese minuțios de autor prin toate regiunile țării.

Mihail Sadoveanu consideră că această operă rămîne pentru literatura populară piatră de temelie.

Prin această impunătoare realizare G. I. Tăzlăuanu dovedeşte, pe lîngă calități deosebite de culegător al folclorului, o nelimitată şi caldă dragoste pentru poporul de la țară, ce păstrează cu sfințenie unitatea neamului.

Biblioteca Universității bălțene deține numai primele 4 volume.

Celelalte 6 volume cuprind: îndemnuri satirice şi de dragoste, colinde, pluguşoare, conocării, jocuri pentru copii, proverbe, ghicitori, zicători, idiotisme, descîntece…

Lucrarea rămîne a prezenta interes pentru filologi, istorici, sociologi…

La p. 1 inscripția: 23 oct. 1948 În amintirea începutului de prietenie cu Tr. Grigoraş îi dăruiesc „Comoara neamului" în cinstirea personalității sale Gheorghe I. Tăzlăuanu.

133. **Poezii populare, Doine** : Culese şi publicate întocmai cum se zic / Mihail Canianu. – Iaşi : Ed. Libr. frații Şaraga, 1888. – 274 p.

Textele sînt culese de binecunoscutul publicist, dialectolog, geograf M. Canianu din partea de sus a Moldovei. Folcloristul nu a intervenit absolut cu nici o schimbare sau falsificare. Unele texte par a fi lipsite de înțeles, rămînîd a fi reconstituite cu timpul.

Doinele culese sint prezentate în două capitole:

- de dor, dragoste şi jale;
- de cătănie şi haiducie.

Lipsite uneori de armonie poetică, textele cuceresc prin conținutul lor spiritual. Cartea conține un glosar explicativ al unor cuvinte din culegere.

Pe cop. şi f. tit. semnături neidentificate.

Literatura Străină

134. **Baring, Maurice.** Leagănul pisicii. Vol. 1/ trad. de Iul. Giurgea. – Bucureşti, [1925?]. – 504 p.

Volumul deapănă istoria frumoasei Blanche, îndrăgostită de un tînăr sărac. Este impusă să renunțe la dragoste în schimbul unei căsătorii, care-i oferă totul: poziție socială, bani, slavă... Va putea convieţui alături de un bărbat pe care nu-l iubeşte şi nu e sigură că-l va putea iubi vreodată?

135. **Barry, Charles**. [Omul dublu]. – Bucureşti : Ed. Adevărul. – 220 p.

Un detectiv cu omoruri, arestări, învinuiri, cercetări în care sunt implicați polițiști din Anglia şi America.

136. **Bruun, Laurids**. Insula fericirii : roman de dragoste, călătorii şi moravuri polinesiene / trad. O. Rateş. – Bucureşti : Ed. Adevărul. – 248 p. – (Colecția Romanele Captivante).

Un elogiu frumos adus vieții, dragostei şi naturii. Cititorul va trăi emoționanta idilă dintre un european, rătăcit departe pe o insulă tropicală şi fermecătoarea Ali, fiica unui rege băştinaş. Viață trăită din plin, în adevăr, gingăşie, pasiune şi amor - iată doar cîteva aspecte despre care povesteşte acest roman.

Pe f. tit. ştampilă Libr. Articole muzicale de artă şi Papetărie Leon König Cernăuți

137. **Chamisso.** Omul care şi-a pierdut umbra / trad. de B. Constantinescu. – Bucureşti : Ed. Libr. Leon Alcalay, 1909. – 111 p. – (Biblioteca pentru toți)

Povestirea fantastică deapănă istoria unui tînăr sărac, care-şi vinde umbra necuratului pentru o pungă de aur veşnic plină. Omul, pînă la urmă, se resemnează, renunțînd la bunurile pămînteşti în schimbul vieții fericite de după moarte.

Pe cop.: ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич; Pe p. 4 ştampila: Bibl. Şc. normale de învățători din Cernăuți (secția română)

138. **D'Annunzio, G.** Pămînt virgin : Nuvele şi schițe / trad. de S. T. – [S.l. : S.n]. – 95 p. – (Biblioteca pentru toți)

Autorul, scriitor italian (sfîrşitul sec. XIX începutul sec. XX), a avut o traiectorie politică deosebită. A participat activ la Primul Război Mondial, fiind declarat erou național.

Activitatea sa literară este bogată şi variată: romane, drame, poezii…

Culegerea de nuvele şi schițe cucereşte prin descrieri, impresionante ale naturii.

Este minunat pămîntul pe care trăiesc oameni puternici, pasionali, uneori chiar neîndurători. Aşa sînt eroii lui G. D' Annunzio. Puşi la încercări, ei obţin victorii chiar sacrificîndu-şi viaţa. Pentru ei dragostea e însăşi viaţa *Dacă dragoste nu e, nimic nu e* (Marin Preda).

139. **Dighenis Akritas** / trad. de I. I. Petritis. – Bucuresti : Ed. Univers, 1974. – 139 p.

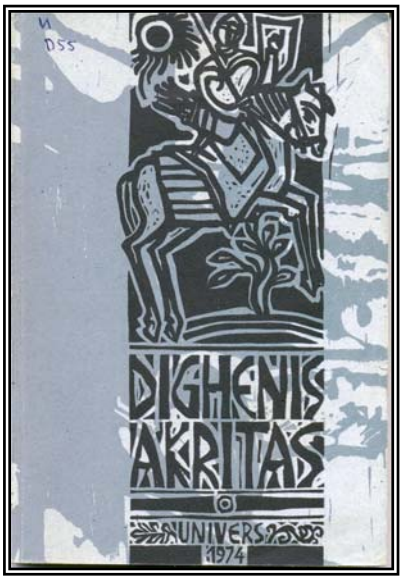

O carte rară prin evocarea unor evenimente puţin cunoscute din mileniul I după Hristos.

O poveste în versuri a vitejiilor lui Vasile Dighenis Akritas, fiu strălucit al unui nobil musulman şi al unei creştine, cunoscut prin faptele sale de arme în timpul împăratului bizantin Roman I Lakapenos (920-944). În poem sînt proslăvite pacea şi ordinea pe care protagonistul le aduce în viaţa oamenilor, nu luptele. Opera este un simbol al concilierii dintre lumea bizantină şi cea islamică. Ignatie Petriş a redus unele epizoade, dar a respectat în linii generale, conţinutul şi structura originalului. Bibliografia de la sfîrşitul cărţii cuprinde o selecţie din mai bine de 300 titluri ale editurilor, culegerilor de cîntece akritice, studii cu un caracter general şi particular.

140. **Hauptmann, Gerhart.** Iphigenia la Delphi : Piesă în 3 acte. – Bucureşti : Ed. Socec. – 64 p. – (Biblioteca Teatrului Naţional. Ser. a 3-a ; 27).

O dramă din trilogia despre atrizi (*Iphigenia în Aulida, Moartea lui Agamemnon, Electra)* inspirată din mitologia greacă antică.

Pe f. tit. şi la p. 3 ex-libris ştampila: „Bibl. Institutul... pentru relaţiile culturale cu străinătatea”; mai multe numere de inventar: 66030, 13600 şi 87156-19

Donaţie de la Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galaţi

141. **Goncourt, Edmond de**. Sora Filomena : Roman / Edmond Goncourt, Jules de Goncourt ; trad. de Mihail Negru. – Bucureşti : Ed. Libr. H. Steinberg & Fiul. – 227 p.

Romanul deapănă istoria tinerei călugărițe Filomena (numele adevărat Maria Gaucher), soră de caritate la un spital din Ruan.

Cu multă dragoste şi devotament personajul îşi onora obligațiunile de serviciu, fiind mereu alături de bolnavi şi alinîndu-le durerea.

Trăieşte şi munceşte cu uitare de sine, pedepsindu-se pentru orice slăbiciune umană. Îndrăgostită de internul Barnier se simțea ruşinată şi înspăimîntată. Sufletu-i în care dăinuie o rană sîngerîndă se calmează numai dăruindu-se altora. Este alături de Barnier, care sfîrşeşte în chinuri groaznice, simțîndu-se vinovat de moartea tinerei Romaine, pe care o iubea. Se roagă cu multă pietate pentru salvarea sufletului tînărului care nu poate să accepte viața trăită cu sentimentul vinovăției.

142. **Gorki, Maxim.** Omul : Poemă în proză / trad. de A. Luca. – Bucureşti : Ed. Lumen, 1908 (Tipogr. Horia Carp & Marinescu). – 16 p. – (Colecția Lumen).

Omul lui Gorki este omul imens ca lumea, sublim şi liber, mîndru şi creator, înarmat cu marea putere a cugetării, răzvrătit împotriva nedreptății sociale.

143. **Horațiu.** Epistole / trad. juxtaliniară şi trad. liberă de profesorii asociați. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalau & Co. – 115 p. – (Biblioteca pentru toți ; 1530-1531).

Textul este prezentat paralel în lb. latină şi română.

Donație de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați

144. **Horațiu.** Satire / trad. juxtaliniară şi trad. liberă de profesori asociați. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalay &o. –

Cartea 1. – 220 p. – (Biblioteca pentru toți ; 1384-1386).

Cartea 2. – 269 p. – (Biblioteca pentru toți ; 1461-1463).

Donație de la Asociația Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați

145. **Horațiu**. Satire şi epistole / [coment. de E. Lovinescu]. – Bucureşti : Ed. Ancora. – 224 p.

Cartea oferă cititorului cele două cărți de satire ale poetului latin Horațiu, în care sînt biciuite defectele omului: ambiția nemăsurată, prostia, avariția…

În *Epistole* grupate şi ele în două cărți, Horațiu îşi exprimă, sub formă de conversație, atitudinea sa față de filozofia vieții. Pune preț pe modestie, curaj, fidelitate, dreptate, respect.

Cartea a doua este consacrată problemelor de literatură. Se evidenţiază *Scrisoare către Pizoni* cunoscută sub titlul *Ars poetica,* în care Horaţiu îşi expune concepţiile sale vizînd opera artistică

146. **Kloepffer, Wallther.** Sărmanul Florian : roman / trad. de Nora Galin. – Bucureşti : Ed. Ig. Hertz, [1934?]. – 240 p.

Autorul derulează drama unui student de la medicină, care a suferit mult în viaţă din cauza unei isprăvi nesocotite, făcute la îndemnul prietenului său. În toţi aceşti ani s-a simţit vinovat de cele întîmplate. S-a strecurat prin viaţă ca un vagabond călcat în picioare de oricine, mîncînd o bucată de pîine, pe care, de cele mai multe ori, i-au aruncat-o oameni absolut străini. A greşit recunoscîndu-şi vina, pînă la urmă, ispăşindu-şi greşala. Romanul a avut un răsunet binemeritat, printre tineretul studios al anilor 30.

147. **Lagerlof, Selma.** A doua călătorie în lumea basmelor / trad. de A. Canarache. – [S.l. : S.n.]. – 174 p.

Povestirile-legende cu valenţe educative inserate în culegerea dată sînt prezentate într-un atrăgător veşmînt de poveste. O minunată şi fermecătoare lume de basm pentru copiii noştri: Grădina cea frumoasă, Noaptea Walpurghei, Legenda Upplandului; Puf-moale; Vulturul Gorgo; Păstorița de gîşte Asa şi micul Mats... ş. a.

148. **Ludwig, Emil.** Cleopatra : Istoria unei regine / trad. din lb. germană de E. Relgis. – Bucureşti : Ed. Cugetarea, 1937. – 306 p.

Volumul deapănă istoria sufletească a ultimei suverane a Egiptului antic – Cleopatra, fiică a regelui Ptolemeu al XII-lea, una dintre cele mai remarcabile femei din toate timpurile.

Frumoasă, rafinată, cultă şi inteligentă, vorbea fluent nouă limbi străine.

A fost animată de ambiţii înalte, a visat să domnească peste un mare imperiu oriental, care ar fi readus la viaţă cuceririle lui Alexandru.

A cucerit bărbaţii cei mai puternici ai vremii (Cezar, Antonius…)

Lecturînd cartea, cititorul va rămîne profund impresionat de imaginea suveranei (iubită, mamă, luptătoare, regină) fără scrupule şi perverse, care

a ştiut însă, în circumstanţe dificile, să-şi urmărească atît propriile interese, cît şi pe cele ale regatului său.

149. **Machard, Aurel.** Ce-ai făcut din inima mea? : Roman / trad. de E. Mareş. – Bucureşti : Ed. Adevărul. – 240 p. – (Colecţia Romanele Captivante).

Autorul relatează istoria unui industriaş răpit în noaptea nunţii de lîngă adorata lui mireasă. Va rămîne el prizonier al braţelor volptuoase şi demonice ce i se întind de frumoasa Matia, sau va reveni la mireasa care-l aşteaptă plîngînd ?

Pe f. tit. şi la p. 83 ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич; Însemnări marginale şi la p. 3 Donat semnătură indiscifrabilă

150. **Maeterlinck, Maurice**. Viaţa albinelor. – [S.l. : S.n.], 1901. – 266 p.

Una din cele mai cunoscute şi utile cărţi ale vestitului poet şi dramaturg belgian. Este inspirată din viaţa muncitoare a micii vietăţi.

Remarcăm talentul multilateral al lui Maeterlinck : de savant, de filosof, de poet. Aproape pe fiecare pagină sînt puse în lumină lucruri ştiinţifice noi (timpul cînd a fost scrisă cartea), sînt făcute concluzii filozofice valabile şi pentru viaţa noastră într-o nobilă strălucire a geniului său poetic.

Pe vs. cop: ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

151. **Mary, Jules.** Răzbunarea Spaniolei : Roman pasional. – Bucureşti : Ed. Inst. de Arte Grafice „Eminescu”. – 144 p. – (Colecţia Romanelor pasionale. Dramatice şi de aventuri)

Un roman captivant şi intensiv, un melanj de criminal şi suferinţe.

Familia Laroque, fericită la începutul romanului, trece prin încercări tragice. Rojer Laroque este învinuit pe nedrept de un omor pe care nu l-a săvîrşit. Cade victima răzbunării unei femei extrem de pasionale, care îl iubea pe Rojer cu o dragoste neîmpărtăşită

Răzbunarea a reuşit de minune. Crima a fost foarte bine chibzuită, soţia şi fiica lui Laroque, fiind martore involuntare şi crezîndu-l vinovat pînă la urmă. Soţia moare nesuportînd torturilor interioare. Numai fiica rămîne a fi sprijinul lui Rojer. Acesta evadează din închisoare şi împreună cu fiica părăseşte ţara, nefiind reabilitat.

Este o condamnare injustă întîlnită în mai multe romane ale lui Mary Jules.

152. **Priollet, Marcel.** Morfină... : Roman / în româneşte de D. I. Stănescu. – Bucureşti : Ed. Ig. Hertz, 1935. – 240 p.

Marcel Priollet (1884-1960) este considerat autor *industrial* al romanelor sentimentale. Nu face excepţie nici romanul *Morfina.*

Autorul urmăreşte destinul familiei binecunoscutului avocat Chancenay, în care pare că domneşte dragostea, bunaînţelegere. Realitatea însă este alta. Mama, de origine rusoaică, suferă de crize nervoase, drogîndu-se cu morfină pentru a se calma. Morfina, pînă la urmă îşi săvîrşeşte opera. Doamna Chancenay duce o viaţă complet imaginară, izolîndu-se de soţ şi fiică, provocîndu-le dureri sufleteşti aproape insuportabile.

În urma unei supradozări, moare la o vîrstă încă tînără, lăsînd amintiri triste celor care au cunoscut-o.

Este un roman avertizant, actual epocii noastre cînd drogurile ruinează viaţa multor tineri.

153. **Tolstoi, Leon.** Păcat mare / trad. din ruseşte de L. Brandza ; Inst. de Arte Grafice. – Bucureşti, 1908 (Tipogr. Speranţa). – 35 p.

O lucrare de publicistică care pune în lumină situaţia grea a ţăranului rus. Categoric şi argumentat, Tolstoi polemizează cu Henry Georges, economist politic american, expunîndu-şi părerile împotriva proprietăţii private, cauză vădită a sărăciei lumii muncitoare.

154. **Tschudi, Clara**. Tinereţea Mariei Antoaneta. Vol.1 / trad. de V. Anestin.– Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Minerva, 1916. – 112 p. – (Biblioteca „Minervei” ; 94)

O carte deosebit de interesantă despre tinereţea Mariei Antoaneta – arhiducesă de Austria şi regină a Franţei. Autoarea descrie captivant atmosfera social-politică de la Curtea regală a Franţei şi Austriei secolului XVIII: copilăria petrecută la Viena, nunta fastuoasă de la Versailles, mariajul nefericit cu Ludovic al XVI-lea, singurătatea, distracţiile extavagante, scandalurile desfăşurate la curtea regală.

155. **Vallard, F.** Sclava berberului / trad. de V. Sterie. – Bucureşti : [S.n]. – 108 p.

Un roman de aventuri plin de mister, dramatism şi pasiune. Acţiunea se petrece în satul arab Zanina, aşezat la frontiera marocană.

În centrul romanului distingem chipul frumoasei Aissa, fiică de berber, o ființă gingașă, tandră prin felul de a vorbi, şi a simți.

Mama Aissei a fost victima unei crunte şi mîrşave torturi pricinuite de Brahim, un om violent şi ursuz. Aissa trăia cu amintirea unui trecut misterios şi cu o ură crescîndă ce o purta călăului mamei sale. Fata visa la ziua cînd îşi va răzbuna mama.

Fugind din duar cu gîndul răzbunării, Aissa a avut marele noroc de a întîlni în calea sa oameni cu inima mare: impresarul Alfred de Brevielle, Maxim Strowsky, Jac Christian, care au ajutat-o să scape de lipsuri şi suferințe şi în cele din urmă, să-şi răzbune mama torturată. A cunoscut dragostea, succesul, dansînd pe scenele din Paris, Tunis, devenind vedetă. După o serie de aventuri neplăcute, ajutată de iubitul ei Jac Christian şi-a regăst bătrînul tată, bucurîndu-se în continuare de-o adevărată şi meritată fericire alături de cei dragi.

156. **Verne, Jules.** Un bilet de loterie / trad. de I. Pas. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. – 160 p.

O lucrare avînd ca subiect lumea călătoriilor şi descoperirea necunoscutului.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: Лікар Др. Опанас і Ольга Шевчукевич

157. **Wassermann, Jakob.** Cazul Maurizius / trad. din lb. germană de Camil Baltazar. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. –

Vol. 1. – 255 p.

Vol. 2. – 244 p.

I. Wassermann a fost unul dintre cei mai citiți romancieri din anii 1900-1935. Romanul „Cazul Maurizius” i-a creat faima mondială. Prin construcția sa se apropie de romanele polițiste, dar conține profunde implicații psihologice. Acțiunea se desfăşoară în jurul unei gafe judecătoreşti: tînărul savant Maurizius este condamnat fără dovezi fundamentale la închisoare pe viață, prin insistența judecătorului Andergast.

Trec anii. Creşte fiul judecătorului, un tînăr înzestrat cu cele mai distinse calități umane. Printr-o întîmplare, află de cazul Maurizius şi se angajează într-o cercetare individuală. Condamnatul este eliberat, dar nu şi reabilitat în fața societății. Trece prin mai multe încercări, dar nu-şi găseşte locul în viața de după temniță şi se sinucide.

Este romanul orientat împotriva indiferenței, rutinei, antiumanismului. Pledează pentru triumful dreptății.

158. **Werfel, Franz**. Cazul judecătorului Sebastian / trad. din lb. germană de C. Baltazar. – Bucureşti : Ed. Cultura națională. – 279 p.

Un roman psihologic, un roman de torturi sufleteşti prin care trece eroul, judecătorul Sebastian. Trecut de 40 de ani, duce o viaţă izolată, obsedată de un păcat al tinereţii.

Prin mai multe intervenţii perfide distruge viaţa unui coleg talentat, genial chiar, neîmpăcîndu-se cu superioritatea acestuia. Dar naufragiază şi el odată cu plecarea colegului. Se ridică mai apoi pe scara profesională şi socială, dar nu este fericit.

Pagini întregi ale romanului reflectă relaţii, momente din viaţa liceenilor din Austria de la începutul sec. XX.

159. **Zweig, Stefan.** Magellan : Omul şi fapta sa / trad. din lb. germană de E. Relgis. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. – 331 p.

Studiul înmănunchează un material despre primul european care a condus o expediţie în jurul lumii, explorator portugez care a navigat în serviciul regelui Spaniei. Autorul descrie cu multă măiestrie măreaţa expediţie a celor cinci corăbii (*Santiago, San Antonio, Concepcion, Trinidad, Victoria)* mici, slabe şi singuratice în largul mărilor, care au cutezat să descopere necunoscutul, aducînd argumente zdrobitoare în favoarea teoriei că pămîntul este rotund.

Cartea este însoţită de o hartă cu indicaţia traseului parcurs de Magellan.

160. **Zweig, Stefan.** Marie Antoinette / în româneşte de E. Relgis. – Ed. a 4-a. – Bucureşti : Ed. Cugetarea. – 330 p.

Autorul pune în lumină destinul fericit şi tragic al Mariei Antoinette, arhiducesă habsburgică, seducătoare şi nepăsătoare, măritată la 15 ani din *raţiuni de stat* cu moştenitorul tronului Franţei, Ludovic al XVI-lea.

A trăit în lux *nebunesc*, în petreceri neîncetate. *Nu se temea decît de plictiseală*… Inimă uşoară, nepăsătoare, care *nici nu se întreba de rostul său, de preţul darurilor* cu care era covîrşită. Timp de 15 ani a dus o viaţă fără de griji, ajungînd să-şi ignoreze soţul (timid şi neputincios), pe cînd în Franţa poporul muncea din greu şi îndura foame.

A trăit fără să bănuiască ce tragedie îi va pregăti destinul. Din palatul cu sute de camere aurite ajunge într - o mucedă celulă de închisoare, de la belşug nelimitat - la strictul necesar, de la ovaţii populare - la blestemul mulţimii, de la triumf - în ghiarele calomniei, de pe tron - la eşafod.

Nedeprinsă cu lupta şi cu suferinţa, nu încearcă să înfrunte destinul, dar înţelege pînă la urmă că *Abia în nefericire ştii cu adevărat cine eşt*".

Critică Literară

161. **Adamescu, Gheorghe**. Din biografiile scriitorilor români. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala”. – 94 p. – (Biblioteca pentru toţi).

Această culegere cuprinde o selecţie de materiale *din biografiile scriitorilor români* care şi-au adus obolul la făurirea limbii noastre literare. Lucrarea scoate în evidenţă pleiade întregi de cărturari, adevărate spirite luminate, personalităţi de formaţie enciclopedică ca: Miron Costin, Ioan Neculce, Dimitrie Cantemir, Ienache Văcărescu, George Şincai, Nicolae Bălcescu, Vasile Alexandri, Alexandru Odobescu…, care au marcat prin operele sale o etapă importantă în istoria literaturii române.

Pentru cititorii de la sfîrşitul sec. XIX, privaţi de informaţie despre viaţa şi activitatea scriitorilor, a fost cartea binevenită şi mult aşteptată.

162. **Adamescu, Gheorghe**. Istoria literaturii române : Pentru şc. normale de invăţători şi invăţătoare conform progr. din 1910. – Ed. a 6-a. – Bucureşti : Tipogr. „Jockey-club” Ion C. Văcărescu, 1924. – 615 p.

Un manual de istoria literaturii române de la origini pînă la începutul sec. XX, alcătuit în conformitate cu programul didactic din 1910.

Se deschide cu o introducere care conţine 3 studii:

- Formarea limbii române;
- Dialectele limbii române;
- B. P. Haşdeu. *În ce constă fizionomia unei limbi* propus pentru lecturi auxiliare.

Istoria literaturii române este înglobată în trei mari capitole cu analize teoretice şi texte pentru lectura obligatorie şi auxiliară:

- Literatura veche (literatura religioasă şi istorică);
- Şcoala Ardeleană;
- Literatura nouă (sec. 19). Sunt evidenţiate 2 perioade: 1821-1867, 1867-1890.

Un capitol de volum mic conturează direcţiile de dezvoltare ale literaturii române de la începutul sec. XX.

Fiecare capitol scoate pe prim plan cele mai reprezentative figuri literare ale epocii.

Manualul abundă în ilustraţii, portrete, facsimile.

163. **Cartojan, Nicolae.** Istoria literaturii române vechi.– Bucureşti : Fundaţia Regală pentru lit. şi artă, 1942. –

Vol.2 : (De la Matei Basarab şi Vasile Lupu până la Şerban Cantacuzino şi D. Cantemir. – 1942. – 178 p.

Autorul lucrării, profesor la Facultatea de Litere din Bucureşti, face o analiză obiectivă a evoluţiei literaturii române în secolul al XVII-lea. Pe paginile acestei monumentale cărţi cititorul va găsi informaţii privind

viața, activitatea şi opera unor distinse personalități ale culturii româneşti: Petru Movilă, Matei Basarab, Udrişte Năsturel, Mitropolitul Varlaam, Mitropolitul Dosoftei, Nicolae Milescu Spătarul, Grigore Ureche, Miron Costin ş. a. Nu sînt lipsite de importanță nici referirile lui Nicolae Cartojan la literatura religioasă din epoca lui Matei Basarab în Moldova, cultura din Transilvania, cronografiile, tineretul moldovean la studii în Polonia şi informații despre cronicarii moldoveni. Volumul conține ilustrații alb-negru şi color de o calitate înaltă. Cuprinde un indice de materii şi unul al ilustrațiilor.

164. **Călinescu, George.** Impresii asupra literaturii spaniole. – Bucureşti : Fundația Regală pentru lit. şi artă, 1946. – 415 p.

Este prezentată o investigație literară de speța eseului cu impresii critice asupra literaturii spaniole din toate timpurile: probleme, scriitori, opere, subiecte.

Prefața în care este argumentată importanța lucrării este succedată de capitolul *Clasicism, romantism, baroc* cu o analiză comparată a trei curente de artă pentru a înțelege mai bine spiritul literaturii spaniole.

Comentariile sînt ilustrate cu *texte antologice* care scot în evidență conținutul de idei şi forma cizelată a literaturii spaniole.

S-au tras din această carte, pe hîrtie de lux, douăzeci şi şase de ex., nepuse în comerț, numerotate de la 1 la 26.

Pe f. tit. o semnătură neidentificată; ştampila Anticaria medicală „Eneida" Iaşi, str. I. C. Brătianu 133.

165. **Chendi, Ilarie**. Schițe de critică literară. – Bucureşti : Ed : Cultura Națională, 1924. – 190 p.

Lucrarea reuneşte mai multe studii critice despre literatura română de la începutul sec XX: romane, schițe, nuvele, poezie şi teatru. Autorul meditează asupra destinului criticului, cercetării adevărului istoric, concepției adevărului în artă; analizează unele momente din creația literară a lui M. Eminescu, V. Micle, M. Sadoveanu, B. P. Haşdeu, A. Stamatiad, Em. Gârleanu, D. Anghel, I. Agîrbiceanu…, scriitori care au imprimat un nou ritm de activitate vremii lor, fiind mereu în căutarea unei respirații creatoare.

166. **Ciobanu, Valeriu**. Poporanismul : Geneză, evoluție, ideologie. – Bucureşti : Ed. „Bucovina", I. E. Torouțiu, 1946. – 253 p.

O carte despre o ideologie care s-a manifestat în viața politică şi literară a mai multor țări din Europa, în mod special, Rusia şi România.

Probleme cercetate de autor sunt: poporanismul - sinteza unor elemente precedente; răspîndirea poporanismului în țările Europei;

poporanismul rus (narodnicismul care şi-a pus drept scop lupta pentru binele poporului); poporanismul în evoluția gîndirii româneşti: E. Rădulescu, M. Kogălniceanu, A. Russo, T. Maiorescu, M. Eminescu, C. Dobrogeanu-Gherea.

În România poporanismul este întemeiat în 1890 de avocatul şi ziaristul C. Stere care considera că singura formă socială şi politică viabilă în România de la sfîrşitul sec. XIX era satul. Țăranii erau actorii principali ai dezvoltării.

Un capitol al cărții examinează problemele poporanismului literar.

Lucrarea completează lista cărților despre istoria gîndirii politice şi literare din Europa de la sfîrşitul sec. XIX.

167. **Constantinescu, Pompiliu.** Mişcarea literară. – Bucureşti : Ed. „Ancora”, 1927. – 160 p. – (Biblioteca Universala)

Lucrarea include articole semnate de îndrumătorul fenomenului literar de la începutul sec. XX, spirit echilibrat şi imparțial al vremii, publicate inițial în paginile unor reviste de epocă: *Ritmul vremii, Mişcarea literară, Sburătorul, Viața literară…*

Autorul urmăreşte fenomenul dezvoltării literaturii române din perioada interbelică, *perioada luptei fratricide între tradiționalism şi modernism.*

Consideră că *singurul criteriu, pe care critica şi-l poate legitim pune, e cel al valorilor creatoare… Curentele sunt realități indiscutabile, însă nu se valorifică decît prin conținutul creator pe care-l aduc.*

Creionează portretele celor mai semnificative figuri literare din perioada sus - numită: Nicolae Iorga, Eugen Lovinescu, Calistrat Hogaş, Panait Istrati, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, Ion Pilat, Elena Farago, Felix Aderca, Ion Minulescu…

În partea de sus a cop. mențiunea: Stancu P. Ioan. Pe f. de tit. mențiunea: Ex meis libris Stanciu şi Stancu P.; Ioan VIA LB PH. La p. 21 inscripția „…1937”. Inscripție marginală, în partea de sus a p. 28 „28 iulie 1937... lui Şt. O. Iosif-Gînduri ca uitate. Astăzi par minunate, În flori de cristal...”

La p. 49 o semnătură indisciframbilă. Inscripție la p. 67 „A murit opera lui Sadoveanu”. La p. 85 mențiunea „Stanciu Ion”. Inscripție la p. 159 „ 26 oct. 1937 Stanciu cl. VIII A”. În partea de sus a p. 160 „… seminarist. Buzău. 6 August 1937”. Cartea se află în vînzare la toate libr. din Bucureşti şi provincii.

168. **Dragomirescu Mihail.** Enciclopedia operei literare. – Bucureşti : [S.n.], 1925. – 278 p.

Un curs de lecții de literatură română prezentată în formă manuscrisă şi copertată, ținut de autor la Facultatea de Litere (Universitatea din

Bucureşti) din noiembrie 1924 pînă în mai 1925. Se ţinea odată în săptămînă.

Are caracter metodologic orientat spre cercetarea şi estimarea unei opere literare.

Gîndurile, ideile autorului sînt abundent ilustrate cu exemple din literatura română.

169. **Eliade, Mircea.** Comentarii la legenda Meşterului Manole. – Bucureşti : Ed. Publicom, 1943. – 143 p.

Iniţial s-a prezentat ca parte componentă a cursului de *Istoria şi Filosofia Religiilor* ţinut de autor la Facultatea de Litere din Bucureşti.

Editat în ediţie aparte în ani de grea cumpănă pentru ţară (Războiul al II-lea Mondial) lucrarea scoate în evidenţă concepţia arhaică a morţii împărtăşită de poporul român. Prin moarte omul devine nemuritor.

În studiul său Mircea Eliade determină genialitatea folclorului român, contribuind la universalitate.

Sînt cercetate originalitatea, orientările metafizice ale baladei, variantele ei, *substitutele şi obiectele*, conceptul jertfirii pentru viaţă şi creaţie. Meşterul Manole îşi sacrifică viaţa construind mănăstirea, fixînd în felul acesta un reper spiritual pentru umanitate.

Spiritualitatea, consideră Mircea Eliade, este şi azi interpretată ca o *nostalgie creatoare de valori autonome: artă, ştiinţă, mistică socială.*

170. **Galaction, Gala**. M. Eminescu. – Bucureşti : Ed. Inst. „Flacara”, 1914. – 110 p.

Fascicula este scrisă în preajma aniversării de 25 de ani de la moartea lui Eminescu, la îndemnul revistei *Flacăra.*

Este prezentată doar viaţa lui Eminescu *tristă şi fără noroc*.

Marele poet a trăit o viaţă scurtă, dar drumurile ei au fost numeroase.

Cu prea puţină inexactitate, G. Galaction divizează viaţa poetului în mai multe epoci, care şi sînt reprezentate în lucrare:

Eminescu mic copil 1850-1858; şcolar 1858-1863; hoinar 1863-1869; student 1869-1874; funcţionar 1874-1876; ziarist 1876-1883; 1883-1889; bolnav 1883-1889.

171. **Gherea, Ioan**. Studii critice : În 3 vol. – Bucureşti : Ed. Libr. „Universala” Alcalay & Co.1925. –

Vol. 1. – 382 p.
Vol. 2. – 349 p.
Vol. 3. – 411 p.

Articolele cuprinse în aceste volume au fost publicate iniţial în seriale (în mare parte revista „Contemporanul”) . Se prezintă ca studii de

analiză asupra criticii şi esteticii ştiinţifice şi metafizice, asupra unor curente literare (clasicismul, romantismul), asupra creaţiei unor scriitori români (M. Eminescu, A. Vlahuţă, I. L. Caragiale, G. Coşbuc) şi mondiali (I. Turghenev, F. Dostoievski).

În aprecierea operei literare susţine principiul ştiinţific al cauzalităţii.

172. **Hasdeu, Bogdan Petriceicu.** Cărţile poporane / cu un st. introd. şi note de P. V. Haneş. – Bucureşti : Ed. Tipogr. Române Unite. – 83 p.:

Textul este luat din volumul II al lui B. P. Haşdeu *Cuvente den bătrâni*, consacrat literaturii populare.

Studiul lui B. P. Haşdeu începe cu prezentarea concisă a trei publicaţii mondiale cu referire la literatura populară: *Göress. Die teutschen Volksbücher*; *Nisard. Histoire des livres populaires; John Cheap. The scottisch chap literature.*

Urmează apoi o specificare a literaturii populare scrise şi nescrise a unor cărţi din colecţia logofătului Ioniţă Giurescu.

Lucrarea lui B. P. Haşdeu despre cărţile populare se caracterizează prin bogăţia materialului studiat, profunzimea cercetării şi originalitatea interpretării.

Prefaţa, cu o analiză concisă a creaţiei ştiinţifice şi literare a lui B. P. Haşdeu, este semnată de Petre Haneş.

Pe foaia de titlu ştampila Liceului Comercial din Galaţi

Donaţie de carte de la Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri" Galaţi

173. **Iordan, Al.** Constantin Berariu : Schită biogr. – Cernăuţi : Ed. Glasul Bucovinei, 1930. – 21 p.

Studiul este consacrat poetului şi traducătorului, marelui român Constantin Berariu, fecior devotat al Bucovinei.

Colaborator şi redactor al mai multor ziare şi reviste din Bucovina de la sfîrşitul sec. XIX - începutul sec. XX, Constantin Berariu aduce contribuţii abundente la înflorirea culturii naţionale.

A scris versuri într-o manieră facilă cu motive lirice din viaţa particulară şi socială. Mai multe versuri sunt inspirate din mitologia autohtonă.

Analiza este ilustrată cu fragmente din mai multe poezii sau chiar texte integrale: *În pustiu* (poeizia de debut), *Bacanal tracic.*

La finele schiţei autorul oferă o listă a poeziilor, traducerilor, articolelor scrise de Constantin Berariu, precum şi referinţe despre viaţa şi opera scriitorului.

174. **Iordan, Iorgu.** Învăţaţii noştri: Al. Philippide. – Bucureşti : Cartea Românească. – 32 p. – (Cunoştinţe folositoare „Din lumea largă” ; 64)

Cunoştinţe folositoare este o colecţie de carte educativă destinată elevilor care nu se limitează numai la utilizarea manualelor şcolare în instruire, dar aspiră spre alte cunoştinţe. Tînărul cititor se va informa despre biografia şi formarea savantului filolog Al. Philippide, despre natura contradictorie a personalităţii sale, activitatea didactică şi ştiinţifică de o valoare incontestabilă.

175. **Lăzăreanu, Barbu.** Cu privire la: epigramă şi epigramişti. – Bucureşti : Ed. Cultura Românească. – 40 p.

O carte cu informaţii despre epigramă şi rostul ei în societatea românească din perioada interbelică. Include definiţia epigramei de Henri Bergson,care susţine că *rîsul este un act al spiritului şi al vieţii ce se produce,*şi cea de Valentin Bude (fost profesor de germană la Iaşi): *Oda şi epigrama se adresează deopotrivă vanităţii omeneşti; numai prima o gîdilă, iar cea de-a doua o înţeapă.*

Sînt prezentaţi scriitori români care şi-au încercat penelul în arta întocmirii epigramelor: Paul Zarifopol, Cincinat Pavelescu.

176. **Loghin, Constantin.** Istoria literaturii române (de la început pînă în zilele noastre). – Ed. a 5-a rev. – Cernăuţi : [S.n.], 1933. – 333 p.

Autorul, profesor la Liceul de băieţi din Cernăuţi, oferă o investigaţie concentrată a istoriei dezvoltării literaturii române, începînd cu epoca veche (literatura religioasă, istorică, populară) pînă la începutul sec. XX.

Sînt specificate direcţiile, şcolile, curentele, genurile literare ale fiecărei epoci evidenţiate de autor; sînt conturate portretele celor mai reprezentative figuri literare (scriitori, critici literari).

Introducerea conţine două analize ale autorului despre formarea limbii române.

Dispune de un indice de nume.

177. **Lovinescu, Eugene M.** Antologia scriitorilor ocazionali : P. P. Carp, Th. Rosetti, N. Filipescu, Take Ionescu, C. Dissescu, I. G. Duca, C. Dumitrescu-Iaşi, P. Rîşcanu, D. Evolceanu / cu o postf. de Anonymus Notarius. – Bucureşti : Casa Şcoalelor, 1932. – 422 p.

Antologia a fost elaborată graţie iniţiativei ministrului Culturii Naţionale Ioan Petrovici.

Pune pe prim plan opera literară de mici proporții a unor personalități renumite, care au dominat epoca prin activitate politică (oameni de stat, tribuni populari, oratori).

În cea mai mare parte, acestea sînt articole, studii publicate în seriale, conferințe cu public.

În antologie sînt reproduse cu o prezentare incipientă de E. Lovinescu lucrările lui: P. P. Carp, Th. Rosetti, N. Filipescu, T. Ionescu, C. Dissescu, I. G. Duca, C. Dumitrescu-Iaşi, P. Rîşcanu, D. Evolceanu.

178. **Papadopol, Paul I.** Un începător de nădejde : Anton Pann. – Bucureşti : Ed. Cartea românească, [1941?]. – 28 p. – (Cunoştințe folositoare „Din lumea largă”)

Autorul propune un studiu despre viața şi creația literară a lui Anton Pann, supranumit de Mihai Eminescu *finul Pepelei, cel isteț ca un proverb,* fiul Tomaidei şi al lui Pantoleon Petrov, un căldărar din Sliven, (Bulgaria), care, prin prescurtarea numelui de familie şi românizare, va fi numit **Anton Pann**.

Original în tot ce a *dat la lume,* inedit prin felul exprimării (povestitor neîntrecut, opera presărată cu expresii colorate, formulări suculente, nonşalanță dezarmantă) rămîne una din figurile strălucite ale literaturii româneşti umoristice şi, fiindcă a trăit în timpuri atît de nesigure pentru poezie, el poate fi considerat, pe drept cuvînt, un *începător de nădejde al poeziei româneşti didactice-poporane*.

179. **Petraşcu, Nicolae.** Anghel Demetriescu. – Bucureşti : [S.n] (Tipogr. „Bucovina”). – 169 p.

Sînt examinate unele studii ale lui Anghel Demetriescu de critică literară, artă şi de politică.

Studiile de critică literară şi artă au fost publicate la timpul lor pe paginile revistei *Literatura şi arta română.* Sînt nişte lucrări de sinteză în care Demetriescu îşi exprimă viziunea sa asupra literaturii şi artei. *Artele,* crede autorul*, sînt un repaus al inteligenței; poetul deşteaptă imagini sensibile în conştiința auditoriului.*

Încearcă să interpreteze foarte original creația lui Eminescu, nepătrunzînd totuşi în esența ei.

Din studiile de natură politică sînt cercetate discursurile parlamentare ale lui Barbu Catargiu, Lordului Macaulay, Titu Maiorescu, Tache Ionescu.

180. **Puşcariu, Sextil**. Istoria literaturii Române : Epoca veche. – Ed. a 2-a, rev. şi îngrijită. – Sibiu : Ed. Krafft & Drotleff S. A., 1930. – 217p.

Operă de căpătîi a multor generații, apărută cu mult înaintea istoriei literaturii române vechi a lui Nicolae Cartojan, considerată cea mai bună astăzi, cartea lui Sextil Puşcariu s-a impus nu numai prin structura, informația şi notele personale ale autorului în analiza literaturii române vechi, ci şi prin emoția intelectuală pe care o provoacă lectura ei.

Autorul expune istoria literaturii române începînd cu stăpînirea culturii bisericeşti în haine slavone (sec. XIV) şi terminînd cu sec. 18, prima jumătate.

Un capitol aparte fixează *Întîiele scrieri şi tipărituri în limba română* (*Codicele voronețean, Psaltirea…)*

Informații despre istoriografia națională, literatura religioasă sînt atestate în capitolul *Epoca de înflorire (1630-1720).*

Capitolul IV aruncă o privire generală asupra *Epocii de decadență*: (Epoca fanariotă, literatura religioasă, literatura profană, Epigonii…).

Ediția conține 81 ilustrații, 6 planşe colorate.

181. **Russo, D.** Datoria criticei şi bilanțul unei activități ştiințifice : Extras din Noua revistă română 15(1914). – Bucureşti : Inst. de Arte Grafice „Carol Gobl”, 1914. – 24 p.

O lucrare polemică avînd ca subiect munca de cercetare ştiințifică.

În 1909 vede lumina zilei *Catalogul manuscriselor greceşti*, avîndu-l ca autor pe C. Litzica.

D. Russo face o recenzie la lucrarea sus - numită relevînd greşeli foarte grave, neadmisibile în activitatea ştiințifică.

C. Litzica, la rîndul său, înaripat de două recenzii elogioase apărute în străinătate (una semnată de Krumbacher) califică recenzia lui Russo „nedreaptă” şi de „rea credință”.

În comentariul prezent autorul combate cu argumente, explicații dovezi istorice opiniile lui Krumbacher despre cercetare, descoperire, dăruire.

Datoria criticii, consideră autorul, „este de a diseca şi nimici opera ştiințifică fără valoare înainte ca ea să răspîndească cunoştințe eronate şi să producă confuzii”.

Pe f. tit. şi la p. 3 semnătura M. Kander şi ştampila Univ. din Bucureşti Secretariat Fac. de Istorie-Filosofie.

Geografie

182. **Drăguşanu, Codru I.** Călătoriile unui Român ardelean în ţară şi în străinătate (1835-44) / ed. prefăcută în stilul lit. de astăzi de C. Onciu ; pref. de N. Iorga. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Cultura Neamului Românesc, 1923. – 272 p. – (Din publicaţia Casei Şcoalelor)

Ion Codru Drăguşanu a fost un scriitor român, memorialist, vicecăpitan al Comitatului Făgăraş.

Impresiile de călătorie prin mai multe ţări din Europa cuceresc prin bogăţia de fapte, descrieri pitoreşti ale naturii, monumentelor istorice, tradiţiilor.

Cititorul va face o călătorie imaginară în Europa anilor 30-40 ai sec. XIX, poposind în unele localităţi din România (Bucureşti, Tîrgovoşte, Tîrgul Călăraşi), Italia (Milano, Roma, Neapole), Franţa (Paris, Nizza), Germania (Frankfurt pe Main, Baden-Baden)…

Autorul pune preţ pe civilizaţia europeană pe care a cunoscut-o în toată valoarea ei *ideală şi practică.*

183. **Mihăilescu, Vintilă.** România : Geografie fizică. – Bucureşti : Ed. Atelierele grafice Socec & Co, 1936. – 280 p.

Lucrarea încearcă a prezenta o sinteză a cunoştinţelor din anii 30 ai sec. 20 privitoare la geografia fizică a României. E firesc că primele pagini ale operei să fie consacrate descrierii geografice a pămîntului românesc cu elemente spaţiale. Cîteva capitole prezintă informaţii despre structura şi diviziunile Carpaţilor. O largă reflectare revine şesurilor, pădurilor, climei, faunei, florei, aşezărilor rurale şi oraşelor.

Abundă în imagini, hărţi, tabele.

Pe f. tit. şi la p. 1. Semnătura M. Kander. Pe f. de tit. ştampila secretariat Fac. Istorie şi Filozofie Denumirea univ. este ilizibilă

184. **Simionescu, I.** Lecturi geografice. De prin ţară. – Bucureşti : Ed. Cartea românească, 1928. – 214 p. – (Biblioteca de popularizare a ştiinţei : Casa Şcoalelor).

Autorul propune tinerilor cititori un şir de schiţe în care sînt descrise unele din cele mai pitoreşti şi atractive localităţi din Moldova (Cecina, Suceviţa, Cimitirul din Iaşi, satul Pârjolteni - Orhei (cu informaţii despre mişcarea inochentistă de aici), Dorojea (Sulina, Cavarna).

Pe p. de tit. menţiunea „Prof. I...”

La p. 3 inscripţia: 14/IV-90. Donator Gherman Soare. Or. Sibiu, str. Tg. Vinului Nr-12.

Istorie

185. **Bainville, Jacques**. Napoleon : În 2 vol. / versiunea românească de Laurenția Zeuleanu. – Craiova : Ed. Şcoalelor. – (Biblioteca istorică ; Vol. 7). –

Vol. 2. – 1943. – 327 p.

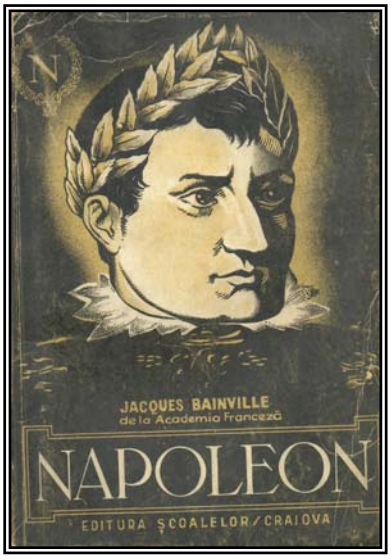

Biblioteca universitară deține doar volumul 2. Pune la dispoziția cititorului informații despre Napoleon Bonaparte, împărat al Franței, din perioada 1804-1815. Firul vieții lui Napoleon este înscris în istoria epocii în care a trăit şi a activat, în campaniile militare din Tilsit, Italia, Egipt, Prusia, Rusia, ce s-au soldat cu cele mai rasunătoare victorii (Arcole, Pirami-de…) şi înfrîngeri (lupta de la Waterloo); transformările din interiorul statului: revoluționarea sistemului juri-dic, politic şi economic din Franța, consolidarea şi centralizarea puterii în stat, impunerea reformelor în adminis-trație, justiție, finanțe, învățămînt.

Unic în felul său, *împăratul cu profil roman, zeul luptelor*, rămîne considerat, pe drept cuvînt, unul dintre cei mai mari comandanți ai tuturor timpurilor.

186. **Bălcescu**, **Nicolae**. Mişcarea românilor din Ardeal la 1848 şi Puterea armată şi arta militară la români / cu o notiță introd. de Petre V. Haneş. – Bucuresti : Ed. Libr. „Universala”, [1908?]. – 138 p. – (Biblioteca pentru toți ; 393-393 bis)

Una din scrierile de valoare ale lui Nicolae Bălcescu este *Puterea armată* care înglobează cîteva studii despre organizarea armatei române:

- *Puterea armată şi arta militară de la întemeierea principatului Valahiei pînă acum,* pe care Nicolae Iorga îl considera un capitol minunat de istorie;
- *Arta militară la români* de la 1290 pînă la 1840;
- *Puterea armată şi arta militară la moldoveni* în timpurile măririi lor: perioada domniei lui Ştefan cel Mare, Petru Rareş, Cantemireştii…

Primele pagini ale cărții retipăresc frumoasa cuvîntare a lui Bălcescu rostită la Paris în 1851 *Mişcarea românilor din Ardeal la 1848 şi Puterea armată şi arta militară la români*.

În această lucrare Bălcescu cercetează un fenomen puțin cunoscut pînă la el, oferind şi un exemplu de o nouă metodologie istorică.

Cuvintele: *Nu e român acela căruia îi e mai drag să citească şi să vorbească în limba străină, cînd în literatura noastră avem atîtea mari talente, cu care s-ar mîndri oricare neam,* servesc drept moto al cărţii.

187. **Bălcescu, Nicolae**. Opere : Scrieri istorice, politice şi economice / ed. critică şi adnot. cu o introd. de G. Zane. – Bucureşti : Fundaţia pentru lit. şi artă „Regele Carol II”, 1940. –

T.1. Partea 1. – 333 p.

T.1. Partea 2. – 324 p.

S-au tras din această carte, pe hîrtie vidalon vărgată, douăzeci şi şase exemplare, care n-au fost puse în comerţ, fiind numerotate de la 1 la 26.

La începutul lucrării este plasat portretul marelui patriot Nicolae Bălcescu, executat în ulei de către pictorul Tătărăscu la Paris, în anul 1851 şi care se păstrează la Academia Română.

Ediţia cuprinde toate publicaţiile cunoscute şi necunoscute ale lui Bălcescu: scrisori, scrieri politice şi economice, manuscrise

Prin conţinutul său, opera lui Nicolae Bălcescu este nu numai a unui istoric dar şi a unui om politic şi economist totodată.

Lucrarea mai conţine: note şi materiale, addenda, lista operelor utilizate de Nicolae Bălcescu în cercetare, indice de persoane.

188. **Cantacuzino, Constantin.** Istoria ţării Rumâneşti întru care să cuprinde numele ei cel dintâi şi cine au fost locuitorii ei antici / ed. îngrijită şi coment. de N. Cartojan şi Dan Simonescu. – Craiova : Ed. Scrisul românesc. – 134 p. – (Clasicii Români comentaţi).

Stolnicul Constantin Cantacuzino, personalitate marcantă a culturii din Muntenia veacului al XVII-XIII-lea, descrie cu lux de amănunte istoria poporului român de la cucerirea Daciei pînă la aşezarea Hunilor în Panonia. Este primul cărturar muntean care a văzut limpede originea romană a neamului nostru, continuitatea şi unitatea pe care o formulează astfel:

„Iară noi într'alt chip de ai noştri de toţi, câţi sunt Români, ţinem şi credem, adeverindu-ne din mai aleşii şi adeveriţii bătrâni istorici, şi de alţii mai încoace, că Valahii, cum le zic ei, iar noi

Rumânii, sântem adevărați Romani şi aleşi Romani în credință şi în bărbăție, din care Ulpie Traian i-au aşezat aici, în urma lui Decheval, dupre ce de tot l-au supus şi l-au pierdut; şi apoi şi celălalt tot şireagulîmpăraților aşa i-au ținut şi i-au lăsat aşezați aici, şi dintr'acelora rămăşiță să trag până astăzi Românii aceştia. Însă Rumâni să înțeleg nu numai ceştia de aici, ci şi cei din Ardeal, cari încă şi mai neaoşi sânt, şi Moldovenii şi toți câți şi într'altă parte se află şi au această limbă".

Bogăția surselor de informație citate în lucrare, spiritul critic şi obiectivitatea expunerii rezultatelor cercetărilor sale imprimă cărții o alură savantă.

189. **Cazacu, Petre.** Instituția publică numită „Zemstvo" : In cadrul statului absolutist rusesc şi în cadrul statului român în timpurile noastre. – Iaşi : Viața Românească, 1921. – 16 p. –

Este cercetată activitatea instituției autonome de administrație locală, care a funcționat în Basarabia rusească (1864-1917).

Era instituția care avea datoria de a îngriji de:

- impozite în bani şi natură;
- averi şi capitaluri;
- drumuri şi poduri;
- poştă şi telefoane;
- spitaluri şi instituții de binefaceri;
- asigurări mutuale.

Sînt remarcate momentele valoroase în activitatea instituției, precum şi unele deficiențe.

190. **Cicero, Marcus Tullius.** Prima oratiune împotriva lui Catilina / trad. cu vocabule şi construcțiuni de George Sgârcea. – Cernăuți : Ed. Libr. Ostaşul român, 1922. – 48 p.

În anul 63 (î. Hr.) marele orator, filozof şi om politic latin a demascat conjurația armată a lui Catilina împotriva senatului.

Lucrarea propusă cititorului este compusă din două părți. Prima conține traducerea în limba latină a unor cuvinte şi expresii latine utilizate de Cicero în discursul său politic. Partea a doua prezintă prima oratiune a lui Cicero compusă din 13 părți.

Este un model de discurs politic cu argumente şi raționamente demascatoare. Pînă la urmă, Catilina a fost constrîns să părăsească Roma.

191. **Cronicele României sau letopisețele Moldaviei şi Valahiei**. – Ed. a 2-a rev. – Bucureşti : [S.n.]. –

T. 2 : N. Costin, A. Uricarul, I. Neculce. – 1872. – 425 p.

Volumul cuprinde Letopisețele Moldaviei, semnate de către renumiții cronicari: Nicolae Costin, Acsinti Uricarul şi Ion Neculce.

N. Costin descrie evenimentele social-politice, culturale şi religioase din Moldova în perioada (1662-1711).

Cel de-al doilea autor, Acsinti Uricarul, expune a doua domnie a lui Neculai Alecsandru Mavrocordat în Moldova (1711-1716).

Ion Neculce descrie istoria Țării Molovei de la Dabija pînă la domnia lui Ion Mavrocordat (1662-1743).

Lucrarea este destinată tuturor celor interesați de istoria şi cultura poporului român din secolele XVII-XVIII.

Pe p. de tit. ex-libris ştampila: „27 jun. 1946. Proprietatea Buzatu Ilie Nr. 2771"; ex-libris ştampila la p. 67, 163, 257, 309, şi 417

192. **Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI** / Inst. de Ist. ; publ. de I. Bogdan. – Ed. rev. şi compl. de P. P. Panaitescu. – Bucureşti : Ed. Acad. R.P.R., 1959. – 332 p.

Cronicele slave din Moldova şi Țara Românească din sec. XV-XVI reprezintă începuturile istoriografiei din țările române şi manifestări ale culturii feudale. Pe lîngă aspectul intern al istoriei țărilor române cronicele oferă informații despre evenimentele sociale şi politice ale timpului.

Textele originale sunt publicate în întregime şi sunt insoțite de traduceri în limba română. Fiecare cronică este precedată de o introducere primară cu date despre autor şi a mediului în care a fost scrisă cronica.

Un indice de nume şi de materii va contribui la utilizarea mai efectivă şi mai rapidă a lucrării.

193. **Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Greacă** / Aurelian Sacerdoțeanu, Mihail G. Regleanu. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, 1942. –

Fasc. 1 (Nr. 1-25). – 30 p.

Alcătuitorii lucrării, Aurelian Sacerdoțeanu, directorul Şcolii de Arhivistică din Bucureşti, şi Mihail G. Regleanu, arhivar principal la Arhivele Statului Bucureşti, au adunat 25 de reproduceri ale documentelor în limba greacă emise în România în sec. XVII. Planşele sunt numerotate cu cifre arabe şi romane de la 1 la 25. La fiecare reproducere se indică anul şi locul emiterii. Culegerile sint de un real folos pentru studenții de la şcolile de arhivistică, precum şi pentru alte categorii de cititori care se interesează de paleografia greacă.

194. **Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Română** / Aurelian Sacerdoţeanu. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, 1942. –

Fasc. 1 (Nr. 1-18).– 21 p.

Profesorul Aurelian Sacerdoţeanu prezintă în această culegere 18 documente slavo-române care datează din secolul al XVI-lea. Unele din aceste acte au fost publicate şi de către B. P. Haşdeu în lucrarea *Limba vorbită între anii 1560-1600. Texturi inedite*. În cele mai multe cazuri documentele au fost reproduse în mărimea originalului.

Un indice al documentelor plasat la începutul lucrării prezintă informaţii despre ordinea, conţinutul, starea celor 18 facsimile. Culegerea este destinată tuturor celor care doresc să-şi aprofundeze cunoştinţele referitor la istoria românilor.

195. **Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Slavă** / Aurelian Sacerdoţeanu, Damian P. Bogdan. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească, 1943. –

Fasc. 1 (Nr. 1-20) – 24 p.

Alcătuitorii acestui volum pun la dispoziţia cititorilor o culegere de documente slavo-române din secolele XIV-XV, executate după originalele care se păstrează la Arhivele Statului din Bucureşti. Fiecare document este numerotat, indicîndu-se data şi locul elaborării.

Prezintă interes pentru toţi cei interesaţi de paleografia slavo-română.

196. **Duca, I. G.** Portrete şi amintiri. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Ed. Cartea Românească. – 141 p.

Ion G. Duca, personalitate importantă a curentului politic liberal din România anilor 20-30 ai sec. XX, şi-a manifestat calităţile pe planul cugetării politice, artei oratorice, literaturii.

La începutul anilor 30, ţine o serie de conferinţe la Universitatea Liberă din Bucureşti, care avea drept scop evocarea unor figuri semnificative ale epocii de renaştere şi organizare a României moderne.

Amintirea acestor militanţi putea înviora speranţele de bine şi frumos ale contemporanilor autorului.

Creionează cu măiestrie portretele unor personalităţi politice şi artistice din România (Ion C. Brătianu, Take Ionescu, Nicolae Filipescu) şi alte ţări (Clemenceau, Lord Rosebery, Lord Tompson).

Le admiră inteligenţa, talentul, pătrunde caracterul.

Lucrarea dezvăluie un spirit de observaţie fin, capacitate de abstractizare, cuvînt elevat.

Pe vs. f. tit. ştampila Bibl. Vasilescu Nottara Nr inv. 8

197. **Filipescu, Nicolae**. Discursuri politice / publ. de N. Pandelea ; pref. de un Bătrîn Conservator. – Bucureşti : Ed. Minerva, 1912. – Vol. 1: 1888-1901. – 510 p.

Volumul inserează discursurile dlui Filipescu, om politic român, orator iscusit de la sfîrşitul sec. 19 -înc. sec. 20, rostite în parlament şi la diverse întruniri publice.

Fiecare discurs inclus în lucrare este însoţit de notiţe, în care sînt caracterizate împrejurările politice, care au avut loc într-o perioadă sau alta a istoriei: manifestaţia studenţească din 14 septembrie 1894; lovitura de Stat din 1864; activitatea partidului conservator după moartea lui Lascar Catargi; albii şi roşii (partidul liberal, şi conservator, 1894); crizele financiare din 1899, 1900.

Pe cop. şi la p. 510 inscripţia marginală: Radu Popescu

198. **Grigorovici, Al.** Criza orientală din 1783 şi politica Franciei. – Vălenii-de-Munte : Ed. Datina Românească, 1938. – 31 p.

Un articol publicat iniţial în Revista istorică (1938) despre politica ţărilor din Europa, în special, a Franţei vizavi de Războiul dintre Imperiul Otoman şi Rusia. O atenţie deosebită se acordă atitudinii faţă de finalităţile razboiului. Anexele conţin memoriile contelui de Mercy cu reflectarea evenimentelor din 1783.

199. **Guboglu, Mihail.** Paleografia şi diplomatica Turco-Osmană : St. şi album. – Bucureşti : Ed. Acad. R. P. R., 1958. – 350 p.

În partea „Paleografia”, autorul analizează sumar elementele externe ale documentelor: hîrtia, filigranele, formatul, tipurile şi genurile de scriere materialele şi uneltele de scris, sigiliile, abrevierile modul de conservare ş. a. Anexa la această parte cuprinde 40 facsimile care ilustrează mai multe tipuri de scriere în diferite izvoare: manuscrise, documente, inscripţii, monede şi sigilii.

În partea a doua, „Diplomatica” sînt analizate elementele interne ale diplomelor otomane: clasificarea, nomenclatura sau terminologia, diversele epitete, formulele introductive şi de încheiere, modurile de datare şi indicarea locului de emitere, întărirea cu monograma sultanului zisă tugra (tura), legalizarea de copii etc. Studiul mai descrie limba şi stilul documentelor otomane care au o anumită trăsătură specifică. Anexa este constituită din cîteva liste cronologice de sultani, chani şi demnitari otomani (viziri, defterdari, nişangi, reisefendi şi mari dragomani), utile în vederea identificării de instituţii şi alte date istorice din acte şi documente. Pentru a veni în ajutorul cercetătorilor s-a dat şi un tabel pentru transformarea datelor hegirei în era creştină. Ultima parte a acestei lucrări cuprinde regestele a 203 documente (facsimile). Un mare interes

prezintă lista bibliografică, care conține un mare număr de manuscrise orientale, documente otomane, lucrări de turcologie cu caracter istoric şi lingvistic, precum şi diverse instrumente de lucru (dicționare, enciclopedii, cronologii etc.) care n-au fost citate în studiu.

Scopul acestei monumentale lucrări este acela de a pune la dispoziția studenților care se consacră cercetărilor istorice şi lingvistice în domeniul orientalisticii materiale inedite. Studiul face parte din primele lucrări de acest gen nu numai în istoria orientalisticii româneşti, ci chiar şi în cea mondială.

200. **Iorga, Nicolae.** Ce e Bizanțul : conf. la Univ. Liberă (mart. 1939) / Inst. de st. bizantine. – Bucureşti : [S.n.], 1939. – 22 p.

Marele savant analizează civilizația bizantină, evidențiind mai multe momente semnificative, demonstrând rolul acesteia în istoria universală. Acordă o atenție deosebită bizantologiei mondiale, savanților bizantologi de talie mondială: Duconge, Diehl, Krumba.

N. Iorga a fost considerat un specialist versat în problema Bizanțului.

201. **Iorga, Nicolae.** Ce este Sud-Estul European : Conf. ținută pentru Inst. sud-est european. – Bucureşti : [S.n.], 1940. – 14 p.

Această conferință a fost ținută la rugămintea Institutului pentru cercetarea Sud-Estului Europei de către ilustrul savant român, Nicolae Iorga. Autorul tratează conceptul de sud-est european şi cel balcanic, analizînd în linii generale fiecare țară din această zonă a Europei: Grecia, România, Bulgaria, Serbia, Albania, Muntenegru. Şi în prezent, zona balcanică constituie un punct vital al Europei.

202. **Iorga, Nicolae**. Istoria Românilor în chipuri şi icoane. – Craiova : Ed. Ramuri, 1921. – 336 p.

O cercetare originală şi minuțioasă de identificare a universului românesc manifestat de-a lungul anilor în viața de fiecare zi: în construcția şi amenajarea lăcaşelor sfinte, a mormintelor, a locuințelor; în vestimentație; în meşteşuguri; în comerț; în arta medicală.

Într-un capitol aparte este conturat portretul istoric al românului din străinătate.

203. **Iorga, Nicolae**. Istoria Românilor prin călători : Vol.1-4. – Ed. a 2-a adăugită. – Bucureşti : Ed. Casa Şcoalelor, 1928-1929. – 1252 p.

Cele patru volume cuprind prețioase informații cu privire la viața economică, socială, politică şi culturală a țării, prezentată în lumina documentelor lăsate de călători străini despre România, începînd cu

primii (Walerand Wavrin, Guillebert de Lannoy, Matei de Murano) din secolul XIV şi terminînd cu cei de la finele secolului XIX (Michel Bouquet, Wilhelm Hamm, M. A. Ritter von Zerbioni di Spasetti, Dominic Atanasie (sic) Guillaume, A de Gerando…).

Însemnările celor care au străbătut pământul românesc au contribuit esenţial la formarea unei imagini a societăţii româneşti, în aspectele ei social-economice şi de viaţă cotidiană, punînd la dispoziţia cercetătorilor un material valoros pentru investigaţii ulterioare.

204. **Iorga, Nicolae.** Încă un volum de „însemnări" a lui T. Maiorescu. – Bucureşti : [S.n.], 1940. – 10 p.

Marele savant îşi expune părerile despre cel de al II-lea volum de însemnări al lui T. Maiorescu cu informaţie despre viaţa sa de toate zilele: starea sănătăţii, starea timpului, vizite, întîlniri cu personalităţi bine cunoscute; promovarea cursurilor, excursii.

Sînt comentate unele idei ştiinţifice şi politice ale lui Maiorescu, sînt scoase în evidenţă particularităţile stilistice şi lexicologice ale însemnărilor.

205. **Iorga, Nicolae.** Memorii : În 7 vol. – Bucureşti : Ed. naţională – S. Ciornei, 1939. –

Vol. 1 : Însemnări zilnice (Maiu 1917-mart 1920) ; Războiul naţional; Lupta pentru o nouă viaţă politică. – 1939. – 372 p.

Vol. 2 : Însemnări zilnice (Maiu 1917-mart 1920) ; Războiul naţional ; Lupta pentru o nouă viaţă politică. – 1939. – 375 p.

Vol. 3 : Tristeţea şi sfârşitul unei domnii. – 1939. – 344 p.

Vol. 4 : Încoronarea şi boala regelui. – 1939. – 228 p.

Vol. 5 : Agonia regală şi regenţa. – 1939. – 398 p.

Vol. 6. Încercarea guvernării peste partide (1931-2). – 1939. – 414 p.

Vol. 7: Sinuciderea partidelor (1932-8). – 1939. – 465 p.

Memoriile lui Nicolae Iorga, de natură politică, oferă cititorului informaţii valoroase, referitor la evenimentele anilor 20-30 ai sec. XX, martor al cărora a fost marele savant.

Biblioteca deţine de cele 7 volume ale *Memoriilor* din 1917 pînă în 1932.

Primul volum consemnează memoriile savantului

din 1917 pînă în 1920: Primul Război Mondial; tratate de pace, întîlniri politice internaționale.

Următoarele trei volume (III, IV, V) scot în lumină evenimente din viața internă a României în centrul lor fiind încoronarea Regelui Ferdinand la Alba Iulia, în 1922, moartea lui Ferdinand, perioada Regenței, venirea pe tron a lui Carol al II-lea.

Volumul VI şi VII reflectă problemele guvernării în România, rezolvarea problemelor economice, confruntările partidelor politice.

206. **Iorga, Nicolae.** O îndreptățire a „politicii de rezistență" din 1919. – Bucureşti : [S.n.], 1940 (Vălenii-de-Munte (Prahova) : Aşezămîntul tipografic „Datina Românească"). – 7 p.

Nicolae Iorga analizează lucrarea lui Gheorghe Ion Brătianu „Acțiunea politică şi militară a României în 1919 în lumina corespondenței diplomatice a lui Ion I. C. Brătianu" (Bucureşti, 1939).

Prin politica pe care a promovat-o în anul 1919, România s-a dovedit a fi o barieră în calea răspîndirii puhoiului bolşevic în Europa. După 1989, problemele discutate de N. Iorga, au reapărut în atenția istoricilor.

207. **Iorga, Nicolae.** O viața de om aşa cum a fost : În 3 vol. – Bucureşti : Ed. N. Stroilă, 1934. –

Vol. 1 : Copilărie şi tinerețe. – 322 p.

Vol. 2 : Lupta. – 320 p.

Vol. 3 : Spre înseninare. – 258 p.

Este o autobiografie captivantă a celui care *a luminat şi a propăvăduit cel mai înalt ideal: dragostea de țară, de popor, de umanitate*.

Autorul îşi povesteşte viața "aşa cum a fost".

Primul volum evocă copilăria şi tinerețea, următoarele două - viața matură a profesorului, omului de ştiință, ziaristului, oratorului, omului politic.

În fața cititorului se perindă evenimente, figuri politice (Ion I. Brătianu, Duiliu Zamfirescu, Take Ionescu…), prezente în viața românească din primele trei decenii ale secolului trecut cu care a colaborat şi comunicat savantul.

Volumele cuceresc prin originalitate, simplitate, bogăție de idei proprii *patriarhului istoriografiei româneşti.*

208. **Iorga, Nicolae**. Originea şi dezvoltarea istoriei universale : Conf. la deschiderea anului 1938-1939 / Inst. de istorie Univ. – Bucureşti : [S.n.], 1940 (Vălenii-de-Munte (Prahova) : Aşezămîntul tipogr. „Datina Românească"). – 25 p.

Profesorul Nicolae Iorga, printr-o conferință pune în discuție o tematică care este actuală şi astăzi. Autorul ne prezintă cîteva opinii ale unor distinşi istorici, printre care: Herodot, J. C. Gatterer, Bossuet, A. L. Schlözer, Ranke, asupra conceptului de istorie universală.

Nicolae Iorga nu poate concepe studierea istoriei naționale în afara celei universale. În opinia sa „ Istoria Universală este un lucru de foarte veche gîndire omenească, un lucru care a fost în necontenită dezvoltare...”

209. **Iorga, Nicolae**. Studii istorice asupra Chiliei şi Cetății-Albe / Inst.de Arte Grafice Carol Göbl. – Reprod. ed. 1900. – Bucureşti : Ed. Acad. Române. – 418 p.

Este o lucrare de istorie politică şi economică a două localități strategice, care au pătimit mult de-a lungul istoriei, păstrînd spiritualitatea românească.

Nicolae Iorga îşi bazează studiile pe o vastă documentare (extrase din rapoarte, memorii; note; fragmente din scrisori…) Primele documente prezentate atestă originea localităților, ultimele mărturisesc evenimentele din sec. XIX.

Studiul lui N. Iorga constituie o sursă veritabilă pentru cei care-şi cinstesc meleagul şi vor să-i cunoască destinul istoric.

210. **Iorga, Nicolae. „**Şcoala nouă de istorie” o lămurire definitivă. – Bucureşti : [S n.], 1936 (Tipogr. Datina românească). – 17 p.

Lucrarea conține o adresare a autorului către membrii Comitetului Național de istorie al României cu o critică aspră la adresa reprezentanților „şcolii noi” de istorie: C. C. Giurescu, P. P. Panaitescu, Al. Rosetti, Gh. Brătianu.

N. Iorga îşi exprimă nemulțumirea față de foştii săi discipoli, care publicase anumite note critice asupra operei sale, denigrându-i în felul acesta şi personalitatea. Prin caracterul său polemic adresarea lui N. Iorga este utilă tuturor celor interesați de evoluția istoriografiei româneşti.

211. **Îndrumător în arhivele statului din Iaşi** / Dir. Arh. Statului. – Bucureşti : [S.n.]. –

Vol. 2. – 1956. – 196 p. – Bibliogr. p. 181-194

Arhivele Statului constituie o importantă instituție de cultură spre care cercetătorii îşi îndreaptă paşii cu pietate. Arhivele scot la lumină o informație necunoscută despre evenimentele trecute.

Arhivele Statului din Iaşi, fondate din directivele lui Gh. Asachi şi Iordache Mălinescu, au trecut prin mai multe încercări. Pînă atunci

materialele se păstrau cu nepăsare, dar grație unor arhivişti devotați documentele de arhivă au fost salvate şi păstrate.

Colectivul Arhivei în dorința de a pune la dispoziția cercetătorilor instrumente de lucru valoroase elaborează un *Îndrumător în Arhivele Statului din Iaşi* în 2 vol.

Primul apare în 1947 (lipseşte în fondurile Bibliotecii universitare). Vol. II prezintă arhiva statului în 2 capitole: Prezentări de fonduri arhivistice şi Prezentări de unități arhivistice. Capitolul 3 oferă documente despre contribuții la cunoaşterea istoricului arhivelor. Volumul finisează cu un indice de materii, nume şi toponimic.

212. **Kogălniceanu, Mihai I.** Despre Cultură şi Judecata Istoriei. – [S.l.] : Bibl. cercului ieşenilor. – 27 p.

Este propusă cititorilor comunicarea făcută la cercul ieşenilor din Bucureşti în noiembrie 1933, în care se face o excursie in istoria culturii Moldovei de-a lungul timpurilor, conturîndu-se, în mod deosebit, momentele de prosperare a culturii Țării în timpul domniei lui V. Lupu şi M. Sturdza.

În pagina consacrată domniei lui V. Lupu (1634-1653) se înscriu: înființarea pe lîngă mănăstirea Trei Ierarhi a unei şcoli în care se învăța şi limba română alături de cea greacă şi slavonă şi a unei tipografii. Se tipăresc mai multe cărți româneşti: *Cazania* lui Varlaam *Răspunsuri la Catehismul calvinesc; Cele şapte taine ale bisericii româneşti, Cartea românească de învățătură de la pravilele împărăteşti… numită Pravila lui V. Lupu.*

Din faptele mari culturale ale lui M. Sturdza se cer evidențiate înființarea Academiei Mihăilene şi reorganizarea învățământului superior. *Oamenii trec, cultura rămîne*, spune Mihai I. Kogălniceanu. Judecata istoriei le-a deschis lui V. Lupu şi lui M. Sturdza larg poarta Panteonului nostru, unde se păstrează amintirea tuturor celor care au ajutat neamul să-şi înalțe şi să-şi înglobeze gândul.

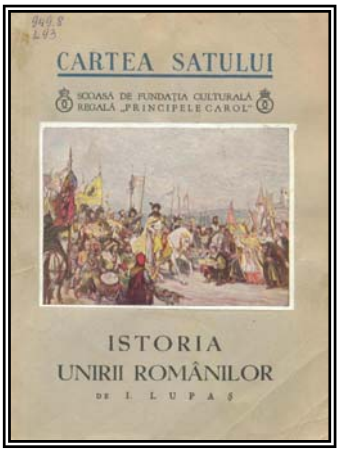

213. **Lupaş, I.** Istoria unirii românilor / reprod. în culori după o pînză de D. Stoica şi cu multe alte chipuri şi vederi. – Bucureşti : Ed. Fundația Cultural Regală „Principele Carol”, 1937. – 408 p. – (Cartea satului).

Ion Lupaş, om politic din România interbelică, scrie cartea sa la îndemnul regelui Carol al II-lea.

Este o cercetare temeinică despre originea poporului român, credința strămoşească, graiul românesc, puterea morală a conştiinței naționale – fundamentul unirii țărilor române.

Exhaustiv sînt prezentate evenimentele celor trei uniri, precum şi cele anterioare lor.

Cu vădită admirație autorul prezintă personalități şi instituții care au stat în fruntea marilor evenimente naționale: Mihai Viteazu, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Ioan Cuza, I. C. Brătianu, Regele Carol I, Sfatul Țării…

Este o lucrare pentru toți românii din toate timpurile care au aspirat la integritatea neamului.

Pe f. tit. o semnătură indescifrabilă 1937 Bucureşti

214. **Lykurgos.** Cuvântare contra lui Leokrates : Din publ. Casei Şcoalelor / trad. de C. Lăzărescu. – Bucureşti : România Nouă, 1925. – 78 p.

Lykurgos ocupă un loc de frunte între marii oratori atenieni. Dă o interpretare personală textelor de lege din Atena. Participă la mai multe procese penale, obținînd victorii. Judecă acțiunile oamenilor de la înălțimea moralei pure. Mai multe persoane cad victimă faimoaselor sale dsiscursuri.

Leokrates, contra căruia este ținut discursul în cauză, scapă de la moarte prin paritate de voturi. În pofida rezultatului final, succesul lui Lykurgos a fost enorm. Condamnă o persoană nu de pe pozițiile legii, ci a moralei.

215. **Manolache, C**. Tragedia lui Petru Cercel. – Bucureşti : Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras, 1940. – 291 p.

Monografia descrie viața zbuciumată (împletită din cîteva bucurii şi nesfîrşite suferințe), trăită de domnul Țării Româneşti (1583-1585) - Petru Cercel, fiul domnului muntean Pătraşcu cel Bun.

Suflet ales de artist, poliglot, aşa cum nu s-a învrednicit tronul Munteniei a avea un altul în acele veacuri. Şi-a iubit țară şi neamul, rămînînd în istorie ca o personalitate distinsă prin origine, prestanță, cultură, verb, demnitate şi mai ales prin suferință.

216. **Manoliu, Petru.** Domnița Ralu Caragea. – Bucureşti : Ed. națională. – S. Ciornei. – 309 p.

Petru Manoliu, eseist şi publicist remarcabil, deapănă viața domniței Ralu Caragea, fiica cea mai mică a domnitorului Țării Româneşti Ioan Caragea (1813-1818), pe fundalul evenimentelor politice şi economice de la începutul secolului XIX.

În ciuda decadenței moravurilor şi a relațiilor dintre oameni, fiica voievodului, domnița Ralu, împreună cu mama sa, Doamna şi alte jupînese şi jupînițe duceau o viață cuviincioasă, dedicîndu-se culturii.

Natură aleasă, cu un gust elevat pentru artele frumoase, pasionată de muzica lui Mozart şi Beethoven, (rod al unei educații alese), domnița cunoştea limba şi literatura greacă, admira cultura franceză şi germană.

Pasiunea ei era îndreptată spre muzică şi teatru. Gingăşia firii ei o regăsim în plăcerea de a cânta la pian, clavir, cum i se spunea în epocă, adus tocmai din Constantinopol şi se pare că era primul din Bucureştii acelor timpuri.

Referindu-se la N. Gane, autorul volumului „*Trecute vieți de doamne şi domnițe*”, afirmă „*Cât despre teatru, acesta nu era pentru Domnița Ralu un mijloc de-a petrece; teatrul era pentru ea un fel de-a răsplăti cultura, de-a înălța sufletele celor care trăiau prea lipiți de glie, o înviere a vechii glorii elene, într-un cuvânt aproape o vocațiune, un apostolat.”*

O atenție deosebită este acordată şi personalității contradictorii a domnitorului Ioan Caragea.

217. **Pascu, Ştefan.** Petru Cercel şi Țara Românească la sfîrşitul sec. XVI / Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj-Sibiu. – Sibiu : „Cartea românească din Cluj”, 1944. – 312 p.

Ştefan Pascu, cunoscut istoric român, propune cititorilor preocupați de istoria Țării Româneşti o analiză a unei lucrări memorialistice scrise de genovezul Filippo Ferraioli, secretar al lui Petru Cercel.

Memoriile completează cu multe amănunte documentele despre viața acestui reprezentant al Renaşterii române, care a uimit Europa prin domnia sa strălucitoare.

Lucrarea este divizată în patru capitole. În capitolul I Ştefan Pascu apreciază importanța memoriilor. Capitolele doi şi trei conțin informații culese din diferite documente istorice de autor despre Țara Românească de la sfîrşitul sec. XVI.

Capitolul IV expune textul în limba lui Ferraioli, împărțit de autor în subcapitole intitulate în dependență de evenimentele cele mai importante ale epocii.

Are indice onomastic şi toponimic.

Pe f. tit. ştampila Institutului de Istorie Națională din Cluj

218. **Pîrvan, Vasile.** M. Avrelivs Vervs Caesar şi L. Avrelivs Commodvs : A. D. 138-161. – Bucureşti : Minerva, 1909. – 239 p.

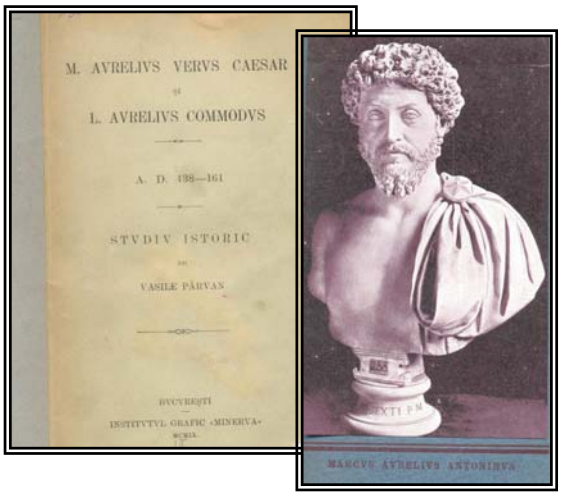

V. Pîrvan ne transferă cu acţiunea în timpurile îndepărtate ale civilizaţiei antice. Poposim în Imperiul Roman în perioada domniei împăraţilor Hadrian şi Antonius Pius. Ne vom informa despre relaţiile personale şi oficiale dintre aceşti împăraţi, despre viaţa de toate zilele la curtea împăraţilor, despre educaţia celor doi copii adoptivi ai lui Pius: Marcus Aurelius şi Lucius Aurelius Comodus.

Marcus Aurelius este cel care se ridică la rangul de Caesar şi, evident că marea parte a studiului este consacrată lui Marcus Aurelius, formării lui filozofice care a fost marcată de doctrina stoică, precum şi culturii sale literar-filozofice.

Marcus Aurelius este convins că numai o viaţă morală după legile naturii poate realiza liniştea interioară, perfecţiune şi mărinimia.

Donaţie de la Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galaţi

219. **Rosetti, Radu.** Partea luată de armata Română în răsboiul din 1877-1878. – Bucureşti : Cultura naţională, 1926. – 169 p.

Generalul Radu Rosetti, este autor al unor studii de istorie şi teorie militară de o incontestabilă importanţă.

Lucrarea sus - numită este scrisă în preajma celor 50 de ani de la Războiul de Independenţă a României.

Sînt cercetate minuţios problema organizării şi valorii tehnice a Armatei Române, operaţiile militare la trecerea Dunărei, cele din jurul Plevnei, căderea Plevnei, încheierea armistiţiului.

Capitolele despre operațiunile militare sînt precedate de o scurtă privire asupra cauzelor şi faptelor politice care au precedat declararea războiului.

Are 5 anexe cu ordinea de luptă a Armatei Române şi dislocarea trupelor ei cu reprezentări garfice.

220. **Seişanu, Romulus**. Principiul naționalităților : Originile, evoluția şi elementele constitutive ale naționalității : Tratat de pace de la Versailles... : St. ist. şi de drept int. public. – Bucureşti : Universul, 1935. – 426 p.

Un studiu istoric şi de drept internațional public, structurat în patru părți.

În prima parte cititorul va găsi definiția „națiunii" şi „naționalității", informații despre elementele lor constitutive. Capitolul trei din partea întîi tratează probleme de evoluție a statului în timp şi spațiu.

Partea a doua este consacrată principiilor naționalității şi dreptului naționalităților, tendințelor de deşteptare şi emancipare a naționalităților din sec. XIX.

Partea a treia pune în lumină evenimente de la începutul sec. XX, care au contactat problema naționalităților: primul război mondial, revoluția rusă, constituirea teritorială a cîtorva țări din Europa.

Partea a patra analizează problemele minorităților etnice şi religioase, problema colonială în speranța constituirii unei Europe noi de drept.

Materialul teoretic este ilustrat prin mai multe hărți etnografice, diagrame, gravuri.

La fine este prezentată o bibliografie bogată, cu documente în limbile română, franceză, engleză, germană.

Lucrarea a fost premiată la concursul organizat în 1933 de ziarul „Universul" sub direcția lui Stelian Popescu, preşedintele Ligii anti-revizioniste române.

Indice de nume

Adamescu Gheorghe 161, 162
Agârbiceanu Ion 100
Alecsandri Vasile 101, 102
Andrei Petre 42
Anestin V. 154
Antim Ivireanul (3)
Antonescu G. G. 58, 59
Asachi Gheorghe 103
Bagdasar Nicolae 7
Bainville Jacques 185
Baltazar Camil 157, 158
Baring Maurice 134
Barry Charles 135
Bălcescu Nicolae 186, 187
Belu Petre 104
Berariu Constantin (173)
Berca I. 68
Binet Alfred 8
Bogdan Damian P. 195
Bogdan I. 192
Bogdan V. 7
Bolintineanu Dimitrie 105, 106
Boureanul Eugen 107
Brandza L. 153
Brăiescu George 55
Brătescu-Voineşti I. A. 108, 109
Bruun Laurids 136
Bucuța E. 130
Busuioceanu Lia 9
Canarache A. 147
Candrea I. A. 1
Canianu Mihail 133
Cantacuzino Constantin 188
Carp P. P. (177)
Carrel Alexis 9
Cartojan N. 163, 188
Catilina Lucius Sergius (190)
Cazacu Petre 189
Călinescu George 164
Cerbuleț Teodor 3
Chamisso Adelbert von 137
Chendi Ilarie 165
Cicero Marcus Tullius 190
Ciobanu Valeriu 166
Ciomac Em. 93
Claparède Ed. 10
Cleopatra (regina Egiptului) (148)
Colorian A. 112
Condiescu N. M. 110, 111
Constantinescu B. 137
Constantinescu Pompiliu 167
Conta Vasile 11
Costin Nicolae 191
Crepieux-Jamin J. 12
Cuşniriuc Mihai Gh. 48
D'Annunzio G. 138
Demetriescu Anghel (179)
Dewey John (70)
Dimitriu N. 81
Dinca Gheorghe 25
Dissescu C. (177)
Dragomirescu M. 168
Drăgănescu George 49, 50
Drăguşanu Codru I. 182
Duca Ion G. (177), 196
Dumitrescu M. A. 62
Dumitrescu-Iaşi C. (177)
Dimitriu N. 81
Dunăreanu Elena 4
Eliade Mircea 169
Eminescu Mihai 112, (170)
Enescu N. C. 63
Eremie N. G. 19
Evolceanu D. (177)
Filipescu Nicolae (177), 197
Finot Jean 13
Flammarion Camille 79

Flammarion Cornille 80
Galaction G. 170
Galin Nora 146
Gârleanu Emil 113
Găvănescul Ion 64
Geantă T. 68
Georgescu Gh. 81
Georgescu I. 68
Gherea Ioan 171
Ghibănescu Gh. 26
Ghica Gh. I. 27
Ghica Grigore (119)
Giuglea Alexandru 44
Giurgea Iul. 134
Goilav Gr. 31
Goncourt Edmond de 141
Goncourt Jules de 141
Gorki Maxim 142
Gracoski S. 83
Grigorovici Al. 198
Gruenberg A. 90
Guboglu Mihail 199
Hainăroşie Afrodita 78
Haneş Petre V. 172, 186
Hasdeu Bogdan Petriceicu 114, 172
Hauptmann Gerhart 140
Hins Eugene 29
Horaţiu 143-145
Ionescu Take C. (177)
Iordan Al. 173
Iordan Iorgu 174
Iorga Nicolae 28, 115, 182, 200-210
Kanner B. 23
Kiriţescu Costin C. 45
Kloepffer Wallther 146
Kogălniceanu Mihai I. 212
Lagerlof Selma 147
Lazar Gheorghe (69)
Lăzăreanu Barbu 175
Lăzărescu C. 214
Leokrates (214)
Loghin Constantin 176
Lovinescu Eugene M. 145, 177
Lucius Aurelius (218)
Luca A. 142
Ludwig Emil 148
Lupaş I. 213
Lykurgos 214
Machard Aurel 149
Maeterlinck Maurice 150
Magellan Fernando (159)
Maiorescu Titu 130, (204)
Manolache C. 215
Manoliu Petru 216
Marcus Aurelius (218)
Mareş E. 149
Maria Antoaneta (regina Franţei) (160)
Mary Jules 151
Mârzescu G. G. 43
Mehedinţi-Soveja S. 65
Melchisedec (episcop) (25)
Meller O. 84
Mihăilescu Vintilă 183
Minar Octavian 11
Mironescu D. Mihail 94
Mitrea V. 14
Moldovan I. 85
Mureşanu C. 10
Muşoiu P. 29
Mützner S. 110
Nandriş Grigore 97
Napoleon (185)
Narly Constantin 7, 67
Nădejde Sofia 116
Neculce Ion 191
Negru Mihail 141
Negulescu P. P. 5, 15
Netta Gheron 46
Nisipeanu I. 68
Odobescu Alexandru 117

Olcott H. S. 31
Onciu C. 182
Panaitescu P. P. 192
Pandelea N. 197
Pann Anton (178)
Papadopol P. I. 69, 178
Pas I. 156
Pascu Ştefan 217
Pestalozzi I.-H. 72
Petraşcu Nicolae 179
Petrescu I. C. 71
Petritis I. I. 139
Petrovici Ioan 16, 17
Petru Cercel (215, 217)
Petru Rareş (103)
Philippide Al. (174)
Pimen (mitropolit) 33
Pîrvan Vasile 218
Plastara G. 54
Pop Ioan D. 18
Popa Victor Ion 118
Popa-Lisseanu G. 34
Pope'a Nicolau 35
Popescu-Piperescu Adina 119
Priollet Marcel 152
Puşcariu Sextil 98, 180
Ralu Caragea (domniță) (216)
Râmneanțu P. 85
Rateş O. 136
Rădulescu-Motru Constantin 73
Rădulescu-Pogoneanu I. A. 72
Regleanu Mihail G. 193
Relgis E. 148, 159, 160
Rîşcanu P. (177)
Rosetti Radu 219
Rosetti Th. (177)
Rumano Mihai Tican 120
Russo D. 181
Sacerdoțeanu Aurelian 193-195
Sadoveanu Mihail 121
Săvescu Iuliu Cezar 122
Scalat Octavian 57
Schmidt A. 86
Scrioşteanu George 123
Seişanu Romulus 220
Sgârcea George 190
Sihleanu Alexandru Z. 124
Simionescu I. 184
Simonescu Dan 188
Smotrici I. 37, 38
Sorel Georges 19
Stahl Henri 12, 87, 88
Stamatiad Al. T. 125
Stănescu Dumitru 39
Stănescu D. I. 152
Stănoiu Damian 126
Stănulescu C. 20
Sterie V. 155
Stoica D. 213
Şerbu Ieronim 127
Ştefănescu-Galați A. 75
Taine H. 95
Tăzlăuanu Gheorghe 132
Tempeanu Virgil 76
Teodorescu I. C. 89
Theodosiu Dumitru 77
Thenen M. 40
Tolstoi Leon 153
Tschudi Clara 154
Uricarul A. 191
Vallard F. 155
Veress Andrei 6
Verne Jules 156
Vianu Tudor 21, 96
Vlădescu G. M. 128
Voiculescu Vlad 91
Wagner R. (93)
Wassermann Jakob 157
Werfel Franz 158
Wundt W. 23
Zamfirescu Duiliu 129, 130
Zamphirescu Mihai 131
Zane G. 187

Zarifopol Paul 22
Zeuleanu Laurenția 185
Zweig Stefan 159, 160

Віда, Георгіе 99

Index de titluri

A doua călătorie în lumea basmelor 147
Afecţiuni ale primei copilării 83
Alimentele şi băuturile noastre : O încercare de popularizare 86
Altă creştere - şcoala muncii 65
America şi românii din America 115
Anghel Demetriescu 179
Antim Ivireanu (1650(?)-1716 3
Antologia scriitorilor ocazionali 177
Antologie filosofică : Filosofi străini 7
Anuarul centenarului şcolii normale de învăţătoare „Mihail Sturza” 60
Anuarul liceului ortodox de fete „Elena Doamna” Cernăuţi 61
Argentina : Amintiri 120
Armonii intime 124
Arta italiană contemporană : Expoziţie de pictură, sculptură şi gravură 92
Aţipor-Păsărica : prima traducere românească a rugăciunilor ce se spun la mormîntul celor scumpi 40
Bazele fundamentale ale grafologiei şi expertizei grafice 12
Biblia adecă Dumnezeiasca Scriptură a vechiului şi noului testament 24
Biserica Sf. Nicolae Domnesc (zis gospod, cel mare şi cel bogat) 26
Calendarele româneşti sibiene (1793-1970) 4
Cântece şi plîngeri : Poezii 131
Cataclismul din Martinica 80
Catechismul bisericei buddhiste de miază-zi 31
Cazul doamnei Predescu 104
Cazul judecătorului Sebastian 158
Cazul Maurizius 157
Călătorii, misiuni diplomatice 102
Călătoriile unui Român ardelean în ţară şi în străinătate 182
Cărţile poporane 172
Cărţile româneşti de istorie. Catalog 2
Ce e Bizanţul – conferinţă la Universitatea Liberă (mart. 1939) 200
Ce este Sud-Estul European 201
Ce trebue să se ştie despre pictură ca artă : Pictura la noi şi la alţii 94
Ce-ai făcut din inima mea? 49
Cleopatra : Istoria unei regine 148
Codul civil : Din 1 decembrie 1865 47
Comentarii la legenda Meşterului Manole 169
Comoara neamului 132
Concepţia românească a ortodoxiei 28
Constantin Berariu : Schită biografică 173

Creştinismul şi problemele sociale 27
Crisa orientală din 1783 şi politica Franciei 198
Cronicele României sau letopisețele Moldaviei şi Valahiei 191
Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI 192
Cu privire la: epigramă şi epigramişti 175
Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Greacă 193
Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Română 194
Culegere de facsimile pentru şcoala de arhivistică. Ser. Slavă 195
Curs complet de stenografie cu vocale 87
Curs de istoria biblică şi de religiunea mozaică pentru clasa III-a şi a IV-a primară, gimnazii, cursul inferior al liceelor, şcoli comerciale elementare, şcoli profesionale 37
Curs de istoria evreilor şi de religiunea mozaică 38
Cuvântare contra lui Leokrates 214
Datoria criticei şi bilanțul unei activități ştiințifice 181
Descompunerea Marxismului 19
Despre Cultură şi Judecata Istoriei 212
Destinul omenirii 5
Dighenis Akritas 139
Din biografiile scriitorilor români 161
Din etymologicum magnum romaniae 114
Din registrul ideilor gingaşe 22
Din trîmbițe de aur : Poezii 125
Discursuri politice 197
Doctorul Ygrec. 1001 consultații medico-chirurgicale 82
Doctrinele fundamentale ale pedagogiei moderne 58
Dogmele religiunii creştine 39
Doine şi lăcrimioare] 101
Domnița Ralu Caragea 216
Duiliu Zamfirescu şi Titu Maiorescu în scrisori (1884-1913) 130
Educația socială a Națiunii Armate 55
Educația şi cultura politică o problemă națională 75
ei cel dintâi şi cine au fost locuitorii ei antici 188
Elemente de biometrie medicală şi statistică 85
Enciclopedia dreptului şi însemnătatea ei 49
Enciclopedia juridică 54
Enciclopedia operei literare 168
Episcopul Melchisedec (1823-1892) : Viața şi faptele 25
Epistole 143
Estetică 96
Evoluția Jurisdicției Muncii 48
Extrase din Noul Cod Penal „regele Carol al II-lea” 51

Fenomenele spiritualiste sau metapsyhice : Fenomenele fizice 20
Filosofia culturii 21
Filosofia renaşterii 15
Geneza monetei 45
Gheorghe Lazar şi opera sa 69
Gol 128
Graiu datini credinţe 1
Grigore Ghica 119
Hipnotism şi sugestie 23
Idei noi despre copii 8
Impresii asupra literaturii spaniole 164
Instituţia publică numită „Zemstvo” 189
Instrucţiune civică. Drept şi economie politică pentru clasa IV-a gimnazială 62
Insula fericirii 136
Iphigenia la Delphi 140
Istoria literaturii române (de la început pînă în zilele noastre) 176
Istoria literaturii române : Epoca veche 180
Istoria literaturii române : Pentru şc. normale de invăţători şi invăţătoare conform programului din 1910 162
Istoria literaturii române vechi 163
Istoria pedagogiei 63, 64, 76
Istoria Românilor în chipuri şi icoane 202
Istoria Românilor prin călători 203
Istoria ţării Rumâneşti întru care să cuprinde numele ei cel dintâi şi cine au fost locuitorii ei antici 188
Istoria unirii Românilor 213
În căutarea unei parohii 126
În lumea dreptăţii : Nuvele şi schiţe 108
În onoarea vinului 89
În slujba păcei : (Scrisori) 109
În umbra sticlei 56
Încă un volum de „însemnări” a lui T. Maiorescu 204
Îndrumător în arhivele statului din Iaşi 211
Învăţaţii noştri Al. Philippide 174
Leagănul pisicii 134
Lecturi geografice. De prin ţară 184
Lecţii de analize logice 18
Lege asupra Cambiei şi Biletului la Ordin 52
Leonard şi Ghertruda : O carte pentru popor 72

Limba română 98
Lupii : Pagini de cronică 107
M. Avrelivs Vervs Caesar şi L. Avrelivs Commodvs 218
M. Eminescu 170
Magellan : Omul şi fapta sa 159
Manual de economie politică 44
Marie Antoinette 160
Măria-sa puiul pădurii 121
Memorii. în 7 vol 205
[Metodologia generală] 66
Mişcarea literară 167
Mişcarea românilor din Ardeal la 1848 şi Puterea armată şi arta militară la români 186
Mitologia Greco-Romană în lectură ilustrată 34
Morfină... 152
Muşcata din fereastră 118
Napoleon 185
Nucul lui Odobac : Nuvele şi schiţe 113
O călătorie în cer 79
O călătorie pe lumea cealaltă : Raiul. Iadul. Purgatoriul. Limburile după sfîrşitul lumei 29
O îndreptăţire a „politicii de rezistenţă” din 1919 206
[1000 de probleme” de cultură generală şi profesională] 68
O viaţa de om aşa cum a fost 207
Oamenii visează pâine 127
Ofiţerul în societate 14
Omul : Poemă în proză 142
Omul care şi-a pierdut umbra 137
[Omul dublu] 135
Omul, fiinţă necunoscută 9
Opere : Scrieri istorice, politice şi economice 187
Opere complete (Odobescu Alexanndru) 117
Opere complete. Filozoful Conta : poezii şi cugetări postume 11
Originea şi dezvoltarea istoriei universale 208
Pagini filologice 16
Paleografia şi diplomatica Turco-Osmană : Studii şi album 199
Partea luată de armata Română în răsboiul din 1877-1878 219
Păcat mare 153
Pămînt virgin 138
Părinţi şi copii 116
Pedagogia generală 59, 67

Pedagogia lui John Dewey 70
Pedologie 77
Pentru înțelegerea cinei domnului 32
Pentru naționalism Democrația de Ordine şi Muncă 43
Peste mări şi țări : Grecia, Egiptul, Indiile 110
Petițiuni şcolare, administrative, judiciare, financiare, etc. 53
Petru Cercel şi Țara Românească la sfîrşitul sec. XVI 217
Petru Rareş 103
Poezii : Vol. Unic 122
Poezii cu biografie, introducere, notițe şi glosar 112
Poezii populare, Doine 133
Poezii. Vol. 2 Macedonele ; Reverii; Diverse 105
Poporanismul : Geneză, evoluție, ideologie 166
Portrete şi amintiri 196
Povestind copiilor 106
Povestiri 100
Preoții şi alcoolul : Contribuire la deslegarea problemei alcoolismului în România 57
Prima oratiune împotriva lui Catilina 190
Principiul naționalităților : Originile, evoluția şi elementele constitutive ale naționalității 220
Programa cursului de encilopedia dreptului ținut la Facultatea Juridică a Universității din Cernăuți 50
Răzbunarea Spaniolei : Roman pasional 151
Regimul bancar in Europa 46
Regulamentul Facultății de Filosofie şi Litere 73
România : Geografie fizică 183
Românii în literatura ungară şi ungarii în literatura română 6
Satire şi epistole 145
Satire 144
Sărmanul Florian 146
Schițe 111
Schițe de critică literară 165
Sclava berberului 155
Sculptura în Grecia : Din „Filozofia artei” 95
Sentimentul de inferioritate la copil 10
Sfaturi de sănătate: Peste 600 formule la îndemâna tuturor 81
Sfaturi practice de higienă sexuală şi prevenire a boalelor venerice 84
Sfânta şi Dumnezeiască Evanghelie care acum întîi sau Tipărit întru acelaşi chip în zilele prea înălțatului Domn Io Grigorie Ioan Voevod cu osîrdia şi cu toată cheltuiala Pria Sfințitului Mitropolit al Moldovei Kvri Gavril 36

Sociologia generală 42
Sora Filomena : Roman 141
[Stenografie] 88
Studii critice în 3 vol. 171
Studii istorice asupra Chiliei şi Cetăţii-Albe 209
Studii istorico-filosofice 17
Sufletul nemuritor (o cucerire ştiinţifică) 13
Şcoala activă 71
„Şcoala nouă de istorie” o lămurire definitivă 210
Tănase Scatiu 129
Tinereţea Mariei Antoaneta 154
Toate leacurile la îndemână 91
Tragedia lui Petru Cercel 215
Un bilet de loterie 156
Un începător de nădejde : Anton Pann 178
Unde mergem? 33
Unitatea lingvistică a popoarelor slave 97
Vârsta critică la femei 90
Vechi'a metropolia ortodosa romana a Transilvaniei : Suprimerea şi restaurarea ei 35
Vedenii din moara părăsită 123
Viaţa albinelor 150
Viaţa şi opera lui Richard Wagner 93
Vieaţa femeii în cursul veacurilor 78
Vocaţia : Factor hotărîtor în cultura popoarelor 73

***

Грамматикъ практікъ романо-францозаскъ 99
Казания : [Predici, cuvinte de învăţătură la duminici şi săbăori : Vasile cel Mare, Grigorie Bogoslovu, Ioan Gură de aur, Ioan Damaschin...] 30
Требник 41

Index de subiecte

Acte juridice 53
Administrație publică 43
Alcoolism 56, 57
Alimentație 86
Arhivistică 193-195, 211
Artă militară 55
Bănci 46
Biblia 24, 36
Biometrie medicală 85
Biserica creştină 26, 56
Boli (patologie umană) 82-84, 91
Calendare româneşti 1, 4
Cambie 52
Capitalism 5
Cataclisme 80
Cazanii 30
Călătorii 102, 109, 114, 119, 182
Cărți sfinte 24, 30, 36, 41
Comportament public 14, 54
Cristologie. Isus Cristos 32
Cultură (societate) 33, 68, 75
Cultură română 3, 68, 113, 212
Curente literare 172
Democrație burgheză 5
Drept 11, 49, 50, 54, 62
Drept civil 47, 62
Drept penal 51, 62
Educație 8, 22, 58, 59, 61, 65, 67, 69, 70, 72, 75
Economie politică 44, 62
Estetică 96
Escatologie (viața după moarte) 29
Europa (istorie) 198-201
Evanghelii 36
Evoluționism 5
Femeia 78, 90
Filosofi 7, 15, 17
Filosofie-metode şcoli curente 7, 15, 67
Filosofia culturii 21
Folclor român 1, 132, 133, 169, 172
Genuri literare 171, 175, 181
Geografie generală 67, 79
Grafologie 12
Hipnoză 23
Istoria antică 190, 214, 218
Istoriografie română 2, 193, 210
Învățămînt 58-62, 64-66, 68, 69, 71
Limba franceză 98
Limba română 97-99
Lingvistică 97
Literatură 68
Literatura antică 143-145
Literatura austriacă 158-160
Literatura belgiană 150
Literatura daneză 136, 154
Literatura engleză 134
Literatura franceză 141, 149, 151, 152, 155, 156
Literatura germană 137, 140, 148, 157
Literatura italiană 138
Literatura română 11, 99-131
Literatura română (istorie) 161-163, 165, 167, 168, 171, 176, 177, 180, 192
Literatura rusă 142, 153
Literatura suedeză 147

Logică (analiză) 18
Marxism 19
Medicină populară 81
Mitologie 34
Monedă 45
Muncă 48
Muzică 93
Naționalități 220
Obiceiuri populare 1
Paleografie 199
Pedagogi 58, 63, 64
Pedagogie generală 58, 59, 63, 64, 66, 67, 69, 70, 76, 77
Pedologie 76
Personal ecleziastic 25, 35, 57
Pictură 92, 94
Planete 79
Plante medicinale 81, 91
Politică 11, 74, 108, 197
Poporanism 166
Progres uman 5, 108
Psihologie generală 23, 67
Psihologia colpilului 8, 10
Psihologia personalității 9
Religie (știință) 12
Religia budistă 31
Religia creştină 3, 27, 28, 39
Religia iudaică 38-40
Români 6, 202
România (geografie) 183, 184
România (istorie) 103, 106, 118, 120, 186-189, 191, 192, 196, 198, 203, 205-207, 209, 212, 213, 215-217, 219
Sărbători populare 1
Sculptură 92, 95
Sociologie (concepte, metodologie) 42
Spiritism 20
Stenografie 87, 88
Suflet 13
Școli (învățămînt) 60, 61, 74
Tradiții populare 1
Unguri 6
Vocație 73
Vinuri 89

Index de edituri

Adevărul 107, 135, 136, 149
Atelierele grafice Socec & Co 183
Biblioteca cercului ieşenilor 212
Biblioteca revistei ideei 29
Cartea românească (Bucureşti) 3, 6, 20, 25, 37, 38, 46, 69, 80, 108, 109, 117, 174, 178, 184, 193-196
Cartea românească din Cluj 217
Casa Şcoalelor (Bucureşti) 7, 73, 130, 177, 203
Cultura națională 22, 129, 158, 165, 219
Cultura Neamului Românesc 182
Cultura Românească (Bucureşti) 44, 64, 67, 103, 175
Cugetarea (Bucureşti) 65, 120, 128, 148, 256, 157, 159, 160
Datina Românească (Vălenii de munte) 115, 198
De Soye et bouchet (Paris) 101
Editura A. Micu Alcalay & L. Calafateanu (Brăila) 19
Editura Academiei Române (Bucureşti) 98, 192, 199, 209
Editura Alcalay & Calateanu (Bucureşti) 16
Editura Alcalay & Co (Bucureşti) 54
Editura Ancora (Bucureşti) 16, 145, 167
Editura Bibliotecii pentru toți 125
Editura Brănişteanu 82
Editura Bucovina 119
Editura „Bucovina” I. E. Torouțiu 166
Editura C. Sfetea „Librăria şcoalelor” (Bucureşti) 11
Editura Cugetarea-Georgescu Delafras 5, 9, 15, 112, 123, 215
Editura „Cuvîntul Evangheliei” (Bucureşti) 56
Editura de stat pentru literatură şi artă 127
Editura Eminescu (Bucureşti) 13
Editura Facultății de Filosofie şi Litere (Cernăuți) 74
Editura Ig. Hertz (Bucureşti) 55, 104, 146, 152
Editura Institutului „Albania” (Constanța) 10
Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (Bucureşti) 24
Editura Institutului de Arte Grafice (Bucureşti) 13, 153
Editura Institutului de Arte Grafice (Cernăuți) 75
Editura Institutului de Arte Grafice „Eminescu” 151
Editura Institutului de Arte Grafice „Marvan” 89

Editura Institutului de Arte Grafice „Speranța” 81
Editura Institutului „Flacăra” 170
Editura „Jockey-club” Ion C. Văcărescu (Bucureşti) 17, 83, 162
Editura Libraria Universitară J. Cărăbaş (Bucureşti) 2
Editura Librăriei „Universala” 124, 161, 186
Editura Librăriei „Universala” Alcalay & Co 1, 23, 39, 62, 71, 79, 111, 143, 144, 171
Editura Librăriei Carol Muller 131
Editura Librăriei E. Graeve 114
Editura Librăriei Frații Șaraga 133
Editura Librăriei H. Steinberg & Fiul (Bucureşti) 84, 141
Editura Librăriei Ostaşul român 190
Editura Librăriei Socec & Co 105, 106
Editura Librăriei Universală „Leon Alcalay” 54, 137
Editura Lumen 142
Editura Marea Fabrică „Ancora” (Brăila) 19
Editura națională (Bucureşti) 58
Editura națională - S. Ciornei 121, 205, 216
Editura Publicom (Bucureşti) 21, 169
Editura Regele Mihai 91
Editura România 28
Editura România Nouă (Bucureşti) 72, 214
Editura Scrisul Românesc (Craiova) 47, 59, 102
Editura Slova (Bucureşti) 90
Editura Soc. Coop. „Oficiul de Librărie” (Bucureşti) 63
Editura Şcoalelor 185
Editura Tipografia „Geniului” (Bucureşti) 12
Editura Tipografiile Române Unite 172
Editura Țicu I. Eşanu (Bucureşti) 51
Editura Univers (Bucureşti) 34, 139
Editura Universală 116
Editura Viata Românească (Bucureşti) 39, 189
Editura Vremea (Bucureşti) 118
Fundația pentru literatură şi artă „Regele Carol II” (Bucureşti) 5, 93, 96, 98, 110, 187
Fundația Regală pentru literatură şi artă 163, 164
Fundația „Regele Carol I” (Bucureşti) 6
Glasul Bucovinei (Cernăuți) 61, 75, 97, 173
Iconar 86
Institutul de Arte Grafice „Convorbiri literare” 94

Minerva (Bucureşti) 31, 154, 197, 218
Presa bună (Iaşi) 26, 60
Ramuri (Craiova) 27, 202
Scrisul României (Craiova) 42, 188
Socec 77, 113, 126, 140
Tipografia „Albina” (Iaşi) 43
Tipografia Cultura (Bucureşti)
Tipografia „Curierul judiciar” (Bucureşti)
Tipografia Eminescu (Bucureşti) 104
Tipografia Eparhială (Chişinău) 41
Tipografia Horia Carp & Marinescu 142
Tipografia Iosif Kopainir (Bucureşti) 18
Tipografia Isidor Wiegler (Cernăuți)
Tipografia Mitropolitului Silvestru (Cernăuți) 57
Tipografia monastirii Neamțu 33
Tipografia N. Stroilă 87
Tipografia Remus Cioflec (Bucureşti) 45
Tipografia „Slova” (Brăila) 78
Universul 220
***
Ан Буда 99
Tipografia Крьешій Оуниверситьцй 99

Colecții

Biblioteca Antialcoolică „Trezvia” 57
Biblioteca Barourilor 52
Biblioteca de filosofie românească 5
Biblioteca de popularizare a ştiinţei : Casa şcoalelor 184
Biblioteca Dimineața 107
Biblioteca istorică 185
Biblioteca literaturii ştiinţifice „Căminul” 103
Biblioteca „Minervei” 80, 154
Biblioteca „Orizontul” 13
Biblioteca pentru toţi 1, 23, 79, 95, 111, 122, 124, 125, 126, 131, 137, 138, 143, 144, 161, 186
Biblioteca politică şi socială 19
Biblioteca sexelor 90
Biblioteca Societății Steaua 100
Biblioteca Statistică 85
Biblioteca Teatrului Național 140
Biblioteca universală 16, 167
Cartea satului 91, 213
Clasicii Români comentați 188
Colecția Clasicilor români şi străini pentru copii şi tineret 106
Colecția I. N. Fințescu 47
Colecția Romanele Captivante 136, 149
Colecția filosofică „Cugetarea” 5
Colecția Lumen 142
Colecția Romanelor pasionale. Dramatice şi de aventuri 151
Cunoştințe folositoare „Din lumea largă” 3, 69, 174, 178
Din publicația Casei Şcoalelor 182
Din publicația Casei şcoalelor. Biblioteca pedagogică 17
Scientia. Ştiința popularizată 86
Scriitori Români 129
Scriitori români contemporani 93
Scriitorii clasici români. Cugetarea cu comentarii 112

Sumar

Prima verba. Elena Harconița 3

Bazele cunoaşterii şi culturii 5

Filozofie. Morală. Etică. Logică 11

Religie. Teologie 19

Sociologie. Politică 29

Economie 33

Drept. Jurisprudență 37

Administrație publică. Arta militară. Asistență socială 43

Educație. Instruire 47

Etnologie. Etnografie. Obiceiuri. Tradiții. Mod de viață 57

Astronomie. Ştiințele pămîntului. Geologie 61

Ştiințe aplicate. Medicină. Tehnologie 65

Artă 71

Lingvistică. Literatură 75

Literatura Română 79

Literatură populară. Folclor 93

Literatura Străină 97

Critică Literară 107

Geografie 117

Istorie 121

Indici auxiliari

Index de nume 139

Index de titluri 143

Index de subiecte 149

Index de edituri 151

Index de colecții 155